

การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
ผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรทัศน์)

พฤษภาคม 2559

การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
ผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจิตรทัศน์)

พฤษภาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษาการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
ผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

บทคัดย่อ
ของ
โสภณ อ่อนนุ่ม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม (ศิลปะจีนทัศน)

พฤษภาคม 2559

โสภณ อ่อนนุ่ม. (2559). การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีศึกษา การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่. วิทยานิพนธ์ ศป.ม. ศิลปกรรม (ศิลปะจินตทัศน์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ขาวลาวัวณย์

จากการศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาความสำคัญของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่ได้สะท้อนถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เกิดจากตัวผู้สมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เข้ามาหาผลประโยชน์แต่ขาดคุณสมบัติในการแก้ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาที่เกิดจากรายได้ที่ได้รับไม่สมดุลกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตเป็นส่วนใหญ่ของประชาชนทุกคนในประเทศ โดยการใช้สื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่เพื่อให้ ความรู้แก่ประชาชนเข้าใจระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยและการปลูกฝังให้รู้จักหน้าที่ พลเมืองที่ดีเพื่อไม่ให้ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์มาละเมิดสิทธิของเรา

ผู้วิจัยนำเสนอเรื่องของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านการศึกษาทฤษฎีศิลปะและ ผลงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (ETCHING) ศิลปะป๊อปอาร์ต (POP ARTS) เพื่อเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องราวของการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย และได้ใช้เป็นเครื่องมือในการบรรเทาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นได้

THE STUDY AND CREATION: DEMOCRATIC POLITICS AND GOVERNMENT THROUGH
MEDIA OF SUPERHERO COMIC

AN ABSTRACT
BY
SOPHON ONNUM

Presented in Partial Fulfillment of Requirement for the
Master of Fine Art and Applied Art Degree in Visual Art
at Srinakharinwirot University

November 2016

Sophon Onnum. (2016). *The Study and Creation of Democratic Politics and Government through media of Superhero Comics*. Master thesis, M.F.A. (Visual Arts). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Prof. Somsak Chawalawan.

From the study in order to create visual art about democratic politics and government through media of Superhero Comic. The comic is the research work having purpose to study about importance of democratic politics and government, realizing problems occurring from election in democratic regime government, occurring from applicants to be members of House Representatives entering into the House of Representatives to take advantage, but the applicants lack ability to solve problems, for example, problems occurring from income that is received which is not balance with the higher living expenditure. The higher living expenditure mostly affected way of life of people of every person in the country. Using Superhero Comic will give knowledge to people to understand democratic political and government system and implanting knowledge to know good citizen duty, so that people who seek benefit will not violate our right.

The researcher proposes that the issues about democratic government systems through the study of the theory of art and performance work related to the creation of metal prints by etching and Pop Art, to be central media in transferring of knowledge in the issues of democratic political and government system and will be used as to for alleviate problems.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดีเพราะผู้วิจัยได้รับการสนับสนุน และความกรุณาอย่างยิ่งจากคณะกรรมการ รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ ขวาลาวัณย์ ประธานกรรมการควบคุมสอบปริญญานิพนธ์ และประธานหลักสูตร ที่ให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัย ดร.พิศรวิธ ภูทอง ดร.ถนอม ชากักดี ดร.เด่นพงษ์ วงศาโรจน์ และ ดร.อัยนา ภูยัทธานนท์ ที่ให้คำแนะนำในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขปริญญานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.พิศรวิธ ภูทอง อาจารย์ที่ปรึกษา ขอขอบพระคุณคณาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษม เพ็ญภินันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จันทรโรจนกิจ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย ที่ได้สละเวลาเพื่อให้ความรู้ แนวความคิดและทฤษฎีทางปรัชญาและศิลปวิทยาในการสร้างสรรค์ผลงาน และขอขอบพระคุณ อาจารย์ประจำสาขาศิลปะจินตทัศน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ให้ความรู้และประสบการณ์และการสร้างผลงานตลอดมา

สุดท้ายขอขอบพระคุณ คุณพ่อเกรียงศักดิ์ คุณแม่ผดุงศรี อ่อนนุ่ม หมู่เครือญาติ ที่คอยให้การสนับสนุนและให้กำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณมิตรสหายที่อยู่เคียงข้างและคอยให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาของการศึกษา

โสภณ อ่อนนุ่ม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายการวิจัย	2
ความสำคัญของการทำวิจัย	3
ขอบเขตงานวิจัย	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย	9
การปกครองของไทยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475	9
ความหมายของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย	15
การปกครองแบบประชาธิปไตย พ.ศ.2475-2557	16
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	34
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของการ์ตูน	34
ทฤษฎีสัญวิทยาและสุนทรียศาสตร์ในผลงานศิลปะ	36
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art)	44
ทฤษฎีศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต	44
รอย ลิชเชนสไตน์ (Roy Lichtenstein)	51
แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol)	55
โยชิโตะโมะ นาระ (Yoshitomo Nara)	59
การสร้างแบบสอบถาม	63
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	71
ศึกษาข้อมูลและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ	71
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	72
วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	82
5 สรุปผล อภิปราย และเสนอแนะ	111
สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล	114
อภิปรายผล	122
ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	127
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	128
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	134
ภาคผนวก ก	135
ภาคผนวก ข	137
ภาคผนวก ค	150
ภาคผนวก ง	155
ภาคผนวก จ	159
ประวัติย่อผู้วิจัย	164

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงาน ศิลปะ (Exhibition) โดย ใช้สถิติพรรณนา	84
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	85
3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 1 HERO 1 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	87
4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 2 HERO 2 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	92
5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 3 HERO 3 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	97
6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 4 HERO 4 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	102
7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็น ที่มีต่อ ผลงานชิ้นที่ 5 HERO 5 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)	107

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวความคิดการทำวิจัย	6
2 Just what is it that makes today's homes so different, so appealing	47
3 Lion versus eagles	48
4 Bathtub3	49
5 On the Balcony	50
6 Takka takka	52
7 M-maybe	53
8 In the car	54
9 Green Marilyn	56
10 Campbell's soup cans 1	57
11 80 two dollar bills	58
12 Your dog	60
13 Well	61
14 Sleepless night (sitting)	62
15 ภาพร่าง HERO หมายเลข 1	73
16 ภาพร่าง HERO หมายเลข 2	74
17 ภาพร่าง HERO หมายเลข 3	75
18 ภาพร่าง HERO หมายเลข 4	76
19 ภาพร่าง HERO หมายเลข 5	77
20 ผลงานชิ้นที่ 1 HERO หมายเลข 1	86
21 ผลงานชิ้นที่ 2 HERO หมายเลข 2	91
22 ผลงานชิ้นที่ 3 HERO หมายเลข 3	96
23 ผลงานชิ้นที่ 4 HERO หมายเลข 4	101
24 ผลงานชิ้นที่ 5 HERO หมายเลข 5	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเลือกวีรบุรุษหรือซูเปอร์ฮีโร่ นั้น เป็นภาพสะท้อนถึง ระบอบประชาธิปไตยให้คุณค่าแก่บุคคล โดยมองว่าบุคคลมีเสรีภาพและความเท่าเทียมในศักดิ์ศรีความเป็นคน การที่คนจะมีเสรีภาพได้อย่างแท้จริง หมายความว่า คนจะต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อื่น เพราะประชาธิปไตยเป็นรูปแบบของการปกครองที่ยึดถือว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนและประชาชนเป็นผู้ปกครองเอง การที่ประชาชนจะปกครองตนเองได้จะต้องมีเสรีภาพอย่างแท้จริง ประชาธิปไตยยอมรับในคุณค่าของบุคคล โดยสะท้อนผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่เพื่อแสดงให้เห็นเสรีภาพทางการเมืองและเสรีภาพในการพูดเขียนและวิพากษ์วิจารณ์ด้วย เสรีภาพทางการเมือง ได้แก่ เสรีภาพในการเลือกผู้แทนเท่ากับการเลือกวีรบุรุษเข้ามาเพื่อทำหน้าที่แก้ไขปัญหาหรือแสดงเจตนารมณ์แทนปวงชน และมีสิทธิความเท่าเทียมกัน คือ ประชาชนแต่ละคนต่างมีคะแนนเสียง 1 เสียงไม่ว่าจะเป็นเศรษฐีหรือยาก ล้วนมีเสรีภาพในการพูดวิพากษ์วิจารณ์นั้น เป็นสิ่งควบคู่กับเสรีภาพทางการเมือง ถ้ารัฐบาลให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการเลือกตั้ง แต่ไม่ให้ประชาชนพูด เขียนหรือวิพากษ์วิจารณ์โดยเสรีแล้ว ประชาชนก็จะมีโอกาสได้แสดงออกให้รัฐบาลหรือรัฐสภาได้ทราบความต้องการของประชาชน เมื่อเป็นเช่นนั้น ประชาธิปไตย จะไร้ความหมาย เสรีภาพในการพูด การเขียนและการวิพากษ์วิจารณ์นี้หมายถึงรวมถึงการที่รัฐเปิดช่องทางให้ ประชาชนได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นในด้านต่างๆต่อนโยบาย ตลอดจนการดำเนินงานของรัฐอีกด้วย เป็นตัวควบคุมหรือตัวกระตุ้นอย่างหนึ่งที่จะทำให้การดำเนินงานได้ทำไปเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมจริงๆ มากกว่าที่กระทำเพื่อผลประโยชน์คนบางคนบางกลุ่มสังคมประชาธิปไตยนั้นเป็นสังคมที่เชื่อมั่นในศักดิ์ศรีของเพื่อนมนุษย์มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ประชาชนเป็นผู้มีเหตุผล รู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความเต็มใจที่จะประนีประนอมผ่อนปรนให้กันและกัน มีน้ำเป็นนักกีฬา และพร้อมที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงเสมอ สังคมที่ประกอบไปด้วยบุคคลที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย จึงได้ชื่อว่าเป็นสังคมที่มีคุณค่าน่าอยู่อาศัยร่วมกัน

จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร ประธานสมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากนักการเมืองมักมองเป็นเกมส์ทางการเมือง เล่นพรรคเล่นพวก นักการเมืองบางส่วนมักทุจริตและกอบโกยผลประโยชน์ ความไม่สามัคคีของนักการเมือง แม้จะมีหน่วยงานคอยตรวจสอบก็ตามที ก็เป็นไปอย่างไม่เต็มที่นักด้วยเกรงกลัวอำนาจและอิทธิพล ปัญหาอีกอย่างของการเมืองคือด้านการดำเนินนโยบายผิดพลาด อันเกิดผลเสียกับสังคมและประเทศชาติ ผู้บริหารประเทศยังไม่ได้มีการบริหารอย่างเต็มความรับผิดชอบ ยังมีการเล่นการเมืองมากเกินไปจนความจำเป็นซึ่งมีผลทำให้การดำเนิน

นโยบายต่างๆ ยังไม่ได้แก้ปัญหที่แท้จริงของประเทศ บางครั้งนโยบายหลายๆ นโยบายก็ดู น่าจะดี แต่กลับไม่ได้ผลเต็มที่ซึ่งก็มีสาเหตุมาจากการไม่สามารถนำนโยบายไปปฏิบัติกันอย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ บ่อยครั้งเป็นการดำเนินนโยบายเพื่อสร้างภาพให้แก่ ส่วนตน แต่ให้ ความสำคัญของ ประสิทธิภาพน้อยมาก หรือ แทบจะไม่ให้ความสำคัญ ระบบราชการเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อการส่งออก และ อีก หลายๆ ธุรกิจหน่วยงานต่างๆ มีการทำงานซ้ำซ้อนกัน ซึ่งอันที่จริงโครงสร้างของระบบราชการก็ได้มีการกำหนดไว้ดีแล้ว แต่ไปผิดพลาดที่การปฏิบัติอีก เพราะต่างคนต่าง พยายามสร้างผลงานให้โดดเด่นในสายตาของผู้บังคับบัญชา หรือแม้กระทั่งนักการเมือง จนลืมนึกถึง ประชาชน แต่ ก็มีข้าราชการระดับกลาง และระดับล่างที่มีแนวความคิดที่ดีๆ แต่ก็ไม่มีโอกาสที่จะได้แสดงฝีมือ เนื่องจากติดที่ระบบราชการที่ยังเป็นระบบศักดินา ผสมกับระบบอุปถัมภ์อยู่ตราบดีที่ผู้ใหญ่ในภาครัฐยังไม่ยอมรับความจริงเหล่านี้ ปัญหาของชาติไทยคงมีแต่การสูญเสียไปอย่างต่อเนื่อง (จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร. 2540)

จากข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นทำให้ประมวลปัญหาได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เกิดจากนักการเมืองที่เข้ามาหาผลประโยชน์และขาดคุณสมบัติในการแก้ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาที่เกิดจากรายได้ที่ได้รับไม่สอดคล้องกับค่าครองชีพที่สูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตเป็นส่วนใหญ่มากของประชาชนทุกคนในประเทศ การให้ความรู้แก่ประชาชนช่วยกันหาวิธีแก้ไขและการปลูกฝังให้รู้จักหน้าที่พลเมืองที่ดีเพื่อไม่ให้ผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์มาละเมิดสิทธิของเรา การสร้างผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปะประชานิยม ป๊อปอาร์ต (pop art) ซึ่งเป็นทางที่ผู้วิจัยสามารถแสดงจินตนาการในการสร้างผลงานศิลปะได้อย่างเสรีและได้นำผลงานศิลปะประชานิยมที่แสดงออกเป็นภาพสะท้อนปัญหาที่เกิดจากระบบการเลือกตั้งในรูปแบบการปกครองประชาธิปไตยและเป็นแนวทางให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งเป็นการนำเสนอถึงวิธีการบรรเทาปัญหาข้อขัดแย้งทางการเมืองไทยได้

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในงานการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยการแสดงออกผ่านสื่อตัวการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ในการแสดงออกทางทัศนศิลป์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์ตามหลักวิธีการทางทัศนศิลป์ และผลงานแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art) โดยถ่ายทอดแรงบันดาลใจทางผลงานสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คน คือ
 - 2.1 รอย ลิชเชนสไตน์ (Roy Lichtenstein)
 - 2.2 แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol)

2.3 โยชิโตโมะ นาระ (Yoshitomo Nara)

3. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรคงานศิลปะเรื่องปัญหาความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยและนำเสนอต่อสาธารณชนเพื่อรับรู้สาเหตุของปัญหาโดยใช้ศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาในความเข้าใจในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ความสำคัญของการทำวิจัย

1. เพื่อรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย
2. เพื่อรู้และเข้าใจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและบุคคลทั่วไปให้เข้าใจถึงปัญหาความขัดแย้งและผลกระทบที่เกิดจากการขาดความรู้ในเรื่องการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยในแบบที่ถูกต้อง

ขอบเขตของงานวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษางานวิจัยเอกสารวิชาการและตำราที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. เพื่อศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้
4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard of Accidental Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือภาพผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อสะท้อนปัญหาสังคมการเมืองผ่านสื่อการ์ตูน ซูเปอร์ฮีโร่ ที่ประกอบด้วย

1.1 อุปกรณ์และเครื่องมือที่นำมาใช้ในผลงานสร้างสรรค์ กระดาษสเก็ตช์ ดินสอ EE ดินสอไข ปากกาดำ แผ่นสังกะสี น้ำกรดกำมะถัน(sulfuric) สารกันกรด (วานิชดำ) เหล็กแหลม ผงเลือด มังกร ผงยางสน สีสเปรย์ หมึกพิมพ์ กระดาษเช็ดหมึก กระดาษพิมพ์ผลงาน (FABRIANO) กระดาษปรีฟ แท่นพิมพ์

1.2 การออกแบบด้วย ดินสอ EE ปากกาดำ ลงบนกระดาษสเก็ตช์

1.3 ขั้นตอนการสร้างผลงาน

1.3.1 ขั้นตอนแรกเริ่มจากทำเทคนิคภาพพิมพ์กัดกรดพื้นแข็ง (Hard Ground) โดยนำแผ่นโลหะ มาเคลือบด้วยน้ำมันวานิชดำ แล้วรอจนแห้งสนิท จึงนำภาพร่างที่ขยายมากกลับซ้ายเป็นขวาเรียบร้อยแล้ว วางลงบนผิวหน้าแผ่นโลหะที่ทำด้วยสารกันกรดร่างแบบด้วยปากกา เพื่อให้สารกันกรดเกิดร่องรอยของการร่างแบบ นำภาพร่างแบบออกจากหน้าแผ่นโลหะ

1.3.2 ใช้เหล็กแหลม (Needle) กรีดเพื่อเปิดสารกันกรดตามร่องรอยที่ได้ร่างไว้ เมื่อเสร็จสิ้นสมบูรณ์จึงนำแผ่นโลหะไปแช่ในน้ำกรดกำมะถัน ในอัตราส่วน กรด 1 ส่วนต่อ น้ำสะอาด 30 ส่วน ใช้เวลา 8 นาที เพื่อให้เห็นร่องรอยของเส้นรอบนอกของรูปทรงเพียงบางๆ จากนั้นนำโลหะแม่พิมพ์มาล้างด้วยน้ำสะอาดแล้วล้างวานิชดำออกให้หมด

1.3.3 พิมพ์ทดสอบน้ำหนักร่อนแก่ของพื้นผิวของแม่พิมพ์ เพื่อกำหนดค่าน้ำหนักในการทำเทคนิคขั้นตอนต่อไป แล้วล้างให้สะอาดเพื่อเตรียมทำเทคนิคต่อไป

1.3.4 การทำแม่พิมพ์เทคนิคน้ำหนักสีน้ำ (Aquatint) เป็นการสร้างน้ำหนักของผลงานขั้นตอนสุดท้ายโดยการนำเอาผงเลือดมังกร (Dragon Blood) ที่ทำให้ละเอียด มาใส่ในตู้โรยแล้วทำให้กระจายฟุ้งเต็มตู้ นำแผ่นโลหะแม่พิมพ์สะอาดแล้วนำมาเข้าตู้ทิ้งไว้ประมาณ 10 นาที ทำเช่นนี้ประมาณ 5-6 ครั้ง เพื่อให้ผงเลือดมังกรฝุ่นผงติดหน้าแผ่นโลหะแม่พิมพ์ให้มีความหนาพอสมควร จากนั้นก็นำแผ่นโลหะไปย่างบนเตาไฟฟ้าเพื่อให้ผงเลือดมังกรละลายยึดติดหน้าแผ่นโลหะ ซึ่งผลที่ได้ก็คือ หน้าแผ่นโลหะจะมีฝุ่นผงเลือดมังกรติดอยู่เต็ม พร้อมทั้งจะรับการสร้างน้ำหนักด้วยดินสอไขและสารกันน้ำกรด

อัตราตารางที่ใช้ดินสอไขชะลอการกัดกรด และปิดด้วยสารกันน้ำกรด เมื่อได้น้ำหนักที่ต้องการแล้ว โดยขั้นตอนในการสร้างน้ำหนักจะเริ่มจากน้ำหนัก ขาวสุดไปจนถึงน้ำหนักดำที่สุด มีดังนี้คือ

ครั้งที่ 1 เวลา 5 วินาที	
ครั้งที่ 2 เวลา 30 วินาที	รวมเป็นเวลา 35 วินาที
ครั้งที่ 3 เวลา 1 นาที	รวมเป็นเวลา 1.35 นาที
ครั้งที่ 4 เวลา 2 นาที	รวมเป็นเวลา 3.35 นาที
ครั้งที่ 5 เวลา 3 นาที	รวมเป็นเวลา 6.35 นาที
ครั้งที่ 6 เวลา 5 นาที	รวมเป็นเวลา 11.35 นาที
ครั้งที่ 7 เวลา 7 นาที	รวมเป็นเวลา 18.35 นาที
ครั้งที่ 8 เวลา 10 นาที	รวมเป็นเวลา 28.35 นาที

จากนั้นล้างทำความสะอาดแม่พิมพ์ให้เรียบร้อยแล้วก่อนนำไปทำการพิมพ์

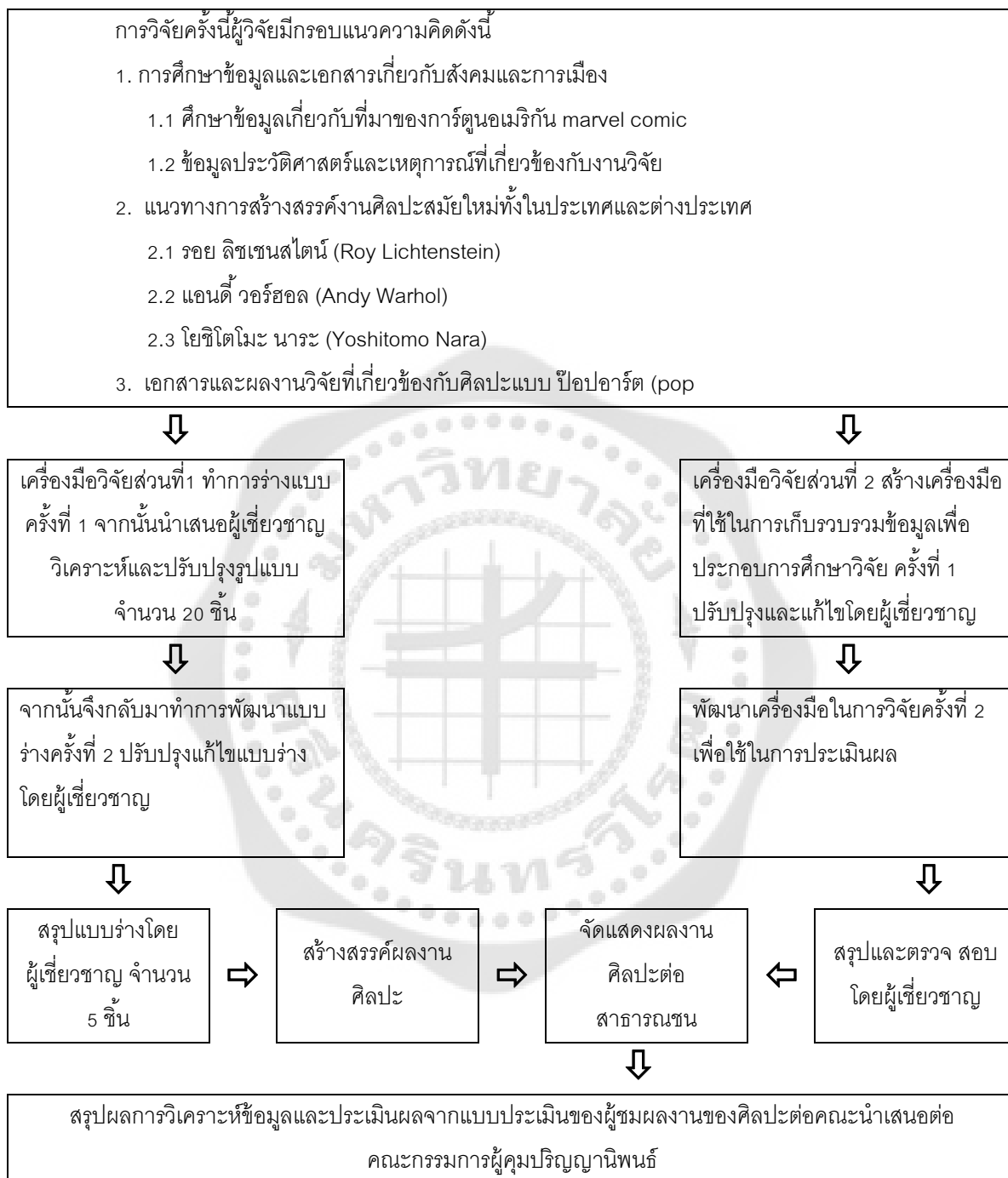
1.3.5 ขั้นตอนการพิมพ์นำแม่พิมพ์มาอัดด้วยหมึกพิมพ์ให้ทั่วแล้วเช็ดหมึกพิมพ์ด้วยกระดาษลอกลายจนเสร็จส่วนที่เป็นร่องของแม่พิมพ์จะมีหมึกขังอยู่ส่วนที่เป็นส่วนนูนของแม่พิมพ์จะถูกเช็ดออกไปเป็นน้ำหนักราวหรือทั้งน้ำหนักร่อนแก่ตามที่กำหนด จากนั้น การพิมพ์จะเป็นการพิมพ์ด้วยกระดาษที่มีความดูดซับหมึกได้ดี หรือกระดาษ FABRIANO สีขาว ที่มีความชื้นวางทับลงบนแผ่นโลหะและเข้าแทนพิมพ์แรงกดของแทนพิมพ์จะกดกระดาษพิมพ์ไปรับหมึกพิมพ์ในร่องออกมาเป็นภาพ จากนั้นนำกระดาษผลงานมาตาก แล้วอัดหมึกด้วยหมึกพิมพ์สีดำนลงบนแผ่นโลหะที่พิมพ์ครั้งแรกอีกครั้ง ซึ่งเป็นการพิมพ์ทับรอยเดิม เป็นครั้งที่สอง จากนั้นนำผลงานมาชิงกับกระดาษผิวเรียบด้วยกระดาษกาวน้ำ ตากผลงานจนแห้งสนิทและกระดาษมีความตึงสวยงาม

2. ตัวแปรตาม คือคุณค่าทางศิลปะและความงามของหมายที่ทำให้ผู้รับชมนิทรรศการศิลปะได้รับรู้ถึงปัญหาสังคมการเมือง และผู้ชมได้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจจะมีช่องทางในการบรรเทาให้ลดน้อยลงมาจากสังคมไทย

ข้อตกลงเบื้องต้น

กรณีศึกษาเพื่อการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์: กรณีศึกษาการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ เป็นการศึกษาองค์ความรู้ถึงปัญหาการเมืองและสังคมและศึกษาความเชื่อในแนวคิดพลังอำนาจแบบแข็ง (Hard Power) พลังอำนาจซึ่งตั้งอยู่บนความแข็งแกร่งทางการเมืองการทหารเป็นสำคัญพลังอำนาจและอำนาจแบบอ่อน (Soft Power) ว่าด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์จากนโยบายอันเป็นรูปธรรมปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและให้เป็นระบบที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างสงบ โดยผ่านทฤษฎีความรู้ทางศิลปะและผลงานสร้างสรรค์เป็นรูปแบบป๊อปอาร์ต (pop art) เพื่อนำแนวคิดของศิลปินมาสร้างเป็นเครื่องมือให้ผู้ดูได้ตระหนักถึงปัญหาอำนาจการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ การวิจัยในภาคทฤษฎีผู้วิจัยได้นำข้อมูลจาก ตำรา บทความความงานวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและสังคม ส่วนภาคผลงานสร้างสรรค์ที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือมาวิเคราะห์ กับงานวิจัยเพื่อสร้างเป็นแบบร่างจำนวน 20 ชิ้น โดยมีขนาดเท่าครึ่งกระดาษA4แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากภาพร่างเหมือนจริงให้เหลือ 6 ภาพ แล้วนำมาสร้างเป็นผลงานจริงให้เป็นผลงานสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) ขนาดกว้าง 35 เซนติเมตร ยาว 51 เซนติเมตร จำนวน 5 ชิ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการทำวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ระบอบประชาธิปไตย (Democracy)** หมายถึง ระบอบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของ ปวงชน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพโดยอาศัยหลักการของการแบ่งแยกอำนาจ และหลักการที่ว่าด้วยความถูกต้องแห่งกฎหมาย ผู้ปกครองประเทศที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เป็นเพียงตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชน

2. **การเมือง** หมายถึง แบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ และการปกครองเป็นสำคัญในการจัดการเพื่อระดมทรัพยากรทางสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมายทางสังคมตามพันธะสัญญาที่ได้ตั้งไว้

3. **อำนาจ** หมายถึง อิทธิพลที่จะบังคับให้ผู้อื่นต้องยอมทำตามไม่ว่าจะด้วยความสมัครใจหรือไม่ หรือความสามารถบันดาลให้เป็นไปตามความประสงค์ เช่น อำนาจบังคับของกฎหมายและอำนาจบังคับบัญชา

4. **การ์ตูน** หมายถึง ภาพล้อ ภาพตลก บางทีเขียนเป็นภาพบุคคล บางทีเขียนเป็นภาพแสดงเหตุการณ์ที่ผู้เขียนตั้งใจล้อเลียนจะให้ผู้รู้สึกรำคาญ หนังสือเล่าเรื่องด้วยภาพเขียน ซึ่งแบ่งหน้ากระดาษเป็นช่องๆ มีคำบรรยายสั้นๆ อ่านง่าย เนื้อเรื่องมักเป็นนิทานหรือนวนิยาย

5. **หนังสือการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ (Comic Book)** หมายถึง ลักษณะเป็นภาพการ์ตูนที่วางอยู่ในช่อง (การ์ตูนช่อง) จะสี หรือขาวดำ ถือว่าเป็นคอมมิค เพราะฉะนั้น คอมมิคจะเป็นแค่ภาพนิ่งเท่านั้น หรือจะวาดด้วยคอมพิวเตอร์แล้วนำมาปริ้นต์ลงบนกระดาษแล้วนำมาเย็บเป็นเล่มก็เรียกว่า คอมมิคเช่นกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเอกสาร
นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
 - 1.1 การปกครองของไทยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475
 - 1.2 ความหมายของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
 - 1.3 การปกครองแบบประชาธิปไตย พ.ศ.2475-2557
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
 - 2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของการ์ตูน
 - 2.2 ทฤษฎีสัญวิทยาและสุนทรียศาสตร์ในผลงานศิลปะ
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art)
 - 3.1 ทฤษฎีศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต
 - 3.1.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต
 - 3.1.2 ศิลปินและผลงานที่สำคัญของศิลปะแนวทาง ป๊อปอาร์ต
 - 3.2 รอย ลิชเตนสไตน์ (Roy Lichtenstein)
 - 3.2.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน
 - 3.2.2 ผลงานของศิลปิน
 - 3.2.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน
 - 3.3 แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol)
 - 3.3.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน
 - 3.3.2 ผลงานของศิลปิน
 - 3.3.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน
 - 3.4 โยชิโตโมะ นาระ (Yoshitomo Nara)
 - 3.4.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน
 - 3.4.2 ผลงานของศิลปิน
 - 3.4.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน
4. การสร้างแบบสอบถาม
5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

1.1 การปกครองของไทยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

การเมืองการปกครองก่อนที่จะเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ.2475 ประเทศไทยได้มีการปกครองที่แตกต่างกันไปตามยุคสมัยซึ่งแบ่งได้ตามนี้

การปกครองแบบพ่อปกครองลูก

การปกครองแบบพ่อปกครองลูกหรือ ปิตาธิปไตย (Paternalism) เป็นแนวคิดที่รู้จักกันมากที่สุดในโลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้สร้างความชอบธรรมให้แก่อำนาจของสถาบัน

พระมหากษัตริย์อังกฤษในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 17 โดย เซอร์ โรเบิร์ต ฟิลเมอร์ (Sir Robert Filmer) ซึ่งได้อธิบายว่าพระมหากษัตริย์นั้นมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจไม่ใช่เพราะความศักดิ์สิทธิ์ตามแนวคิด เทวสิทธิ์ หากแต่เป็นเพราะพระองค์ได้สืบทอดสิทธิอำนาจดังกล่าวมาจาก อดีตที่เป็นมนุษย์คนแรกที่ทำหน้าที่ปกครองภรรยาของเขา คือ อีฟ และบุตรของเขา ดังนั้นฐานที่มาของอำนาจของพระมหากษัตริย์จึงมาจากสถาบันทางสังคมพื้นฐานนั่นก็คือสถาบันครอบครัวที่มีอัครบิดรเป็นต้นแบบ และในกรณีของราชอาณาจักรก็คือครอบครัวขนาดใหญ่ที่มีพระมหากษัตริย์ทำหน้าที่เป็นบิดาของเหล่าอาณาประชาราษฎร์ทั้งปวงนั่นเอง (Filmer. 1991: 1-11)

เมลิช (Melich) ได้ให้ความคิดเห็นในทางรัฐศาสตร์สมัยใหม่ว่า ปิตาธิปไตย หมายถึง อำนาจเผด็จการอำนาจนิยมที่ทำการควบคุมและชี้นำประชาชน ในเชิงการปกครอง รัฐแบบปิตาธิปไตยจะจัดการบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานให้กับประชาชนอย่างใกล้ชิด เช่น การจัดบริการน้ำประปา ไฟฟ้า ถนน การสาธารณสุข เป็นต้น แต่ก็จะทำการปกครองและควบคุมอย่างเข้มงวดด้วยกฎระเบียบที่ชัดเจน และเน้นส่งเสริมการพัฒนาประเทศจากทั้งทางเศรษฐกิจและความมั่นคง การอธิบายการเมืองแบบปิตาธิปไตยในยุคหนึ่งจะใช้เพื่อทำความเข้าใจประเทศในกลุ่มสังคมนิยม หรือ (Soviet bloc) ที่รัฐบาลแทรกแซงการทำงานของกลไกตลาดและควบคุมสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (Melich. 2011: 1196)

การปกครองแบบพ่อปกครองลูกหรือการปกครองคนใน ครอบครัว (Paternalism) คือพระมหากษัตริย์เป็นเสมือนพ่อและข้าราชการบริพารเปรียบเสมือนลูกหรือคนใน ครอบครัวทำการปกครองลดหลั่นกันไปตามลำดับ ในปาฐกถาของ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ เรื่องลักษณะการปกครองประเทศสยามแต่โบราณได้อธิบายไว้ว่าวิธีการปกครองในสมัยสุโขทัยนั้น นับถือพระเจ้าแผ่นดินอย่างบิดาของ ประชาชนทั้งปวงวิธีการปกครองเอกลักษณ์การปกครองสกุลมาเป็นคติ เป็นต้นบิดาปกครองครัวเรือนหลาย ครัวเรือนรวมกันเป็นบ้านอยู่ในปกครองของพ่อบ้านผู้อยู่ในปกครอง

เรียกว่า ลูกบ้าน หลายบ้านรวมกันเป็น เมืองถ้าเป็นเมืองขึ้นอยู่ในความปกครองของพ่อเมือง ถ้าเป็นประเทศราชเจ้าเมืองเป็นขุนหลายเมืองรวมกัน เป็นประเทศที่อยู่ในความปกครองของพ่อขุน ข้าราชการในตำแหน่งต่างๆ เรียกว่าลูกขุน วิธีการปกครองของไทยเป็นอย่างบิดาปกครองบุตรยังใช้หลักในการปกครองประเทศไทยมาจนเปลี่ยนแปลงการปกครอง คำว่า ปกครองแบบพ่อปกครองลูกนี้มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อจิตใจของคนไทยเป็นอย่างยิ่ง พระเจ้าแผ่นดิน สมัยสุโขทัยตอนต้นประชาชนมักใช้คำแทนตัวท่านว่า พ่อขุน จนเมื่ออิทธิพลของขอมเข้ามาแทรกแซงก็ได้ เปลี่ยนไปใช้คำว่าพระยาเสียทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับกษัตริย์ ซึ่งเดิมเปรียบเสมือนพ่อกับลูก ได้กลายสภาพเป็น ข้ากับเจ้า บ่าวกับนายไป (สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ. 2470: 32-46)

จากเนื้อหาข้างต้นสำหรับสังคมไทยผู้วิจัยได้อธิบาย คำว่า ปิตาธิปไตยจะถูกใช้แทนการปกครองของรัฐบาลที่มีพระมหากษัตริย์เป็นผู้นำในสมัยสุโขทัยนั้น ทำให้เข้าใจได้ว่า มีข้าราชการเกิดขึ้นแล้วเรียกว่า "ลูกขุน" โดยมีพระมหากษัตริย์เป็น "พ่อขุน" และมีประชาชนเป็น "ท่วย" หรือ "ไพร่ฟ้า" เพราะฉะนั้น กษัตริย์ในฐานะพ่อจึงสามารถใช้อำนาจเด็ดขาดในการปกครองลูกได้ เพื่อให้ลูกเชื่อฟัง แต่พ่อก็มีหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครองลูกอย่างใกล้ชิดเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน การที่พระมหากษัตริย์เป็นเสมือนพ่อหรือข้าราชการบริพาร และประชาชนเปรียบเสมือนลูก ทำให้การปกครองมีลักษณะใกล้ชิดกัน และเมื่อเกิดปัญหาสังคมขึ้น พระมหากษัตริย์จะ ลงมาแก้ไขปัญหาดังกล่าวเอง คำที่นิยมเรียกแทนปิตาธิปไตยคือคำว่า "พ่อปกครองลูก" ซึ่งเป็นคำที่ใช้เรียกระบบการปกครองสมัยสุโขทัย พระมหากษัตริย์ในฐานะบิดา ทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดถ้าได้ พิจารณาถ่องแท้แล้วก็จะเห็นว่าถ้าผู้ปกครองประเทศคือ พระมหากษัตริย์ตั้งอยู่ในทศพิธราชธรรมให้ความร่มเย็นเป็นสุขแก่ราษฎรเสมือนหนึ่งบุตรประชาชนก็ย่อมจะได้รับความผาสุกแต่ถ้าการปกครองดังกล่าวมีลักษณะ เป็น ข้ากับเจ้า บ่าวกับนาย สวัสดิภาพของประชาชนในสมัยนั้นก็น่าจะไม่มีคามหมายอะไร อย่างไรก็ตามที่ดีการที่จะใช้ระบบการปกครองอย่างใดจึงเหมาะสมนั้นนอกจากขึ้นอยู่กับสถานการณ์ต่างๆ ในแต่ละสมัยแล้วการเลือกใช้ วิธีการปกครองระบบบิดากับบุตรในสมัยนั้นน่าจะถือเอาการปกครองประเทศเป็นนโยบายสำคัญก่อนที่จะมีการสถาปนาความคิดแบบธรรมราชาและเทวราชา

การปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

สมบูรณาญาสิทธิราชย์ (Absolute Monarchy) คือ ระบบการปกครองที่มีกษัตริย์เป็นผู้ปกครองและมีสิทธิขาดในการบริหารประเทศ ในระบบการปกครองนี้ กษัตริย์คือกฎหมาย กล่าวคือที่มาของกฎหมายทั้งปวงอยู่ที่กษัตริย์ คำสั่ง ความต้องการต่างๆ ล้วนมีผลเป็นกฎหมาย (อมร รักษา สัตย์. 2558.ออนไลน์) กษัตริย์มีอำนาจในการปกครองแผ่นดินและพลเมืองโดยอิสระ โดยไม่มีกฎหมายหรือองค์กรตามกฎหมายใด จะห้ามปรามได้ แม้องค์กรทางศาสนาอาจทัดทานกษัตริย์จากการกระทำ

บางอย่างและองค์รัฐาธิปัตย์ (กษัตริย์) นั้นจะถูกคาดหวังว่าจะปฏิบัติตามธรรมเนียม แต่ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้นไม่มีรัฐธรรมนูญ หรือ กฎหมายใดที่จะอยู่เหนือกว่าคำชี้ขาดของรัฐบาลาธิปัตย์ตามทฤษฎีพลเมืองนั้น ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มอบความไว้วางใจทั้งหมดให้กับพระเจ้าแผ่นดินที่ดี พร้อมทางสายเลือดและได้รับการเลี้ยงดูฝึกฝนมาอย่างดีตั้งแต่เกิด ในทางทฤษฎี กษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์จะมีอำนาจทั้งหมดเหนือประชาชนและแผ่นดินรวมทั้งเหนืออภิชนและบางครั้งก็เหนือคณะสงฆ์ด้วย

ส่วนในทางปฏิบัติกษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มักจะถูกจำกัดอำนาจ โดยทั่วไปโดยกลุ่มที่กล่าวมาหรือกลุ่มอื่น กษัตริย์บางพระองค์ (เช่นจักรวรรดิเยอรมนี ค.ศ. 1871-1918) มีรัฐสภาที่ไม่มีความสำคัญหรือเป็นเพียงสัญลักษณ์และเมืองการบริหารอื่นๆ ที่กษัตริย์สามารถเปลี่ยนแปลงหรือยุบเลิกได้ตามต้องการ แม้จะมีผลเท่ากับระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่โดยทางเทคนิคที่เป็นไปได้แล้ว นี่คือการราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ (constitutional monarchy) เนื่องจากการมีอยู่ของรัฐธรรมนูญและกฎหมายพื้นฐานของประเทศ

ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของไทย

อมร รักษาสัตย์ ได้อธิบายการปกครองด้วยระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระมหากษัตริย์มีอำนาจสิทธิเด็ดขาดในการปกครองแผ่นดิน ดังคำกล่าวที่ว่า "พระบรมราชานุภาพของพระเจ้าแผ่นดินกรุงสยามนี้ไม่ได้ปรากฏในกฎหมายอันหนึ่งอันใด ด้วยเหตุที่ถือว่าเป็นที่ล้นพ้น ไม่มีข้อสิ่งอันใดจะเป็นผู้บังคับขัดขวางได้ (อมร รักษาสัตย์.2558.ออนไลน์) นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของไทยนั้น ไม่ได้เป็นระบอบที่มีมาแต่สมัยโบราณ แต่เพิ่งมีมาในสมัยรัชกาลที่ 5 เนื่องจากในรัชกาลนี้ พระองค์ทรงรวบรวมอำนาจจากเหล่าขุนนาง ข้าราชการ ที่เคยมีอำนาจและบทบาทมากก่อนหน้านี้ มาไว้ที่ศูนย์กลางการปกครอง คือ ตัวพระองค์ และพระประยูรญาติ ทำให้พระมหากษัตริย์ทรงดำรงสถานะเป็นทั้งประมุขของรัฐและประมุขของฝ่ายบริหารอย่างแท้จริง เท่ากับว่าระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของไทยมีเพียง 3 รัชกาลเท่านั้น คือ รัชกาลที่ 5, รัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 (นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. 2542: 110) ศิริพร สุเมธรัตน์ ได้อธิบายในกรณีพิจารณา ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์นั้น เราจะละเลยไม่พิจารณาสถาบันพระมหากษัตริย์ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์เสียมิได้ ไม่ว่าด้านพระราชกรณียกิจซึ่งได้ทรงประกอบเพื่อประเทศชาติและประชาชนหรือในด้านแนวความคิดทางการเมืองและการปกครอง ซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของพระราชอาณาจักร การเมืองการปกครองในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้บริหารสูงสุด โดยแบ่งการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยการบริหารราชการ

ส่วน ท้องถิ่นนั้นเกิดขึ้นหลังสุดในสมัยรัชกาลที่ 5 การบริหารส่วนภูมิภาคจะเริ่มต้นในสมัยพระเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงศรีอยุธยา กล่าวคือ การบริหารส่วนกลางหรือส่วนราชธานีจะมีการปกครองแบบ “จตุสดมภ์” ที่มี 4 หน่วยงานหลัก คือ กรมเมือง (เวียง) กรมวัง กรมคลัง กรมนา โดยมีขุนนางเป็นผู้บริหารควบคุมดูแลในตำแหน่ง “เสนาบดี” ที่มีหน้าที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของภารกิจ ต่อมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถได้ทรงปรับปรุงและเพิ่มเติมหน่วยงานอีก 2 หน่วยงาน คือ กรมพระกลาโหมและกรมมหาดไทย โดยผู้บริหารมีตำแหน่ง “อัครมหาเสนาบดี” ซึ่งอำนาจมากกว่า “เสนาบดีจตุสดมภ์” ดังนั้นหน่วยงานการบริหารส่วนกลางจึงมี 6 หน่วยงาน และเป็นหน่วยงานหลักของการบริหารราชการส่วนกลางตลอดมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ จึงได้ทรงปฏิรูปการปกครองส่วนกลาง โดยเพิ่มหน่วยงานมากขึ้น เนื่องจากความเจริญของบ้านเมืองที่ขยายตัวทำให้เกิดภารกิจงานแบบใหม่เกิดขึ้นมากมาย โดยทรงโปรดให้ปรับหน่วยงานเดิม 6 หน่วยงานเพิ่มเติมอีก 6 หน่วยงาน รวมเป็น 12 หน่วยงาน และเปลี่ยนชื่อจากกรมเป็น “กระทรวง” ส่วนตำแหน่งผู้บริหารทุกกระทรวงมีฐานะเท่าเทียมกันคือตำแหน่ง “เสนาบดี” อันเป็นรากฐานของการพัฒนามาเป็นกระทรวงต่างๆ ในปัจจุบันและตำแหน่งเสนาบดีก็เปลี่ยนชื่อเป็น “รัฐมนตรี” โครงสร้างการปกครองส่วนกลาง คือ “กระทรวง” จึงเป็นการบริหารหลักในการปกครองและการพัฒนาความเจริญรุ่งเรืองของประเทศด้วยพระปรีชาสามารถของรัชกาลที่ 5 ทรงมีบทบาทใน การบริหารและการปกครองส่วน ภูมิภาค ความสัมพันธ์ระหว่างเมืองหลวงกับหัวเมือง จะมีลักษณะโครงสร้างของอำนาจแบบหลวมไม่กระชับที่จะผูกพันให้เกิดความจงรัก รักดีอย่างแน่นแฟ้นตลอดไป การที่หัวเมืองต่างๆ ยอมอยู่ใต้อาณานั้นขึ้นอยู่กับพระบรมเดชานุภาพของพระมหากษัตริย์ที่ทรงมี พระปรีชาสามารถในการรบและมีพระบารมีมากพอที่จะยึดเหนี่ยวความสัมพันธ์นั้น ได้ จึงมีลักษณะอำนาจกระจายเป็นการยอมรับอำนาจชั่วคราว ดังนั้นเมื่อมีการผลัดเปลี่ยนแผ่นดินจึงต้องมีการดื่มน้ำพระพิพัฒน์สัตยาเพื่อแสดงความจงรักภักดีทุกครั้ง สงครามปราบปรามระหว่างหัวเมืองที่กบฏหรือแข็งข้อ จึงเกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัย ซึ่งรูปแบบการปกครองส่วนภูมิภาคในระยะแรกจะมีการแบ่งหัวเมืองออกเป็น 3 ลักษณะ คือ หัวเมืองลูกหลวง (เมืองหน้าด่าน) หรือหัวเมืองชั้นใน เมืองพระยามหานครหรือหัวเมืองชั้นนอก และหัวเมืองประเทศราช สำหรับหัวเมืองลูกหลวงจะมีการเปลี่ยนแปลงตามเมืองหลวงที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น สมัยกรุงสุโขทัย เมืองลูกหลวง ได้แก่ เมืองศรีสัชนาลัย เมืองกำแพงเพชร เมืองสองแคว (พิษณุโลก) และเมืองสระหลวง (พิจิตร) หรือสมัยกรุงศรีอยุธยา และเมืองลูกหลวง ได้แก่ เมืองลพบุรี พระประแดง (สมุทรปราการ) เมืองนครนายก และเมืองสระหลวง (พิจิตร) ความสำคัญของเมืองลูกหลวงหรือเมืองหน้าด่าน คือเป็นเมืองที่เมืองหลวงส่งเชื้อพระวงศ์ไปปกครองเป็นส่วนใหญ่และเป็นจุด ป้องกันข้าศึกก่อนที่กองทัพศัตรูจะเข้ามาตีถึงเมืองหลวง สำหรับเมืองพระยามหานครหรือหัวเมืองชั้นนอกเป็นเมืองที่อยู่กระจายตามภูมิภาคต่างๆ โดยมีเจ้าเมืองเป็นคนในท้องถิ่นนั้นๆ ฐานะความสำคัญของหัวเมืองขึ้นอยู่กับจำนวนของ

พลเมืองว่าเป็นเมืองขนาดใหญ่ จึงแบ่งเป็น หัวเมืองเอก เมืองโท เมืองตรี เช่น หัวเมืองเอกที่เป็นเมืองขนาดใหญ่ ได้แก่ เมืองพิษณุโลก เมืองนครศรีธรรมราช และเมืองนครราชสีมา เป็นต้น ทั้งนี้อำนาจของเจ้าเมืองจะมีอำนาจในการเก็บภาษีผลผลิตต่างๆ และแบ่งเข้าสู่เมืองหลวงตามกำหนด เรียกว่า “ระบบกินเมือง” รวมทั้งมีอำนาจในการปกครองคนได้รับอาณัติสิทธิ์สามารถสั่งประหารชีวิตคนได้ เช่น กรณีเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช สั่งประหารศรีปราชญ์ เป็นต้น ส่วนเมืองประเทศราชซึ่งเป็นเมืองต่างชาติต่างภาษาที่ยอมอ่อนน้อมหรือเมือง หลวงไปตีมาได้ก็ยังคงมีอำนาจปกครองตนเอง แต่ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการมาถวายตามกำหนด รวมทั้งต้องนำกองกำลังมาช่วยรบเมื่อเมืองหลวงเกิดศึกสงครามด้วยการปกครองลักษณะดังกล่าวนี้มีมาจนถึง สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (ศิริพร สุเมธรัตน์. 2553: 392-394) จากเนื้อหาข้างต้น ผู้วิจัยได้อธิบายการปกครองแบบราชาธิปไตยหรือสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยอำนาจอยู่ที่กษัตริย์เพียงพระองค์เดียว โดยเชื่อถือตามคติพราหมณ์ตามแบบพวกเขมรว่ากษัตริย์เป็นผู้ได้รับอำนาจจาก สวรรค์ ฐานะของกษัตริย์จึงเป็น “สมมุติเทพ” ทรงมีอำนาจที่จะกำหนดชะตาชีวิตของใครก็ได้จึงเรียกระบบการปกครองนี้ว่า ระบบเทวสิทธิ์ (Divine Right) ลักษณะการปกครองเป็นแบบนายปกครองบ่าว หรือ เจ้าปกครองไพร่ ฐานะ ของกษัตริย์กับประชาชนจึงห่างไกลกัน ข้าราชการบริวารเป็นสื่อกลางระหว่างกษัตริย์ และประชาชน จึงเกิดเป็นระบบเจ้าขุนมูลนาย หรือศักดินาขึ้นระบบเจ้าขุนมูลนายหรือศักดินาเกิดขึ้นเพราะกรุงศรีอยุธยา อยู่ในสภาวะสงครามตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องให้พลเมืองทุกคนอยู่ในสังกัดของเจ้าขุนมูลนายเพื่อว่าเมื่อมี ศักสงครามพระมหากษัตริย์จะได้สั่งการ ให้เจ้าขุนมูลนายเกณฑ์ไพร่พลมาช่วยทำสงครามป้องกันบ้านเมืองได้พระเจ้าอยู่หัว (พระรามาธิบดีที่ 1) ทรงวางระบบการปกครองดังนี้

ส่วนกลางเป็นแบบจตุสดมภ์ โดยมีเสนาบดี 4 คน คือ ขุนเมือง ขุนวัง ขุนคลัง และขุนนา เป็นผู้ดูแลกิจกรรมหลัก 4 ประการของการบริหารราชการแผ่นดิน มีการแบ่งหัวเมือง 3 ระดับ คือ หัวเมืองชั้นใน หัวเมืองชั้นนอก และเมืองประเทศราช สืบเนื่องยาวมาจนถึงช่วงการรับอิทธิพลของชาติตะวันตก (รัชกาลที่ 4 - รัชกาลที่ 6)การปกครองในสมัยรัชกาลที่ 4 จะทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดตามแบบพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่พระองค์ก็ได้ทรงเริ่มปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติบางอย่าง เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาราษฎร์ โดยเฉพาะในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์พระมหากษัตริย์กับประชาชน รัชกาลที่ 4 ทรงพิจารณาว่าประเพณีบางอย่างที่เคยปฏิบัติกันมาแต่เดิม เช่น ห้ามราษฎรเข้าใกล้ขีดรรวมทั้งมีการยิงกระสุนเวลาเสด็จพระราชดำเนินและบังคับ ให้ราษฎรปิดประตูหน้าต่างบ้านเรือน เป็นประเพณีที่ล้าสมัย ประเทศตะวันตกที่มีการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ก็ไม่มีประเพณีดัดลัทธิราชูปถัมภ์นี้ จึงโปรดให้ยกเลิกประเพณีดังกล่าว อนุญาตให้ราษฎรเข้าเฝ้าโดยสะดวกและเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความเดือดร้อน ถวายฎีการ้องทุกข์ใน ขณะที่เสด็จพระราชดำเนินด้วยต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 เมื่อพ.ศ.2416 ทรงว่าราชการด้วยพระองค์เอง

จึงทรงเริ่มปรับปรุงการปกครองซึ่งเรียกว่า “การปฏิรูปการปกครอง” โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ 1. การปรับปรุงการปกครองประเทศในตอนต้นรัชกาล ทรงตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน หรือเรียกว่า “เคาน์ซิล ออฟ สเตท” (Council of State) และสภาที่ปรึกษาในพระองค์ หรือเรียกว่า “ปริวี เคาน์ซิล” (Privy Council) สภาทั้งสองนี้มีหน้าที่ในการออกกฎหมายและยกเลิกกฎหมาย รวมทั้งยกเลิกประเพณีโบราณต่างๆ ที่เห็นว่าไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในสมัยนั้น ปรากฏว่าสภาทั้ง 2 ดำเนินงานไปได้ไม่นาน ก็ต้องหยุดชะงักเพราะเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงที่เรียกว่า “วิกฤตการณ์วังหน้า” (เป็นความขัดแย้งระหว่างพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับกรมพระราชวังบวรวิชัยชาญ ซึ่งดำรงตำแหน่งวังหน้า อันเนื่องมาจากความหวาดระแวงซึ่งกันและกันจนเกือบจะมีการประทะกันระหว่าง กัน) ขึ้นในปลาย พ.ศ.2417 แต่ก็สามารถยุติลงได้ 2. การปฏิรูปการปกครองในช่วงหลัง รัชกาลที่ 5 ทรงตระหนักถึงภัยอันตรายจากการแสวงหาอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจตะวันตก และทรงเห็นว่าลักษณะการปกครองของไทยใช้มาแต่เดิมล้าสมัยไม่สอดคล้องกับความจริงก้าวของบ้านเมือง ดังนั้นใน พ.ศ. 2430 ทรงเริ่มการปฏิรูปการปกครองแผนใหม่ตามแบบตะวันตก โดยเฉพาะในส่วนกลางมีการจัดแบ่งหน่วยงานการปกครองออกเป็น 12 กรม ซึ่งต่อมาเปลี่ยนไปใช้คำว่า “กระทรวง” แทนโดยประกาศสถาปนากรมหรือกระทรวงต่างๆ ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2435 และยังได้ประกาศตั้งเสนาบดีเจ้ากระทรวงต่างๆ ขึ้น ยุบตำแหน่งอัคกรมหาเสนาบดีและเสนาบดีจตุสดมภ์ทุกตำแหน่ง มีสิทธิเท่าเทียมกันในที่ประชุม ต่อจากนั้นได้ยุบกระทรวงและปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเสียใหม่เหลือไว้เพียง 10 กระทรวง คือ 1. กระทรวงมหาดไทย 2. กระทรวงกลาโหม 3. กระทรวงการต่างประเทศ 4. กระทรวงวัง 5. กระทรวงเมือง (นครบาล) 6. กระทรวงเกษตราธิการ 7. กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ 8. กระทรวงยุติธรรม 9. กระทรวงธรรมการ 10.กระทรวงโยธาธิการ 11.(กระทรวงยุทธนาธิการ) ต่อมาไปอยู่กระทรวงกลาโหม เนื่องจากมีหน้าที่คล้ายคลึงกัน 12.(กระทรวงมูรธาธิการ) ต่อมาไปอยู่กระทรวงวัง เนื่องจากมีหน้าที่คล้ายคลึงกัน ส่วนภูมิภาค ได้ยกเลิกการจัดเมืองเป็นชั้นเอก โท ตรี จัตวา เปลี่ยนเป็นการปกครองแบบเทศาภิบาล คือ รวมหัวเมืองหลายเมืองเข้าด้วยกันเป็นมณฑลๆ หนึ่ง โดยมีข้าหลวงเทศาภิบาล เป็นผู้ปกครองมณฑล ขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลนี้เป็นการรวมอำนาจการปกครองทั้งด้านการเมือง และเศรษฐกิจเข้าสู่ส่วนกลาง ทำให้การปกครองหัวเมืองเป็นแบบเดียวกันและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้มีการแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็นเมือง (จังหวัด) อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามลำดับ แต่เนื่องจากระยะนี้บรรดาประเทศมหาอำนาจต่างกำลังแสวงหาอาณานิคม ประเทศไทยก็ถูกฝรั่งเศสคุกคามอย่างหนัก จนทำให้การพัฒนาประเทศในสมัยรัชกาลที่ 5 ดำเนินไปไม่ดีเท่าที่ควรและเกิดความล่าช้า เนื่องจากพื้นฐานทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของไทยขัดต่อการพัฒนาประเทศตามแบบแผนใหม่ หรือตามแบบประเทศตะวันตก ทรงวางฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475

ไทยได้เริ่มมีการวางรากฐานการปกครองระบอบประชาธิปไตย มาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 โดยใช้แบบแผนการปกครองตามอย่างสมัยรัชกาลที่ 5 แล้วนำมาปรับปรุงใหม่ คือ ในส่วนกลาง ตั้งกระทรวง ทหารเรือ กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนภูมิภาค รวมมณฑลต่างๆ เข้าเป็นภาค มีอุปราชและสมุหเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง กรุงเทพฯ ก็นับเป็นมณฑลหนึ่งมีสมุหพระนครปกครองให้เรียกเมืองต่างๆว่า จังหวัด และ พ.ศ.2461 ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองจำลองขึ้นในบริเวณพระราชวังดุสิต ชื่อว่า “ดุสิตธานี” และจัดการปกครองเป็นแบบเทศบาล แบ่งเขตการปกครองออกเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องที่ มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครอง เรียกว่า “ธรรมนูญลักษณะการปกครองคณะนคราภิบาล (ดุสิตธานี) พุทธศักราช 2461” รัชกาลที่ 6 ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทำการทดลองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยให้ข้าราชการบริหารได้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการปกครองในระบอบนี้ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นโดยผ่านทาง หนังสือและออกพระราชบัญญัติประถมศึกษา

1.2 ความหมายของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

ในความหมายของรัฐศาสตร์ คำว่า การเมือง (Politics) สำหรับความหมายของคำว่า “การเมือง” นั้น ได้มีนักปราชญ์และนักรัฐศาสตร์หลายท่านให้คำนิยามไว้แตกต่างกันออกไปตามทัศนคติของแต่ละท่าน ดังนี้

ชลธิศ วีระจิตติ อธิบายถึงความหมายของ “การเมือง” ว่า ในความหมายที่ผูกติดกับระบบการเมืองหรือรัฐ การเมือง คือ การจัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าหรือทรัพยากร โดยมีอำนาจที่เป็นที่ยอมรับกันมาทำให้เกิดการ ปฏิบัติตาม หรือการเมืองเป็นเรื่องของการที่มีคนกลุ่มหนึ่งใช้อิทธิพลต่อคนอีกกลุ่มหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่ง ที่มีคุณค่าทางสังคม สิ่งที่มีคุณค่าทางสังคมในที่นี้ไม่ได้หลายอย่าง เช่น อำนาจ ความศรัทธา นับถือ ความ ยุติธรรม ความนิยมชมชอบ ความอยู่ดีกินดี ความมั่งคั่ง ความรอบรู้ ทักษะ เป็นต้น ในความหมายนี้ การเมือง จะถูกตีกรอบเอาไว้ว่า เป็นความสัมพันธ์ของมนุษย์ในระบบการเมือง ซึ่งสามารถแยกออกจากความสัมพันธ์ ของมนุษย์ในระบบย่อยอื่นๆ ของสังคมได้ โดยที่ระบบการเมืองจะมีเป้าหมายในตัวเองที่แตกต่างจากระบบ ย่อยอื่นๆ ของสังคม เช่น ระบบวัฒนธรรม ระบบเศรษฐกิจ ระบบการศึกษา (ชลธิศ วีระจิตติ. 2551: 278-280)

เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา อธิบายว่า การมีอุดมการณ์ทางการเมืองส่งผลให้ได้รับอิทธิพลในการสร้างรูปแบบของชีวิตและรูปแบบทางความคิด หรือการสร้าง ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ให้ผู้รับสื่อ คล้อยตามนั่นเอง (เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา. 2551: 290)

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ให้นิยามทางการเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับรูปของรัฐและการจัดระเบียบความสัมพันธ์ภายในรัฐระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองโดยเมื่อสังคมมนุษย์ยังมีความจำเป็นที่จะต้องมีการมีรัฐบาล (ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2517: 61)

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ให้ความหมายการเมืองดังกล่าวนี้ได้ก็ต่อเมื่อในสังคมนั้นๆ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้รับผลกระทบจากทั้งทางตรงและทางอ้อม มีความเห็นพ้องต้องกันและยอมรับในกติกาที่กำหนดการใช้อำนาจเพื่อแบ่งปันสิ่ง ที่มีคุณค่าเท่านั้น ส่วนในสังคมที่ยังไม่มีความเห็นพ้องต้องกันเกี่ยวกับกติกาการกำหนดสิ่งที่มีคุณค่าในสังคม (ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2535: 4-5)

จากนิยามความหมายผู้วิจัยสรุปความหมายคำว่า “ การเมือง ” เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและการปกครอง ไม่ว่าสภาพการณ์ใดหรือสถาบันใด หากมีการต่อสู้แข่งขันกัน เพื่อแสวงหาอำนาจที่เหนือกว่ากันแล้ว ก็เป็นการเมืองทั้งสิ้น การเมืองยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการปกครอง การดูแล จัดการให้มนุษย์อยู่กันอย่างเป็นธรรมและเป็นระเบียบ การเมืองเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตมนุษย์และเป็นสิ่งที่ตั้งถามเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของการปกครอง ซึ่งสามารถศึกษาและเรียนรู้ได้เช่นเดียวกับศิลปะและศาสตร์สาขาอื่นที่มีอยู่ในโลก

1.3 การปกครองแบบประชาธิปไตย พ.ศ.2475-2557

ภายหลัง การปฏิรูปการปกครองและการปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5 พระองค์ได้มีกระแสความคิดที่จะให้ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบการปกครองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมาย สูงสุดในการปกครองประเทศ โดยมีรัฐสภาเป็นสถาบันหลักที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองมากขึ้นเป็น ลำดับ จนกระทั่งได้มีคณะนายทหารชุดกบฏ ร.ศ.130 ซึ่งมีความคิดที่ปฏิบัติการให้บรรลุความมุ่งหมายดังกล่าว แต่ไม่ทันลงมือกระทำการก็ถูกจับได้เสียก่อนเมื่อ พ.ศ.2454 ใน ต้นรัชกาลที่ 6 อย่างไรก็ตาม เสียงเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ยังคงมีออกมาเป็นระยะๆ ทางหน้าหนังสือพิมพ์ แต่ยังไม่ผลต่อการเปลี่ยนแปลงใดๆ มากนัก นอกจากการปรับตัวของรัฐบาลทางด้านการเมืองการปกครองให้ทันสมัยยิ่งขึ้นกว่า เดิมเท่านั้น แต่ก็ยังไม่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ แต่ประการใด จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้มีคณะผู้ก่อการภายใต้การนำของ คณะราษฎร ซึ่งได้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นผลสำเร็จใน พ.ศ. 2475 ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 จึงเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญของประวัติศาสตร์ชาติไทย

สภาพการณ์โดยทั่วไปของบ้านเมืองก่อนเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

1. สภาพการณ์ทางสังคม สังคมไทยกำลังอยู่ในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ความทันสมัยตามแบบ ตะวันตกในทุกๆ ด้าน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปฏิรูปแผ่นดินเข้าสู่ความทันสมัย

ในรัชกาลที่ 5 (พ.ศ.2411-2453) ความจริงแล้วสังคมไทยเริ่มปรับตัวให้เข้ากับกระแสวัฒนธรรมตะวันตกมาตั้งแต่ สมัยรัชกาลที่ 4 ภายหลังได้ทำสนธิสัญญาวอชิงตันกับอังกฤษใน พ.ศ.2398 และกับประเทศอื่นๆ ในภาคพื้นยุโรปอีกหลายประเทศ และทรงเปิดรับรับประเพณีและวัฒนธรรมของตะวันตก เช่น การจ้างชาวตะวันตกให้เป็นครูสอนภาษาอังกฤษแก่พระราชโอรสและพระราชธิดาในพระบรมมหาราชวัง การให้ข้าราชการสวมเสื้อเข้าเฝ้า การอนุญาตให้ชาวต่างประเทศเข้าเฝ้าพร้อมกับขุนนางข้าราชการไทยในงานพระบรมราชาภิเษก เป็นต้น ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ทรงดำเนินพระบรมราโชบายปลดปล่อยไพร่ให้เป็นอิสระและทรงประกาศเลิกทาสให้ เป็นไทแก่ตนเอง พร้อมกันนั้นยังทรงปฏิรูปการศึกษาตามแบบตะวันตก เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาถึงขั้นอ่านออกเขียนได้และคิดเลขเป็น ไม่ว่าจะเป็นเจ้านาย บุตรหลานขุนนาง หรือราษฎรสามัญชนที่พ้นจากความเป็นไพร่หรือทาส ถ้าบุคคลใดมีสติปัญญาเฉลียวฉลาดก็จะมีโอกาสเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศตะวันตกโดยพระบรมราชานุญาตเพราะหวั่นเกรงจากการปฏิรูปการศึกษา ทำให้คนไทยบางกลุ่มที่ได้รับการศึกษาตามแบบตะวันตก เริ่มรับ เริ่มรับเอากระแสความคิดเกี่ยวกับการเมืองสมัยใหม่ ที่ยึดถือรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศมาจากตะวันตก และมีความปรารถนาที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองเกิดขึ้นในประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากคำกราบบังคมทูลถวายถึงความคิดเห็นในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ของคณะเจ้านายและข้าราชการใน พ.ศ.2427 (ร.ศ.103) หรือการเรียกร้องให้มีการปกครองในระบบรัฐสภาของ “เทียนวรรณ” (ต.ว.ส. วัฒนาโก) ในหน้าหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 5 เป็นต้น และกระแสความคิดนี้ก็ดำเนินสืบเนื่องมาโดยตลอดในหมู่ผู้นำสมัยใหม่ที่ได้รับการศึกษาจากประเทศตะวันตก และจากผู้ที่ได้รับการศึกษาตามแบบตะวันตก

อย่างไรก็ตามกลุ่มผู้นำสมัยใหม่บางส่วนที่ได้รับผลประโยชน์จากระบบราชการ สมัยใหม่ของตนเองเข้าไปมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ ก็ถูกระบบราชการดูถูกดิสันจนปฏิเสธที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองสมัย ใหม่ในระยะเวลานั้นไป เพราะมีความเห็นว่าประชาชนชาวไทยยังขาดความพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

สมัยรัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปประเทศเข้าสู่ความทันสมัย สังคมไทยก็เริ่มก้าวเข้าสู่ความมีเสรีในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น โดยเริ่มเปิดโอกาสสื่อมวลชนเสนอความคิดเห็นต่อสาธารณชนได้ค่อนข้างเสรี ดังนั้นจึงปรากฏว่าสื่อมวลชนต่างๆ เช่น น.ส.พ.สยามประภท, ตูลวิภาคพจนกิจ, ศิริพจนภาค, จินโนสยามวารศัพท์ ซึ่งตีพิมพ์จำหน่ายในรัชกาลที่ 5 น.ส.พ. บางกอกการเมือง ซึ่งพิมพ์จำหน่ายในสมัยรัชกาลที่ 6 และ น.ส.พ.สยามวิริว ซึ่งพิมพ์จำหน่ายในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้เรียกร้องและชี้้นำให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไปสู่ระบบรัฐสภา โดยมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครองประเทศอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการปลดปล่อยไพร่และทาสให้เป็นอิสระในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ผ่านพ้นไปได้เพียง 20 ปีเศษ ดังนั้นสภาพสังคมส่วนใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ 7 ก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงยังตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของวัฒนธรรมในระบบเจ้าขุนมูลนาย นอกจากนี้คนส่วนน้อยยังคงมีฐานะ สิทธิ ผลประโยชน์ต่างๆ เห็นคนไทยส่วนใหญ่ คนส่วนใหญ่มักมีความเห็นคล้อยตามความคิดที่ส่วนน้อยซึ่งเป็นชนชั้นนำของ สังคมไทยชั้นนำ ถ้าจะมีความขัดแย้งในสังคมก็มักจะเป็นความขัดแย้งในทางความคิด และความขัดแย้งในเชิงผลประโยชน์ในหมู่ชนชั้นนำของสังคมที่ได้รับการศึกษาจาก ประเทศตะวันตก มากกว่าจะเป็นความขัดแย้งระหว่างชนชั้นผู้นำของสังคมไทยกับราษฎรทั่วไป

2. สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ ในสมัยรัชกาลที่ 4 ได้เริ่มมีการส่งข้าวออกไปขายยังต่างประเทศมากขึ้น เพราะระบบการค้าที่เปลี่ยนแปลงไปและความต้องการของตลาดโลก ชาวนาจึงหันมาปลูกข้าวเพื่อส่งออกมาขึ้น ทำให้มีการปลูกพืชอื่นๆ น้อยลง ผลผลิตที่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนก็ลดลงด้วยบางที่ก็เลิกผลิตไปเลย เพราะแรงงานส่วนใหญ่จะนำไปใช้ในการผลิตข้าวแทน

สมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงเห็นว่าถึงแม้รายได้ของแผ่นดินจะเพิ่มพูนมากขึ้นอันเป็นผลมาจาก ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนไป แต่การที่ระบบการคลังของแผ่นดินยังไม่รัดกุมพอ ทำให้เกิดการรั่วไหลได้ง่าย จึงทรงจัดการปฏิรูปการคลังโดยจัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ขึ้น เพื่อการปรับปรุงและการจัดระบบภาษีให้ทันสมัยใน พ.ศ.2416 มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ.2434 เริ่มโครงการปฏิรูปเงินตราใหม่ พ.ศ.2442 จัดการส่งเสริมการเกษตรและการผลิตเพื่อการส่งออกให้มากขึ้น ปรับปรุงการคมนาคมให้ทันสมัยโดยการสร้างทางรถไฟ ตัดถนนสายต่างๆ ขุดคลอง เพื่อให้เกิดความสะดวกในการคมนาคม การขนส่งสินค้าและผลผลิต ซึ่งผลการปฏิรูปเศรษฐกิจในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้รายได้ของประเทศเพิ่มมากขึ้น 15 ล้านบาทใน พ.ศ.2435 เป็น 46 ล้านบาทใน พ.ศ.2447 โดยไม่ได้เพิ่มอัตราภาษีและชนิดของภาษีขึ้นอย่างใด ทำให้เงินกองคลังของประเทศ ซึ่งเคยมีอยู่ประมาณ 7,500,000 บาท ใน พ.ศ.2437 เพิ่มขึ้นเป็น 32,000,000 บาทใน พ.ศ.2444 เพื่อให้การปกครองของไทยได้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับชาติตะวันตก โดยจัดตั้ง สภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน (Council of State) และสภาที่ปรึกษาส่วนพระองค์ (Privy Council) ใน พ.ศ.2417 เพื่อถวาคำปรึกษาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินและในเรื่องต่างๆ ที่พระองค์ของคำปรึกษาไป นอกจากนี้พระองค์ยังทรงปฏิรูปการปกครองที่สำคัญคือ การจัดตั้งกระทรวงแบบใหม่จำนวน 12 กระทรวงขึ้นแทนจตุสดมภ์ในส่วนกลาง และจัดระบบการปกครองหัวเมืองต่างๆในรูป มณฑลเทศาภิบาลในภูมิภาค โดยเริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2435 เป็นต้นมา นอกจากนี้พระองค์ทรงริเริ่มทดลองการจัดการปกครองท้องถิ่นในรูป สุขาภิบาล จัดตั้ง รัฐมนตรีสภา เพื่อทำหน้าที่ตามกฎหมาย ใน พ.ศ.2437 ตามแบบอย่างตะวันตก

สมัยรัชกาลที่ 6 (พ.ศ.2453-2468)ทรงริเริ่มทดลองการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยการ จัดตั้ง ดุสิตธานี เมืองประชาธิปไตยขึ้นในบริเวณพระราชวังดุสิต พ.ศ.2461 เพื่อทดลองฝึกฝนให้บรรดา

ข้าราชการได้ทดลองปกครองตนเองในนครดุสิตธานี เหมือนกับการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่เรียกว่า “เทศบาล” นอกจากนี้ยังทรงจัดตั้งกระทรวงขึ้นมาใหม่จากที่มีอยู่เดิม และยุบเลิกกระทรวงบางกระทรวงเพื่อให้มีความทันสมัยมากขึ้น โดยทรงจัดตั้งมณฑลเพิ่มขึ้นและทรงปรับปรุงการบริหารงานของมณฑลด้วยการยุบรวม มณฑลเป็นหน่วยราชการที่เกี่ยวกับการปกครองเรียกว่า มณฑลภาค เพื่อให้การปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลมีความคล่องตัวมากขึ้นและ ได้มีการส่งเสริมธุรกิจด้านอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ กิจการไฟฟ้า มีการจัดตั้งบริษัทพาณิชย์นาวีสยาม ส่งเสริมด้านชลประทาน และการบำรุงพันธุ์ข้าว จัดตั้งธนาคารออมสิน สร้างทางรถไฟเพิ่มเติมจากเดิม ทั้งนี้เพื่อหวังผลทางเศรษฐกิจที่เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น แต่เนื่องจากได้อุทกภัยใน พ.ศ.2460 และเกิดฝนแล้งใน พ.ศ. 2462 ทำให้การผลิตข้าวอันเป็นที่มาของรายได้หลักของประเทศประสบความเสียหายอย่างหนัก ส่งผลกระทบต่อภาวะการคลังของประเทศอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง ทำให้งบประมาณรายจ่ายสูงกว่ารายรับมาโดยตลอดระหว่าง พ.ศ.2465-2468

สมัยรัชกาลที่ 7 (พ.ศ. 2468-2475) พระองค์ได้ทรงแก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างเต็มพระสติกำลังความสามารถ โดยทรงเสียดุลด้วยการตัดทอนรายจ่ายในราชสำนัก เพื่อเป็นตัวอย่งแก่หน่วยราชการต่างๆ โดยโปรดให้ลดเงินงบประมาณรายจ่ายส่วนพระองค์ จากเดิมปีละ 9 ล้านบาท เหลือปีละ 6 ล้านบาท ปี พ.ศ.2469 และมีการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรใหม่หลายอย่าง ทำให้งบประมาณรายรับรายจ่ายเกิดความสมดุล พ.ศ.2472-2474 เศรษฐกิจโลกเริ่มตกต่ำอันเป็นผลเนื่องมาจากสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงส่งผลกระทบต่อประเทศโดยตรง ทำให้งบประมาณรายจ่ายสูงกว่ารายรับเป็นจำนวนมาก รัชกาลที่ 7 ได้ทรงดำเนินนโยบายตัดทอนรายจ่ายอย่างเข้มงวดที่สุด รวมทั้งปลดข้าราชการออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนมากเพื่อการประหยัด ตลอดจนจัดการยุบมณฑลต่างๆทั่วประเทศ งดจ่ายเบี้ยเลี้ยงและเบี้ยกันดารแก่ข้าราชการ ประกาศให้เงินตราของไทยออกจากมาตรฐานทองคำ และกำหนดค่าเงินตราตามเงินปอนด์สเตอร์ลิง รวมทั้งการประกาศเพิ่มภาษีราษฎรโดยเฉพาะข้าราชการซึ่งจะต้องเสียภาษีที่ เรียกว่า ภาษีเงินเดือน แต่ถึงแม้ว่าจะทรงดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจด้วยการประหยัดและตัดทอน รายจ่ายต่างๆ รวมทั้งการเพิ่มภาษีบางอย่างแล้ว แต่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจก็ยังไม่ได้เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

สภาพการณ์ทางการเมือง สภาพการณ์ทางการเมืองและการปกครองของไทยกำลังอยู่ในระยะปรับตัวเข้าสู่แบบแผนการปกครองของตะวันตกเห็นได้จากพระบรมราชโองบายของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ภายหลังจากที่ไทยได้มีการติดต่อกับประเทศตะวันตกอย่างกว้างขวาง นับตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4-7 สมัยรัชกาลที่ 4 ยังไม่ได้ทรงดำเนินนโยบายปรับปรุงการปกครองให้เป็นแบบตะวันตก แต่ก็ทรงมีแนวพระราชดำรินำมโนะมโนะไปในทางเสรีนิยม เช่น ประกาศให้เจ้านายและข้าราชการเลือกตั้งตำแหน่งมหาราชครูปุโรหิตและตำแหน่ง พระมหาราชครูมหิธร อันเป็นตำแหน่งตุลาการที่ว่างลง แทนที่

จะทรงแต่งตั้งผู้พิพากษาตามพระราชอำนาจของพระองค์ และเปลี่ยนแปลงวิธีถวายน้ำพิพัฒน์สัตยา ด้วยการที่พระองค์ทรงเสวยน้ำพิพัฒน์สัตยาร่วมกับขุนนางข้าราชการและทรง ปฏิญาณความซื่อสัตย์ของพระองค์ต่อขุนนางข้าราชการทั้งปวงด้วย พระองค์ทรงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงการปกครองให้ทันสมัย และต้องเตรียมการให้พร้อมเพิ่ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ โดยพระองค์ได้ทรงจัดตั้งอภิรัฐมนตรีสภา เพื่อเป็นที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน พ.ศ.2468 และทรงมอบหมายให้อภิรัฐมนตรีสภาวางระเบียบสำหรับจัดตั้งสภากรรมการองคมนตรี เพื่อเป็นสภาที่ปรึกษาส่วนพระองค์อีกด้วย นอกจากนี้ทรงมอบหมายให้อภิรัฐมนตรีวางรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล ด้วยการแก้ไขปรับปรุงสุขาภิบาลที่มีอยู่ให้เป็นเทศบาล แต่ไม่มีโอกาสได้ประกาศใช้ เพราะได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองขึ้นก่อน นอกจากนี้ยังทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีวิศาลวาจาและนายเรย์มอนด์ บี. สตีเวนส์ ซึ่งเป็นที่ปรึกษากระทรวงการต่างประเทศช่วยกันร่างรัฐธรรมนูญ ตามกระแสพระราชดำริใน พ.ศ. 2474 มีสาระสำคัญดังนี้

อำนาจนิติบัญญัติจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทางอ้อม โดยมีสมาชิก 2 ประเภท คือ มาจากการเลือกตั้งและการแต่งตั้ง ส่วนผู้ที่มีสิทธิสมัครเลือกตั้งจะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี มีพื้นฐานความรู้อ่านออกเขียนได้ ส่วนอำนาจบริหารให้พระมหากษัตริย์ทรงเลือกนายกรัฐมนตรี แต่เนื่องจากอภิรัฐมนตรีมีความเห็นประชาชนยังไม่พร้อม ดังนั้นการประกาศใช้รัฐธรรมนูญควรระงับไว้ชั่วคราว จนกระทั่งได้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเสียก่อนจึงมิได้มีการประกาศใช้แต่ อย่างใด

สาเหตุการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475

1. ความเสื่อมของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ การที่คณะนายทหารหนุ่มภายใต้การนำของ ร.อ.ขุนทวยหาญพิทักษ์ (เหล็ง ศรีจันทร์) ได้วางแผนยึดอำนาจการปกครอง เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองจากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบที่จำกัด พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ให้อยู่ในฐานะประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ เมื่อ พ.ศ.2454 แต่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะถูกจับกุมก่อนลงมือปฏิบัติงาน แสดงให้เห็นถึงความเสื่อมของระบอบนี้อย่างเห็นได้ชัด ขณะเดียวกันในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ที่ไม่ดูแลกับรายรับ ทำให้มีการกล่าวโจมตีรัฐบาลว่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินไป ครั้งต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 7 พระองค์ก็ถูกโจมตีว่าทรงตกอยู่ใต้อิทธิพลของอภิรัฐมนตรีสภา ซึ่งเป็นสภาที่ปรึกษาที่ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง และบรรดาพระราชวงศ์ก็มีบทบาทในการบริหารบ้านเมืองมากเกินไป ควรจะให้บุคคลอื่นที่มีความสามารถเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองด้วย ปราบฏกการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความไม่พอใจต่อระบอบการปกครองที่มีพระ มหากษัตริย์อยู่เหนือกฎหมาย ซึ่งนับวันจะมีปฏิกิริยาต่อต้านมากขึ้น

2. การได้รับการศึกษาตามแนวความคิดตะวันตกของบรรดาชนชั้นนำในสังคมไทย อิทธิพลจากการปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้คนไทยส่วนหนึ่งที่ได้ไปศึกษาต่างประเทศตะวันตก ได้รับอิทธิพลแนวคิดทางการเมืองสมัยใหม่ และนำกลับมาเผยแพร่ในประเทศไทย ทำให้คนไทยบางส่วนที่ไม่ได้ไปศึกษาต่อในต่างประเทศรับอิทธิพลแนวความคิดดังกล่าวด้วย อิทธิพลของปฏิรูปการศึกษาได้ส่งผลกระทบทำให้เกิดความคิดในการเปลี่ยนแปลงการปกครองมากขึ้น นับตั้งแต่คณะเจ้านายและข้าราชการเสนอคำกราบบังคมทูลให้เปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2427 นักหนังสือพิมพ์อย่างเทียนวรรณ (ต.ว.ส.วัฒน์นาโ) ก.ศ.ร. กุหลาบ (ตรุษ ตฤณนานนท์) ได้เรียกร้องให้ปกครองบ้านเมืองในระบบรัฐสภา เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง และยังได้กล่าววิพากษ์วิจารณ์สังคม กระทบบกระเทียบบชนชั้นสูงที่ทำตัวฟุ้งเฟ้อ ซึ่งตัวเทียนวรรณเองก็ได้กราบบังคมทูลถวายโครงร่างระบบการปกครองที่เป็น ประชาธิปไตยแต่รัชกาลที่ 5 ต่อมาในรัชกาลที่ 6 กลุ่มกบฏ ร.ศ.130 ที่วางแผนยึดอำนาจการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ก็เป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกแต่ไม่เคยไปศึกษาในต่างประเทศ แต่คณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2475 เป็นคณะบุคคลที่ส่วนใหญ่ผ่านการศึกษามาจากประเทศตะวันตกแทบทั้งสิ้น แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของความคิดในโลกตะวันตกที่มีต่อชนชั้นนำของไทยเป็น อย่างยิ่ง เมื่อคนเหล่านี้เห็นความสำคัญของระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็น ประมุข การเปลี่ยนแปลงการปกครองจึงเกิดขึ้น

3. ความเคลื่อนไหวของบรรดาสื่อมวลชน สื่อมวลชนมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวในการปกครองแบบใหม่และปฏิเสธระบบการปกครองแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เช่น น.ส.พ. ตูลวิภาคพจนกิจ (พ.ศ.2443-2449) น.ส.พ.ศิริพจนภาค (พ.ศ.2451) น.ส.พ.จีนโนสยามวารศัพท์ (พ.ศ. 2446-2450) น.ส.พ.บางกอกการเมือง (พ.ศ.2464) น.ส.พ.สยามรีวิว (พ.ศ.2430) น.ส.พ.ไทยใหม่ (พ.ศ.2474) ต่างก็เรียกร้องให้มีการปกครองในระบบรัฐสภาที่มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการ ปกครองประเทศ โดยชี้ให้เห็นถึงความดีงามของระบอบประชาธิปไตยที่จะเป็นแรงผลักดันให้ประชาชาติมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าที่เป็นอยู่ ดังเช่นที่ปรากฏเป็นตัวอย่างในหลายๆประเทศที่มีการปกครองในระบอบรัฐธรรมนูญ กระแสเรียกร้องของสื่อมวลชนในสมัยนั้นได้มีส่วนต่อการสนับสนุนให้การดำเนินของคณะผู้ก่อการในอันที่จะเปลี่ยนแปลงการปกครองบรรลุผลสำเร็จได้เหมือนกัน

4. ความขัดแย้งทางความคิดเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย รัชกาลที่ 7 ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ และทรงเต็มพระทัยที่จะสละพระราชอำนาจมาอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญเมื่อถึงเวลาที่ เหมาะสม แต่เมื่อพระองค์ทรงมีกระแสรับสั่งให้พระยาศรัยวิศาลวาจาและนายเรย์มอนด์ บี.สตีเวนส์ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาเพื่อประกาศใช้ พระองค์ได้ทรงนำเรื่องนี้ไปปรึกษาอภิรัฐมนตรีสภา แต่อภิรัฐมนตรีสภากลับไม่เห็นด้วย โดยอ้างว่าประชาชนยังขาดความพร้อมและเกรงจะเป็นผลเสียมากกว่าผลดี ทั้งๆที่รัชกาลที่ 7 ทรงเห็นด้วยกับการ

ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แต่เมื่ออภิรัฐมนตรีสภาคัดค้าน พระองค์จึงมีน้ำพระทัยเป็นประชาธิปไตยโดยทรงฟังเสียงทัดทานจากอภิรัฐมนตรี สภาส่วนใหญ่ ดังนั้นรัฐธรรมนูญจึงยังไม่มีโอกาสได้รับการประกาศใช้ เป็นผลให้คณะผู้ก่อการชิงลงมือทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้ในที่สุด

5. สถานะการคลังของประเทศและการแก้ปัญหา การคลังของประเทศเริ่มประสบปัญหามาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 เพราะการผลิตข้าวประสบความล้มเหลว เนื่องจากเกิดภาวะน้ำท่วมและฝนแล้งติดต่อกันใน พ.ศ. 2460 และ พ.ศ. 2462 ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายต่อการผลิตข้าวอย่างรุนแรงภายในประเทศก็ขาดแคลนข้าวที่จะใช้ในการบริโภค และไม่สามารถส่งข้าวไปขายยังต่างประเทศได้ ทำให้รัฐขาดรายได้เป็นจำนวนมาก รัฐบาลจึงต้องจัดสรรเงินงบประมาณช่วยเหลือชาวนา ข้าราชการ และผู้ประสบกับภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้น มีทั้งรายจ่ายอื่นๆ เพิ่มขึ้นจนเกินงบประมาณรายได้ ซึ่งใน พ.ศ. 2466 งบประมาณขาดดุลถึง 18 ล้านบาท นอกจากนี้รัฐบาลได้นำเอาเงินคงคลังที่เก็บสะสมไว้ออกมาใช้จ่ายจนหมดสิ้น ในขณะที่งบประมาณรายได้ต่ำ รัชกาลที่ 6 ทรงแก้ปัญหาด้วยการกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อให้มีเงินเพียงพอกับงบประมาณรายจ่าย ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ว่ารัฐบาลใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างไม่ประหยัด ในขณะที่เศรษฐกิจของประเทศกำลังคับขัน

ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 7 ทรงดำเนินนโยบายตัดทอนรายจ่ายของรัฐบาลลดจำนวนข้าราชการในกระทรวงต่างๆ ให้น้อยลง และทรงยินยอมตัดทอนงบประมาณรายจ่ายส่วนพระองค์ให้น้อยลง เมื่อ พ.ศ. 2469 ทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้นปีละ 3 ล้านบาท แต่เนื่องจากเศรษฐกิจของโลกเริ่มตกต่ำมาเป็นลำดับตั้งแต่ พ.ศ. 2472 ทำให้มีผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยง รัฐบาลต้องตัดทอนรายจ่ายอย่างเข้มงวดที่สุด รวมทั้งปลดข้าราชการออกจากตำแหน่งเป็นอันมาก จัดการยุบมณฑลต่างๆ ทั่วประเทศ งดจ่ายเบี้ยเลี้ยงและเบี้ยกันดารของข้าราชการ รวมทั้งการประกาศให้เงินตราของไทยออกจากรูปรานทองคำ

พ.ศ. 2475 รัฐบาลได้ประกาศเพิ่มภาษีราษฎรโดยเฉพาะการเก็บภาษีเงินเดือนจากข้าราชการ แต่มาตรการดังกล่าวก็ไม่สามารถจะกอบกู้สถานะการคลังของประเทศได้กระตือรือร้นได้จากปัญหาเศรษฐกิจการคลังที่รัฐบาลไม่สามารถแก้ไขให้มีสภาพเป็นปกติได้ ทำให้คณะผู้ก่อการใช้เป็นข้ออ้างในการโจมตีประสิทธิภาพการบริหารงานของ รัฐบาล จนเป็นเงื่อนไขให้คณะผู้ก่อการดำเนินการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นผลสำเร็จ

การยึดอำนาจการปกครอง

1. วิธีการดำเนินงาน กลุ่มบุคคลซึ่งเป็นผู้ริเริ่มความคิดที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน ครั้งแรกหรือที่เรียกว่า “คณะผู้ก่อการ” นั้นมี 7 คน ที่สำคัญคือ นายปรีดี พนมยงค์ ร.ท.

แปลก ชีตตะวัจกะ ร.ท.ประยูร ภมรมนตรี เป็นต้น คณะบุคคลทั้ง 7 คนได้เริ่มเปิดประชุมอย่างเป็นทางการครั้งแรกเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2469 ที่พักแห่งหนึ่งในถนน รู เดอ ซอมเมอวาร์ด ณ กรุงปารีส การประชุมครั้งนั้นดำเนินต่อเนื่องเป็นเวลา 5 วัน โดยที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้นายปรีดี พนมยงค์ เป็นประธานที่ประชุม และที่ประชุมตกลงดำเนินการจัดตั้งคณะผู้ก่อการขึ้นมา เพื่อเป็นศูนย์รวมในการดำเนินงานต่อไป โดยที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้นายปรีดี พนมยงค์ เป็นหัวหน้าคณะผู้ก่อการ จนกว่าจะมีบุคคลที่เหมาะสมเป็นหัวหน้าคณะผู้ก่อการต่อไป ที่ประชุมได้ตกลงในหลักการที่จะทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศไทย จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์ให้ อยู่ภายใต้กฎหมายหรือที่เรียกกันว่า ระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ นอกจากนี้ คณะผู้ก่อการได้กำหนดหลักการในการปกครองประเทศไว้ 6 ประการ

1.1 รักษาความเป็นเอกราชของชาติในทุกๆด้าน เช่น เอกราชทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางการศึกษา ฯลฯ ให้มีความมั่นคง

1.2 รักษาความปลอดภัยในประเทศ ให้มีการประทุษร้ายต่อกันลดน้อยลง

1.3 บำรุงความสุขของราษฎรในทางเศรษฐกิจ โดยรัฐบาลใหม่จะหางานให้ราษฎรทำทุกคน โดยจะวางโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติและไม่ปล่อยให้ราษฎรอดอยาก

1.4 ให้ราษฎรมีสิทธิเสมอภาคทัดเทียมกัน

1.5 ให้ราษฎรมีเสรีภาพที่ไม่ขัดต่อหลัก 4 ประการข้างต้น

1.6 ให้การศึกษาแก่ราษฎรทุกคนอย่างเต็มที่

ภายหลังจากเสร็จการประชุมในครั้งนั้นแล้ว นายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งขณะนั้นสำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตทางกฎหมายแล้ว ได้เดินทางกลับสู่ประเทศไทย ทางสมาชิกที่อยู่ในกรุงปารีสจึงได้เลือกเฟ้นผู้ที่สมควรเข้าร่วมเป็นสมาชิก ต่อไป และได้สมาชิกเพิ่มในคณะผู้ก่อการอีก 8 คน ที่สำคัญ คือ พ.อ.พระยาทรงสุรเดช (เทพ พันธุมเสน) ร.อ.สินธุ์ กมลนาวิน เป็นต้น

ภายหลังจากเมื่อบรรดาสมาชิกของคณะผู้ก่อการที่กรุงปารีสกลับคืนสู่ประเทศไทย แล้ว ก็ได้มีการชักชวนบุคคลที่มีความเห็นร่วมกันเข้าร่วมเป็นสมาชิกคณะผู้ก่อการ อีกเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งปลายปี พ.ศ.2474 จึงได้ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา เป็นหัวหน้าคณะผู้ก่อการ ดังนั้นสมาชิกคณะผู้ก่อการฝ่ายทหารที่สำคัญ ได้แก่ พ.อ.พระยาทรงสุรเดช พ.อ.หลวงพิบูลสงคราม น.ต.หลวงสินธุ์ สงครามชัย ฯลฯ สำหรับสมาชิกคณะผู้ก่อการหัวหน้าฝ่ายพลเรือนที่สำคัญคือ นายปรีดี พนมยงค์ นายทวี บุญยเกตุ นายควง อภัยวงศ์ เป็นต้น คณะผู้ก่อการได้วางแผนเปลี่ยนแปลงการปกครองดำเนินไปอย่างละมุนละม่อมและหลีกเลี่ยงการเสียเลือดเนื้อให้มากที่สุดโดยมีแผนจับกุมผู้สำเร็จราชการรักษาพระนครคือ สมเด็จเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิตเอาไว้ก่อน ในขณะที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้า

เจ้าอยู่หัวประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน นอกจากนี้ยังมีแผนการจับกุมพระบรมวงศานุวงศ์องค์อื่นๆ รวมทั้งเสนาบดี ปลัดพูลฉลองกระทรวงต่างๆ และผู้บังคับบัญชาทหารที่สำคัญๆ อีกหลายคนด้วยกัน เพื่อเป็นข้อต่อรองให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญให้แก่ปวงชนชาวไทย

2. ขั้นตอนการยึดอำนาจ คณะผู้ก่อการได้เริ่มลงมือปฏิบัติงานในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 โดยมี พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา หัวหน้าคณะผู้ก่อการ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยการนำคณะนายทหารพร้อมด้วยกำลังหน่วยทหารที่เตรียมการเอาไว้ เข้ายึดพระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นฐานบัญชาการ และได้ส่งกำลังทหารเข้ายึดวังบางขุนพรหม พร้อมทั้งได้พูลเชิญสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิตเสด็จมาประทับยัง พระที่นั่งอนันตสมาคมเป็นผลสำเร็จ จากการที่คณะผู้ก่อการได้พยายามดำเนินการอย่างละมุนละม่อมดังกล่าว ทำให้สถานการณ์ต่างๆ คลี่คลายไปในทางที่ดีซึ่งมีผลต่อชาติบ้านเมืองโดยรวม สำหรับทางฝ่ายพลเรือนนั้น สมาชิกคณะผู้ก่อการกลุ่มหนึ่งภายใต้การนำของหลวงโกวิทอภัยวงศ์ (นายควง อภัยวงศ์) ได้ออกตระเวนตัดสายโทรศัพท์และโทรเลขทั้งในพระนครและธนบุรี เพื่อป้องกันมิให้สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิตและผู้บังคับบัญชาทหารในกรุงเทพฯ ขณะนั้น โทรศัพท์และโทรเลขติดต่อกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล หัวหิน ส่วนนายปรีดี พนมยงค์ ได้จัดทำใบปลิว คำแถลงการณ์ของคณะผู้ก่อการออกแจกจ่ายประชาชน คณะผู้ก่อการสามารถยึดอำนาจและจับกุมบุคคลสำคัญฝ่ายรัฐบาลไว้ได้โดยเรียบร้อย และได้ร่วมกันจัดตั้ง คณะราษฎร ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบ รวมทั้งออกประกาศแถลงการณ์ของคณะราษฎร เพื่อชี้แจงที่ต้องเข้ายึดอำนาจการปกครองให้ประชาชนเข้าใจ นอกจากนี้คณะราษฎรได้แต่งตั้งผู้รักษาการพระนครฝ่ายทหารขึ้น 3 นาย ได้แก่ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา พ.อ.พระยาทรงสุรเดช พ.อ.พระยาฤทธิอัคเนย์ โดยให้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารราชการแผ่นดิน ขณะที่ยังไม่มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการบริหารประเทศ

หลังจากนั้น คณะราษฎรได้มีหนังสือกราบบังคับทูลอันเชิญพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จกลับคืนสู่พระนคร เพื่อดำรงฐานะเป็นพระมหากษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรต่อไป ด้วยความที่พระองค์ทรงมีน้ำพระทัยที่เป็นประชาธิปไตย และทรงพร้อมที่จะเสียสละเพื่อประชาชนและประเทศชาติ พระองค์ทรงตอบรับคำกราบบังคับทูลอันเชิญของคณะราษฎร โดยพระองค์ทรงยินยอมที่จะสละพระราชอำนาจของพระองค์ด้วยการพระราชทานรัฐธรรมนูญตามที่คณะราษฎรได้มีเป้าหมายเอาไว้ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และได้เสด็จพระราชดำเนินกลับคืนสู่พระนครเพื่อพระราชทานรัฐธรรมนูญให้กับปวงชนชาวไทย

การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม

การที่คณะราษฎรภายใต้การนำของ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 เป็นผลสำเร็จ โดยมีต้องสูญเสียเลือดเนื้อแต่ประการใดนั้น เป็นเพราะพระมหากษัตริย์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงยอมรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมีได้ทรงต่อต้านเพื่อคิดตอบโต้คณะราษฎรด้วยการใช้กำลังทหารที่มีอยู่แต่ประการใด และทรงพระราชทานรัฐธรรมนูญให้กับปวงชนชาวไทยตามที่คณะราษฎรได้เตรียมร่างเอาไว้ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงลงพระปรมาภิไธย นอกจากนี้พระองค์ก็ทรงมีพระราชประสงค์มาแต่เดิมแล้วว่า จะพระราชทานรัฐธรรมนูญให้เป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศแก่ประชาชนอยู่แล้ว จึงเป็นการสอดคล้องกับแผนการของคณะราษฎร ประกอบกับพระองค์ทรงเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและความสุขของประชาชนเป็นสำคัญ ยิ่งกว่าการดำรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจของพระองค์รัฐธรรมนูญที่คณะราษฎรได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยมี 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475 และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ. 2475

1. พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. 2475 ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินจากพระราชวังไกลกังวล หัวหิน กลับคืนสู่พระนครแล้ว คณะราษฎรได้นำพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว ซึ่ง นายปรีดี พนมยงค์ และคณะราษฎรบางคนได้ร่างเตรียมไว้ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงพระปรมาภิไธย พระองค์ได้พระราชทานกลับคืนมาเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2475 และได้มีพิธีเปิดสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2475 ซึ่งรัฐธรรมนูญนี้มีชื่อเรียกว่า “พระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว” รัฐธรรมนูญชั่วคราวนี้กำหนดว่า อำนาจอิสระในแผ่นดินประกอบด้วย อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ ซึ่งแต่เดิมเป็นของพระมหากษัตริย์ จึงได้เปลี่ยนเป็นของปวงชนชาวไทยตามหลักการของระบอบประชาธิปไตยเกี่ยวกับการ ได้มาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ได้กำหนดแบ่งระยะเวลาออกเป็น 3 สมัยคือ

สมัยที่ 1 นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะถึงเวลาที่สมาชิกในสมัยที่ 2 จะเข้ารับตำแหน่ง ให้คณะราษฎรซึ่งมีผู้รักษาพระนครฝ่ายทหารเป็นผู้ใช้อำนาจแทน และจัดตั้งผู้แทนราษฎรชั่วคราวขึ้นเป็นจำนวน 70 นาย เป็นสมาชิกในสภา

สมัยที่ 2 ภายในเวลา 6 เดือน หรือจนกว่าจะจัดประเทศเป็นปกติเรียบร้อย สมาชิกในสภาจะต้องมีบุคคล 2 ประเภท ทำกิจกรรมร่วมกัน คือ ประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ผู้แทนราษฎรซึ่งราษฎรได้เลือกขึ้นมาจังหวัดละ 1 นาย ต่อราษฎรจำนวน 100,000 คน ประเภทที่สอง ผู้เป็นสมาชิกอยู่ในสมัยที่หนึ่งมี

จำนวนเท่ากับสมาชิกประเภทที่หนึ่ง ถ้าจำนวนเกินให้เลือกกันเองว่าผู้ใดจะยังเป็นสมาชิกต่อไป ถ้าจำนวนขาดให้ผู้ที่มีตัวอยู่เลือกบุคคลเข้าแทนจนครบ

สมัยที่ 3 เมื่อจำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักรได้สอบไล่วิชาประถมศึกษาได้เป็นจำนวนกว่าครึ่ง และอย่างช้าต้องไม่เกิน 10 ปี นับตั้งแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้ สมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรจะเป็นผู้ที่ราษฎรได้เลือกตั้งขึ้นเองทั้งสิ้น ส่วนสมาชิกประเภทที่สองเป็นอันสิ้นสุดลง ผู้แทนราษฎรชั่วคราวจำนวน 70 นาย ซึ่งผู้รักษาการพระนครฝ่ายทหารจะเป็นผู้จัดตั้งขึ้นในระยะแรกนั้น ประกอบด้วยสมาชิกคณะราษฎร ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ประกอบอาชีพสาขาต่างๆ ซึ่งมีความปรารถนาจะช่วยบ้านเมือง และกลุ่มกบฏ ร.ศ.130 บางคน ซึ่งสมาชิกทั้ง 70 คน ภายหลังจากการได้รับการแต่งตั้งแล้ว 6 เดือน ก็จะมีฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ 2 ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ทางด้านอำนาจบริหารนั้นในรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ซึ่งตำแหน่งบริหารที่สำคัญ เอาไว้คือ ประธานคณะกรรมการราษฎร (เทียบเท่านายกรัฐมนตรี) ซึ่งจะต้องเป็นบุคคลที่สามารถประสานความเข้าใจระหว่างคณะราษฎรกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นอย่างดี และเพื่อความราบรื่นในการบริหารประเทศต่อไป คณะราษฎรจึงตกลงเห็นชอบที่จะให้ พระยามโนปกรณนิติธาดา (ก้อน หุตะสิงห์) เป็นประธานคณะกรรมการราษฎร

คณะกรรมการราษฎร (คณะรัฐมนตรี) ในรัฐบาลของพระยามโนปกรณนิติธาดา ซึ่งเป็นคณะรัฐมนตรีชุดแรกที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองสยามชั่วคราว พ.ศ.2475 มีจำนวนทั้งสิ้น 15 นาย เป็นผู้บริหารราชการแผ่นดิน

2. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พ.ศ.2475 ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราวแล้วสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งอนุกรรมการ ขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวรเพื่อใช้เป็นหลักในการปกครองประเทศสืบไป ในที่สุดสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญครั้งสุดท้ายในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2475 และสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับรองให้ใช้เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2475 โดยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 หลังจากนั้นได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพระยามโนปกรณนิติธาดา เป็นนายกรัฐมนตรีต่อไป รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม 2475 มีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

2.1 อำนาจนิติบัญญัติ กำหนดให้มีสภาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิกซึ่งราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง แต่มีบทเฉพาะกาลกำหนดไว้ว่า ถ้าราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ยังมีการศึกษาไม่จบชั้นประถมศึกษามากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด และอย่างช้าต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่วันใช้พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม

ชั่วคราว พ.ศ.2475 สถาปนาผู้แทนราษฎรประกอบด้วยสมาชิก 2 ประเภท มีจำนวนเท่ากันคือ สมาชิกประเภทที่ 1 ได้แก่ผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนสมาชิกประเภทที่ 2 ได้แก่ ผู้ที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎร ในระหว่างที่ใช้บทบัญญัติเฉพาะกาลในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม

2.2 อำนาจบริหาร พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นคนหนึ่ง ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี 1 นาย และรัฐมนตรีอีกอย่างน้อย 14 นาย อย่างมาก 24 นาย และในการแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ กล่าวโดยสรุปในภาพรวมของรัฐธรรมนูญทั้ง 2 ฉบับ ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการเมืองการปกครองและสังคมไทยดังนี้คือ

2.2.1 อำนาจการปกครองของแผ่นดินซึ่งแต่เดิมเคยเป็นของพระมหากษัตริย์ก็ตกเป็นของ ปวงชนชาวไทยตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์ทรงดำรงฐานะเป็นประมุขของประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญ พระองค์จะทรงใช้อำนาจอธิปไตยทั้ง 3 ทาง คือ อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางสภาผู้แทนราษฎร อำนาจบริหารผ่านทางคณะรัฐมนตรี อำนาจตุลาการผ่านทางผู้พิพากษา (ศาล)

2.2.2 ประชาชนจะได้รับสิทธิทางการเมือง โดยการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานของ รัฐบาล ออกกฎหมายและเป็นปากเสียงแทนราษฎร

2.2.3 ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพทางการเมืองมากขึ้น สามารถแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องต่างๆได้ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย และคนทุกคนมีความเสมอภาคภายใต้กฎหมายฉบับเดียวกัน

2.2.4 ในระยะแรกของการใช้รัฐธรรมนูญ อำนาจบริหารประเทศจะต้องตกอยู่ภายใต้การชี้นำของคณะราษฎร ซึ่งถือว่าเห็นตัวแทนของราษฎรทั้งมวลในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ความสงบเรียบร้อย ประชาชนจึงจะมีสิทธิในอำนาจอธิปไตยอย่างเต็มที่

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

1. ผลกระทบทางด้านการเมือง การเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อสถานภาพของสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นการสิ้นสุดพระราชอำนาจในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ถึงแม้ว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวจะทรงยอมรับการเปลี่ยนแปลง และทรงยินยอมพระราชทานรัฐธรรมนูญให้กับปวงชนชาวไทยแล้วก็ตาม แต่พระองค์ก็ทรงเป็นห่วงว่าประชาชนจะมีได้รับอำนาจการปกครองที่พระองค์ทรง พระราชทานให้โดยผ่านทางคณะราษฎรอย่างแท้จริง พระองค์จึงทรงใช้ความพยายามที่จะขอให้ราษฎรได้ดำเนินการปกครองประเทศด้วย หลักการแห่งประชาธิปไตย

อย่างแท้จริง แต่พระองค์ก็ได้รับการสนองตอบจากรัฐบาลของคณะราษฎรแต่ประการใด จนกระทั่งภายหลังพระองค์ต้องทรงประกาศสละราชสมบัติใน พ.ศ.2477

นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 ยังก่อให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ทั้งนี้เป็นเพราะยังมิได้เห็นว่าหน้าที่คณะราษฎรยึดอำนาจการปกครองมาจากพระ บาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ นั้น ยังมิได้เป็นไปตามคำแถลงที่ให้ไว้กับประชาชน นอกจากนี้การที่คณะราษฎรได้มอบหมายให้นายปรีดี พนมยงค์ ร่างเค้าโครงการเศรษฐกิจแห่งชาติ เพื่อดำเนินการปรับปรุงเศรษฐกิจของประเทศตามหลักการข้อ 3 ในอุดมการณ์ 6 ประการของคณะราษฎรที่ได้ประกาศไว้เมื่อครั้งกระทำการยึดอำนาจเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้น ปรากฏว่าหลายฝ่ายมองว่าเค้าโครงการเศรษฐกิจมีลักษณะโน้มเอียงไปในทางหลักเศรษฐกิจแบบคอมมิวนิสต์ ดังนั้น ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้นในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องภายหลังการเปลี่ยนแปลงการ ปกครองสิ้นสุดลงแล้วไม่นาน พระยามโนปกรณนิติธาดา นายกรัฐมนตรี เห็นว่าการบริหารประเทศท่ามกลางความขัดแย้งในเรื่องเค้าโครงการเศรษฐกิจไม่สามารถจะดำเนินต่อไปได้ จึงประกาศปิดสภาและงดใช้รัฐธรรมนูญบางมาตรา อันส่งผลให้ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา นำกำลังทหารยึดอำนาจรัฐบาลพระยามโนปกรณนิติธาดาในวันที่ 20 มิถุนายน 2476 และหลังจากนั้น พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีบริหารราชการแผ่นดินสืบไป เมื่อรัฐบาลของ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้เข้าบริหารประเทศได้ไม่นาน ก็มีบุคคลคนหนึ่งซึ่งเรียกตนเองว่า คณะกู้บ้านกู้เมือง นำโดยพลเอกพระองค์เจ้าบวรเดช ได้ก่อการรัฐประหารยึดอำนาจรัฐบาลในเดือนตุลาคม 2476 โดยอ้างว่ารัฐบาลได้ทำการหมิ่นประมาทองค์พระประมุขของชาติ และรับนายปรีดี พนมยงค์ ซึ่งเป็นร่างเค้าโครงการเศรษฐกิจอันอ่อนแอเข้าร่วมในคณะรัฐบาล พร้อมกับเรียกร้องให้รัฐบาลดำเนินการปกครองประเทศในระบอบรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง แต่ในที่สุดรัฐบาลก็สามารถปราบรัฐประหารของคณะกู้บ้านกู้เมืองได้สำเร็จ หลังจากนั้นก็มีกำราบจับกุมและกวาดล้างผู้ต้องสงสัยว่าจะร่วมมือกับคณะกู้บ้าน กู้เมืองจนดูเหมือนว่าประเทศไทยมิได้ปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในระยะนั้น อย่างแท้จริง ซึ่งต่อมาก็กลายเป็นความขัดแย้งสืบต่อกันมาในยุคหลัง ปัญหาการเมืองดังกล่าว ได้กลายเป็นเงื่อนไขที่ทำให้สถาบันทางการเมืองในยุคหลังๆ ไม่ค่อยประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการพัฒนาการเมืองมิได้เป็นไปตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย และเป็นการสร้างธรรมเนียมการปกครองที่ไม่ถูกต้องให้กับนักการเมืองและนักการ ทหารในยุคหลังต่อๆมา ซึ่งทำให้ระบอบประชาธิปไตยต้องประสบกับความล้มเหลวเพราะการใช้กำลังบีบ บังคับอยู่เป็นประจำ ถึงปัจจุบัน

2. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 นับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่สำคัญของไทย แต่ถ้ามองถึงผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงแล้ว ผลกระทบทางการเมืองจะมีมากกว่าผลกระทบทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้เป็นเพราะความพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ที่คณะราษฎรได้มอบหมายให้นายปรีดี พนมยงค์ เป็นคนร่างเค้าโครงการเศรษฐกิจเพื่อนำเสนอนั้น มิได้รับการยอมรับจากคณะราษฎรส่วนใหญ่ ดังนั้นระบบเศรษฐกิจภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จึงยังคงเป็นแบบทุนนิยมเช่นเดิม และโครงสร้างทางเศรษฐกิจยังคงเน้นที่การเกษตรกรรมมากกว่าอุตสาหกรรม ซึ่งต่างจากประเทศตะวันตกส่วนใหญ่ที่มีการปกครองในระบบประชาธิปไตย ได้พัฒนาไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมแล้ว อย่างไรก็ตาม ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจก็พอจะมีอยู่บ้าง ถึงแม้จะไม่เด่นชัดเท่ากับผลกระทบทางการเมืองก็ตาม จากการที่คณะราษฎรผู้เปลี่ยนแปลงการปกครองตกลงกันได้แต่เพียงว่าจะเลิกล้มระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ แต่ไม่สามารถจะตกลงอะไรได้มากกว่านั้น กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจจึงต้องต่อสู้กันต่อไป เพื่อบีบบังคับให้ระบบเศรษฐกิจและการเมืองเป็นไปตามที่ตนต้องการ นอกจากนี้กลุ่มผลประโยชน์ที่ครอบครองที่ดินและทุนอันเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ก็รวมตัวกันต่อต้านกระแสความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดินและเงินทุน จากของบุคคลเป็นระบบสหกรณ์

3. ผลกระทบทางด้านสังคม ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง สังคมไทยได้รับผลกระทบจากเปลี่ยนแปลงพอสมควร คือ ประชาชนเริ่มได้รับเสรีภาพและมีสิทธิต่างๆ ตลอดจนความเสมอภาคภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และได้รับสิทธิในการปกครองตนเอง ในขณะที่บรรดาเจ้าขุนมูลนาย ขุนนาง ซึ่งมีอำนาจภายใต้ระบอบการปกครองดั้งเดิมได้สูญเสียอำนาจและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่เคยมีมาก่อน โดยที่คณะราษฎรได้เข้าไปมีบทบาทแทนบรรดาเจ้านายและขุนนางในระบบเก่าเหล่านั้น เนื่องจากที่คณะราษฎรมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาของราษฎรอย่างเต็มที่ ตามหลัก 6 ประการของคณะราษฎรข้อที่ 6 ดังนั้น รัฐบาลจึงได้โอนโรงเรียนประชาบาลที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลที่รัฐบาลได้จัดตั้ง ขึ้นให้เทศบาลเหล่านั้นรับไปจัดการศึกษาเอง เท่าที่เทศบาลเหล่านั้นจะสามารถรับโอนไปจากกระทรวงธรรมการได้ ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ มีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงการศึกษาของบุตรหลานของตนเอง นอกจากนั้นรัฐบาลได้กระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นด้วยการจัดตั้งเทศบาล ตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร มีสภาเทศบาลคอยควบคุมกิจการบริหารของเทศบาล เฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ โดยมีเทศมนตรีเป็นผู้บริหารตามหน้าที่

พ.ศ.2479 รัฐบาลของ พ.อ.พระยาพหลพลพยุหเสนา ได้ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2479 โดยกำหนดแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ สายสามัญศึกษาและสายอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นการเน้นความสำคัญของอาชีวศึกษาอย่างแท้จริง โดยได้กำหนดความมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่เรียนจบการศึกษาในสายสามัญ แต่ละประโยคแต่ละระดับการศึกษา ได้เรียนวิชาอาชีพเพิ่มเติม

นอกเหนือไปจากเรียนวิชาสามัญ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการที่จะออกไปประกอบอาชีพต่อไป ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ.2475 จึงได้นำไปสู่การปรับปรุงให้ราษฎรได้รับการศึกษา และสามารถใช้วิชาการความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาใช้ประกอบอาชีพต่อไปอย่างมั่นคงและมีความสุข การเปลี่ยนแปลงการปกครองทำให้ชนชั้นเจ้านายและขุนนางในระบบเก่าถูกกลืนรอนผล ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เช่น พระมหากษัตริย์จะได้รับเงินจากงบประมาณเพียงปีละ 1-2 ล้านบาท จากเดิมเคยได้ประมาณปีละ 2-10 ล้านบาท เงินปีของพระบรมวงศานุวงศ์ถูกลดลงตามส่วน ขุนนางเดิมถูกปลดออกจากราชการโดยรับเพียงบำนาญ และเจ้านายบางพระองค์ถูกเรียกทรัพย์สินสมบัติคืนเป็นของแผ่นดิน (กระทรวงวัฒนธรรม.ออนไลน์.2558)

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 กลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่งที่ต่อมาเรียกตนเองว่า "คณะราษฎร" ได้ยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบ ประชาธิปไตย คณะราษฎรเกิดจากการรวมกลุ่มของข้าราชการและนักเรียนไทย 7 คนในฝรั่งเศสและยุโรปที่ต้องการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศสยาม ภายใต้การนำของนายปรีดี พนมยงค์ (หลวงประดิษฐมนูธรรม) เมื่อนักเรียนเหล่านี้กลับมาเมืองไทยก็ได้ขยายกลุ่มสมาชิกภายในประเทศและขอให้พันเอก พระยาพลพลพยุหเสนาเป็นหัวหน้าผู้ก่อการโดยหลวงประดิษฐมนูธรรมเป็นแกนนำฝ่ายพลเรือน หลวงพิบูลสงครามเป็นแกนนำฝ่ายทหารบก

1. **สาเหตุของการปฏิวัติ** เกิดจากปัจจัยทางการเมืองและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในด้านปัจจัยทางการเมือง การปฏิรูปบ้านเมืองและปฏิรูปการศึกษาในสมัยรัชกาลที่ 5 ทำให้เกิดชนชั้นกลางที่เรียนรู้รูปแบบการเมืองการปกครองของชาติตะวันตก ทำให้เห็นว่าการปกครองโดยคนๆ เดียวหรือสถาบันเดียวไม่อาจแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ทั้งหมด นอกจากนี้ชนชั้นกลางจำนวนมากไม่พอใจที่บรรดาเชื้อพระวงศ์ผูกขาดอำนาจการ ปกครองและการบริหารราชการ กลุ่มคนรุ่นใหม่ต้องการให้มีการปกครองระบอบรัฐสภาและมีรัฐธรรมนูญ บางกลุ่มต้องการให้มีการปกครองระบอบสาธารณรัฐ ในด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำและการดุลข้าราชการออกจำนวนมากเพื่อตัดลดงบประมาณ ทำให้เกิดความไม่พอใจในหมู่ข้าราชการและประชาชนที่เดือดร้อนจากปัญหา เศรษฐกิจ ทำให้เป็นสาเหตุหนึ่งที่คณะราษฎรใช้โจมตีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์

2. **เหตุการณ์วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475** ในวันที่ 24 มิถุนายน คณะผู้ก่อการเข้ายึดอำนาจการปกครองที่กรุงเทพมหานคร และจับกุมพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เช่น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าฯ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ผู้สำเร็จราชการรักษาพระนคร สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรง

ราชานุกาพอภิรัฐมนตรี เป็นตัวประกัน ส่วนบริเวณลานหน้าพระที่นั่งอนันตสมาคม พันเอก พระยาพลพลพยุหเสนา หัวหน้าคณะผู้ก่อการได้อ่านประกาศยึดอำนาจการปกครอง ขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีพระบรมราชินี ประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2475 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงยอมรับการเปลี่ยนแปลงการปกครองของคณะราษฎร เพราะทรงเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของราษฎรและไม่อยากให้เสียเลือดเนื้อ รวมทั้งพระองค์ก็ทรงมีพระราชดำริที่เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นประชาธิปไตยอยู่แล้ว ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะราษฎรได้เข้าเฝ้า ฯ และนำร่างพระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม พุทธศักราช 2475 ขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย เพื่อให้ลงพระปรมาภิไธย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเติมคำว่า "ชั่วคราว" ต่อท้ายรัฐธรรมนูญ นับเป็นการเริ่มต้นระบอบรัฐธรรมนูญของไทย ต่อมาในวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2475 ได้มีพระราชพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม พระราชวังดุสิต (ศิริพร ดาบเพชร คมคาย มากบัว และประจักษ์ เป๊ะสกุล.2552)

การเมืองระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน

ประชาชนไทยมีเสรีภาพทางการเมืองพอสมควร สามารถที่แสดงออกทางการเมืองได้ ไม่ว่าจะเป็นการรวมกลุ่มกันจัดตั้งพรรคการเมือง แม้ยังไม่มีกฎหมายพรรคการเมืองรองรับ เช่น ในการเลือกตั้งหลายครั้งยังไม่มีกฎหมายพรรคการเมือง แต่ในความเป็นจริงนั้น ก็มีการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นหลายพรรค โดยอาศัยเสรีภาพที่ได้รับการยอมรับโดยรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายแม่บทการรวมกลุ่มเป็นสมาคมสหภาพ ก็สามารถทำได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การเคลื่อนไหวทางการเมือง เช่น การเดินขบวนหรือการชุมนุมกันเพื่อยื่นข้อเสนอสู่รัฐบาล ก็มีปรากฏและไม่ได้รับการขัดขวางในการแสดงออก ตราบเท่าที่ไม่มีการละเมิดกฎหมาย เสรีภาพในการพูด การพิมพ์และโฆษณา ออกมาอย่างกว้างขวาง จนเป็นที่ยอมรับว่าประเทศไทยนั้น ให้เสรีภาพทางการเมืองแก่ประชาชน ตามหลักประชาธิปไตย ถึงแม้มีการประกาศให้กฎอัยการศึกและมีประกาศหรือคำสั่งและกฎหมายบางฉบับจำกัดเสรีภาพในทางการเมืองบ้าง แต่ในทางปฏิบัติก็มีการผ่อนผันและไม่เคร่งครัดในการบังคับใช้ จนกระทั่งเป็นอุปสรรคต่อการแสดงออกทางการเมือง ถ้าพิจารณาจากรัฐธรรมนูญฯ พ.ศ. 2534 และรัฐธรรมนูญบางฉบับที่ใช้มาก่อนหน้านั้น จะเห็นได้ว่าเป้าหมายของการพัฒนาทางการเมืองของไทย ต้องการสร้างระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขโดยมีระบบพรรคการเมือง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ความสำคัญกับพรรคการเมืองมาก เป็นต้นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องสังกัดพรรคการเมือง รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันยังกำหนดว่า เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วจะพ้นจากการเป็น ส.ส.ทันทีที่ลาออกหรือถูกขับไล่ออกจากพรรค จึงทำให้พรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญใน

การดำเนินการในสภา นอกจากนี้ พระราชบัญญัติพรกการเมือง พ.ศ. 2524 ยังพยายามวางแนวทางให้ พรกการเมืองมีลักษณะเป็นพรรคที่มีฐานสนับสนุนจากมวลชนอย่างกว้างขวาง กล่าวคือต้องมีสมาชิก ไม่น้อยกว่า 5,000 คน และต้องอยู่ในทุกภาค ภาคละไม่น้อยกว่า 5 จังหวัด จังหวัดหนึ่งต้องมีสมาชิก ไม่น้อยกว่า 50 คน การเมืองระดับท้องถิ่น อันได้แก่ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นระดับ และรูปแบบที่สำคัญนั้นก็ได้มีการเปิดโอกาสให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาเทศบาล และสมาชิกสภา จังหวัด เมื่อต้นปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา หลังจากที่ไต้งดเว้นมานาน ปัจจุบันนี้ก็ได้ให้มีการดำเนินการ การปกครองระดับท้องถิ่นในแบบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองระดับ ท้องถิ่น อย่างไรก็ตามการเมืองระดับท้องถิ่นก็ยังไม่ได้รับการสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวางนัก จะเห็นได้จากการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับท้องถิ่นยังอยู่ในอัตราที่ต่ำมาก รูปแบบลักษณะของ หน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ยังคงค้างเป็นไปแบบเดิม คือ ไม่สู้อิสระในการดำเนินการมากนัก ทาง การยังเข้าไปมีส่วนร่วมในการควบคุมและดำเนินการอยู่และยังได้รับความสนใจอยู่ในวงจำกัดเท่านั้น อย่างไรก็ตามการที่จะเห็นรูปการเมืองการปกครองไทยพัฒนาไปสู่รูปแบบความเป็น ประชาธิปไตยที่ แท้จริงนั้นขึ้นอยู่กับประชาชนเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ หากประชาชนมีความตื่นตัวและมีความสำนึก ทางการเมืองสามารถใช้วิจรรณญาณทางการเมืองได้ถูกต้อง สนใจที่จะใช้สิทธิทางการเมืองลงคะแนน เสียงเลือกตั้งและเลือกผู้แทนราษฎรที่ดีเข้าสู่สภา บทบาท และพฤติกรรมทางการเมืองของ นักการเมือง และกลุ่มการเมืองต่างๆ ก็จะต้องพัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ และสามารถแก้ไขปัญหของ ประเทศชาติได้ ทำให้ความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยแพร่หลายขึ้นและเมื่อใดประชาชนส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจและศรัทธาในระบอบประชาธิปไตยแล้ว ก็เป็นที่แน่นอนว่าระบอบประชาธิปไตย จะต้องมีเสถียรภาพมั่นคงอยู่คู่กับการปกครองไทยตลอดไป ปัจจุบันนี้จากการพิจารณาบรรยากาศการ เมืองไทย อาจกล่าวได้ว่า มีแนวโน้มไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมมาก ประชาชนมีความตื่นตัวและมี จิตสำนึกทางการเมืองมากขึ้น เห็นได้จากสถิติผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใน ระยะหลังมีจำนวนเกินครึ่งทุกครั้ง (การเลือกตั้งเมื่อ 18 เมษายน พ.ศ. 2526 มีผู้ไปลงคะแนนจำนวน ร้อยละ 50.76 การเลือกตั้งเมื่อ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2529 ร้อยละ 61.43 การเลือกตั้งเมื่อ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 ร้อยละ 63.56 และการเลือกตั้งเมื่อ 13 กันยายน พ.ศ. 2535 ร้อยละ 61.59) มีการเผยแพร่ ข่าวสารการเมืองอย่างกว้างขวางโดยสื่อมวลชนทุกประเภททั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ทำให้ ประชาชนสนใจและเข้าใจการเมืองมากขึ้น แม้ว่าจะยังมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องอยู่บ้าง เช่น การ วิพากษ์วิจารณ์เรื่องเงินที่เข้ามามีบทบาทสูงในการเลือกตั้งหรือการที่นักการเมืองบางคนมีบทบาทเป็น นักธุรกิจการเมืองแต่ในการเมืองระบบเปิด และในยุคที่ข่าวสารที่แพร่หลายได้กว้างขวางเช่นทุกวันนี้ ก็ คงพอที่จะให้ความเชื่อมั่นได้ว่า ประชาชนจะมีส่วนช่วยควบคุมให้การเมืองพัฒนาไปในทางสร้างสรรค์ ประโยชน์สุขให้กับประชาชนโดยส่วนรวมมากขึ้น เพราะ การกระทำที่ไม่ชอบมาพากลของนักการเมือง

จะถูกเปิดเผยให้ทราบต่อสาธารณะทำให้ ผู้ที่เป็นนักการเมืองต้องระมัดระวัง พฤติกรรมของตนตามสมควร อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับกันว่าในระบบประชาธิปไตย นอกจากกลุ่มนักการเมืองที่รวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองในระดับชาติ หรือกลุ่มการเมืองในระดับท้องถิ่นที่รวมตัวกันเพื่อเข้าสมัครรับเลือกตั้งใน ระดับต่างๆ แล้วยังต้องการให้มีการรวมกลุ่มของประชาชนในลักษณะกลุ่มผลประโยชน์ เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มอุดมการณ์ กลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ที่ไม่ต้องการเข้ามามีตำแหน่งทางการเมือง แต่ทำหน้าที่แสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ถึงปัญหาหรือประเด็นการเมืองที่เกิดขึ้น แสดงความต้องการให้ผู้ปกครองรับทราบ ทำให้ผู้ปกครองได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารที่ถูกต้องของกลุ่มเพื่อประกอบการ ตัดสินใจ ซึ่งปัจจุบันนี้ในการเมืองไทยก็มีกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งที่จัดตั้งเป็นทางการ เช่น สหภาพ สมาคม หรือจัดตั้งอย่างไม่เป็นทางการ เช่น กลุ่ม ชมรมต่างๆ รวมทั้งการรวมกลุ่มเฉพาะกิจ หรือเฉพาะกาลเป็นครั้งคราว เข้ามามีบทบาทในทางการเมืองเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมีนโยบายตามที่กลุ่มชนต้องการ เช่น การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ นักศึกษา กรรมกร ชาวไร่ ชาวนา ก็มีการชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อให้ทางการได้รับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่ม หรือกับส่วนรวมอยู่เสมอ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาพืชผลราคาตกต่ำ ทำให้รัฐบาลต้องตื่นตัวอยู่เสมอในอันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหามาของประชาชน การเคลื่อนไหวทางการเมืองนอกสภาเช่นนี้ ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาในระบบประชาธิปไตย ตราบเท่าที่ไม่มีการกระทำที่ละเมิดกฎหมาย เพราะเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการพยายามสร้างความเป็นธรรมให้ เกิดขึ้นในสังคม (สถาบันพระปกเกล้า.2558.ออนไลน์)

จากเนื้อหาข้างต้นที่ผู้วิจัยได้อธิบายยังมีสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งในระบบประชาธิปไตยว่า ชาติตกเสียมิได้ คือ ประชาชนทุกคนต้องมี ขันติธรรม กล่าวคือ สมาชิกในสังคมประชาธิปไตยจะต้องเป็นผู้มีความอดกลั้นอดทนอย่างยิ่ง ต้องสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่ไม่ตรงกับความเห็นของตนได้ สามารถรับฟังความเห็นส่วนใหญ่จากบรรดาผู้เกี่ยวข้องในการที่จะดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาใดๆที่เกิดขึ้นในสังคมทั้งต้องทนต่อสิ่งทั้งหลายที่เกิดขึ้นตามความต้องการของคนส่วนใหญ่ได้ กระบวนการของประชาธิปไตยจึง จำเป็นต้องอาศัยเวลาต้องค่อยเป็นค่อยไปและต้องมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง สมาชิกของสังคมนี้จึงต้อง ได้รับการปลูกฝังคุณสมบัติดังกล่าวตั้งแต่เยาว์วัยและพัฒนาขึ้นตามลำดับ ดังนั้น การปฏิวัติ (การเปลี่ยนแปลงระบบ) หรือการรัฐประหาร (มีการใช้กำลังเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาลโดยฉับพลัน) จึง เป็นวิธีการซึ่งขัดกับหลักการของระบบประชาธิปไตยและไม่เป็นผลดีต่อการ พัฒนาการปกครองระบอบนี้ อย่างแน่นอนเพราะทุกครั้งที่มีการปฏิวัติรัฐประหาร จะต้องมีการล้มเลิกกฎหมายรัฐธรรมนูญ คณะรัฐมนตรี และสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้นจึงต้องมีการร่างรัฐธรรมนูญเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการจัดตั้ง รัฐบาลกันใหม่ทุกครั้งไป เป็นเหตุให้ผลประโยชน์ของชาติบ้านเมืองและของประชาชนต้องชะงักไม่พัฒนาต่อเนื่อง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมาของการ์ตูน

การ์ตูนช่อง หรือ คอมิกส์ (Comics) หมายถึง รูปภาพการเล่าเรื่องราวต่างๆ โดยลำดับภาพ การคงรักษาบุคลิกภาพต่างๆ ไว้ในภาพลำดับต่างๆ กัน และการรวบรวมบทสนทนา หรือคำบรรยายไว้ในภาพ ลักษณะเป็น กราฟิกโนเวล แบบการ์ตูนของประเทศอย่างเช่น ซูเปอร์แมน, สไปเดอร์แมน, แบทแมน โดยการ์ตูนที่น่าเสนอเป็นเรื่องราวที่มีความต่อเนื่องกันจนจบ มีคำบรรยายหรือบทสนทนาภายในภาพ การ์ตูนชนิดนี้ปรากฏอยู่ในนิตยสารและหนังสือพิมพ์เรียกว่า (comics strips) แต่ถ้านำมาพิมพ์รวมเล่มจะแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ คอมิกบุ๊ก และคอมิกบุ๊ก นั่นคือการ์ตูนที่มาจากฝั่งตะวันตก โดยค่ายอย่างเช่น มาร์เวลคอมิกส์, ดีซีคอมิกส์ หรือดาร์กฮอร์สคอมิกส์ มีผู้บุกเบิกคือ สแตน ลี ที่มีผลงานสร้างชื่อเสียงคือ สไปเดอร์แมนและเอกซ์เมน โดยผลงานชิ้นแรกที่ถูกตีพิมพ์คือ วันเดอร์บอย ซึ่งมีจุดเด่นคือการตัดภาพที่คมชัดหรือมีภาพตัวละครที่มีลักษณะทะลุทะลวง จากกรอบ (hyperkinetic) มีความลึกของภาพและสีสันที่ชัดเจนและเนื้อหาที่มีมิติ ช่วงเวลาที่ซับซ้อน และ มีลักษณะเชื่อมต่อกันระหว่างเรื่องราวแบบห่วงมิติเดียว หรือหลายห่วงมิติ ซึ่งตัวละครต่างมีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ซึ่งกัน โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละเรื่องราวนั้นจะส่งกระทบต่อตัวละครอื่นๆ ในจักรวาลเดียวกันด้วย ในทางทัศนศิลป์มีรูปแบบหนึ่งที่ประกอบด้วยรูปภาพที่จัดเป็นช่องๆ และข้อความที่อยู่ในบัลลูนคำพูดหรือเป็นคำบรรยายภาพ เริ่มแรกนั้นการ์ตูนช่องมักเป็นการ์ตูนล้อเลียน และ มักจะเล่าเรื่องตลกสั้นๆ ในปัจจุบันการ์ตูนช่องจัดเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่สามารถแบ่งออกได้เป็น ประเภทย่อยๆ ได้หลายประเภทได้แก่

1. การ์ตูนการเมือง (political cartoons)
2. การ์ตูนขำขัน (gag cartoons)
3. การ์ตูนเรื่องยาว (comics or serial cartoons)
4. การ์ตูนประกอบเรื่อง (illustrated cartoons)
5. ภาพยนตร์การ์ตูน (animated cartoons)

การ์ตูนการเมือง (political cartoons)

การ์ตูนล้อการเมือง (Political Cartoon) หรือ การ์ตูนบรรณาธิการ (Editorial Cartoon) คือ ภาพการ์ตูนที่วาดและตีพิมพ์ลงสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์, นิตยสาร โดยมีเนื้อหาล้อเลียนหรือวิพากษ์วิจารณ์สภาพสังคม, เศรษฐกิจและการเมือง จุดประสงค์เพื่อความสนุกสนานและความขบขัน ในบางครั้งอาจสอดแทรกถึงวิธีการแก้ปัญหาที่มีคำบรรยายหรือไม่มีก็ได้ โดยนักวาดการ์ตูนล้อการเมืองนั้น ถือว่า เป็นคอลัมนิสต์หรือบรรณาธิการคนหนึ่งของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆ เรียกว่า นักเขียนการ์ตูน

(Cartoonist) จุดเริ่มต้นการ์ตูนล้อการเมือง เกิดขึ้นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษ โดยชาวอังกฤษ ชื่อ เจมส์ กิลล์เรย์ (ค.ศ. 1757-ค.ศ. 1815) ได้เขียนภาพล้อเลียนพระบรมวงศานุวงศ์ของประเทศอังกฤษ ที่ใช้ฉายอย่างฟุ่มเฟือย ศีลธรรมของชนชั้นสูง และการทำงานของรัฐบาล ทำให้ประชาชนคลายความเครียดจากภาวะสงครามในขณะนั้น การ์ตูนล้อการเมืองในประเทศไทยสำหรับในประเทศไทย เริ่มขึ้นมาพร้อม กับวิวัฒนาการการ์ตูนในประเทศไทย ยิ่งโดยเฉพาะในยุครัชกาลที่ 6 ที่สื่อสิ่งพิมพ์และประชาธิปไตยเฟื่องฟู ในยุคนี้มีการ์ตูนล้อการเมืองเริ่มเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายนักเขียนการ์ตูนการเมืองคนแรกของไทยคือ ขุนปฏิภาคพิมพ์ลิขิต (เปล่ง ไตรปิ่น) ซึ่งมีโอกาสเดินทางไปศึกษาวิชาศิลปะการวาดภาพที่ยุโรป ได้นำเทคนิคจากต่างประเทศ วาดภาพการ์ตูนเป็นลายเส้น ได้รับรางวัลการประกวดภาพล้อจากรัชกาลที่ 6 โดยการเขียนการ์ตูนล้อเลียนนักการเมืองสำคัญๆ ในยุคนั้นนอกจากนี้แล้วชาวญี่ปุ่นที่ชื่อ โอ เคียว คาวา ซึ่งอาศัยอยู่ในเมืองไทยสนับสนุนให้ นักเขียนการ์ตูน วาดภาพการ์ตูนลงใน หนังสือพิมพ์ยามาโตะ จวบจนสมัยรัชกาลที่ 7 การ์ตูนเริ่มชบเซาเนื่องจากเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง เกิดปัญหาการขาดแคลนกระดาษพิมพ์จนกระทั่งยุคการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 วงการการ์ตูนเริ่มฟื้นฟูลุกขึ้นพร้อมกับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง แต่ก็มีการ์ตูนที่วาดล้อเลียนจนเกินขอบเขต ทำให้มีกฎหมายของคณะราษฎรออกมาควบคุมหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประยูร จรรยาวงศ์ ได้วาดภาพการ์ตูนที่มีตัวแสดงชื่อ "สุขเล็ก" ใช้เป็นสัญลักษณ์ประจำตัว เขียนการ์ตูนข่าวขันและการ์ตูนล้อการเมือง ได้รับรางวัลจากการประกวดการ์ตูนสันติภาพโลก เมื่อ ปี พ.ศ. 2503 ที่นิวยอร์ก ชื่อภาพ การทดลองระเบิดปรมาณูครั้งสุดท้าย (The Last Nuclear Test) และได้รับรางวัลแมกไซไซ ที่ประเทศฟิลิปปินส์ (สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.2558.ออนไลน์)

การ์ตูนข่าวขัน (gag cartoons)

การ์ตูนข่าวขัน (gag cartoons) เป็นการ์ตูนที่เน้นความขบขันเป็นหลัก อาจเสนอภาพในช่องเดียวหรือหลายช่อง จะมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้ปกติมุขตลกของการ์ตูนชนิดนี้จะหยิบมาจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันปัจจุบันการ์ตูนชนิดนี้กำลังได้รับความนิยมมากในสังคมไทย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การ์ตูน "ชายหัวเราะ"

การ์ตูนเรื่องยาว (comics or serial cartoons)

เป็นการนำเสนอการ์ตูนที่เป็นเรื่องราวต่อเนื่องกันจนจบ การ์ตูนชนิดนี้ปรากฏอยู่ในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เรียกว่า Comics Strips แต่ถ้านำมาพิมพ์รวมเล่ม เรียกว่า Comics Books เช่นการ์ตูนเล่มของญี่ปุ่น และฝรั่ง ส่วนของการ์ตูนไทยนั้นนิยมนำเรื่องจากวรรณคดี นิทานพื้นบ้าน จักรวาลวงศ์ เป็นต้น ตัวอย่างของการ์ตูนเรื่องยาว (Comic or serial Cartoons)

การ์ตูนประกอบเรื่อง (illustrated cartoons)

เป็นการ์ตูนที่ใช้ประกอบกับข้อเขียน สื่อโฆษณาเพื่อขยายความ หรือเป็นการ์ตูนประกอบการศึกษา การ์ตูนชนิดนี้มักเป็นตัวการ์ตูนที่ ไม่มีเรื่องราวในตัวเอง

ภาพยนตร์การ์ตูน (animated cartoons)

เป็นการ์ตูนที่มนุษย์ใส่ชีวิตให้มีการเคลื่อนไหวได้ มีการลำดับภาพและเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง คล้ายกับภาพยนตร์ เพียงแต่ตัวละครเป็นการ์ตูน ปัจจุบันหนังการ์ตูนแพร่หลายออกไปอีกหลายสื่อ ทั้งหนังการ์ตูนทีวี หนังการ์ตูนโฆษณา วิดีโอการ์ตูน หรือใช้แสดงประกอบกับนักแสดงที่เป็นคนในภาพยนตร์ ตัวอย่างหนังการ์ตูนที่ฉายในเมืองไทย เช่น สุดสาคร, โดเรมอน, ไลอ้อนคิง, เซลเลอร์มูน เป็นต้น

2.2 ทฤษฎีสัญวิทยาและสุนทรียศาสตร์ในผลงานศิลปะ

แนวคิดสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)

สัญวิทยา เป็นศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบของสัญลักษณ์ ที่ปรากฏอยู่ในความคิดของมนุษย์ อันถือเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวของเรา สัญลักษณ์อาจจะได้แก่ ภาษา รหัส สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ฯลฯ หรือหมายถึงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้มีความหมายแทนของจริง ตัวจริง ในตัวบทและบริบท ในการนำทฤษฎีสัญวิทยาในการสื่อสารของมนุษย์ ถือเป็นการศึกษาแนวคิดใหม่ และเป็นจุดที่ต่างไปจากการศึกษาดั้งเดิมที่มุ่งศึกษาการสื่อสารแบบเป็น กระบวนการที่เกี่ยวข้องอยู่กับสาร ช่องทาง เครื่องส่ง ผู้รับ เสี่ยงรบกวน และการย้อนกลับ ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการสื่อสาร สัญวิทยาเป็นทฤษฎีที่นำมาอธิบายการสื่อสารของมนุษย์ว่า การสื่อสารคือจุดกำเนิดของความหมาย ซึ่งการศึกษาแนวนี้จะไม่สนใจความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคมหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้และผู้รับสาร ตลอดจนความหลากหลายของความหมายภายในระบบภาษา วัฒนธรรม และความความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นลูกศรหรือเป็นเส้นตรงของกระแสการไหลของข่าวสาร แต่เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้างโดยมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างที่กลุ่มความสัมพันธ์ที่ทำให้สาร หมายถึง บางสิ่งที่มีมันสร้างเครื่องหมายบนกระดาษ หรือเสียง ไปยังสารที่จะถูกส่งออกไปในการสื่อสารแต่ละครั้ง ดังนั้น การศึกษาแนวสัญวิทยานี้ถือว่าตัวกำหนดของการสื่อสารขึ้นอยู่กับสังคม และสิ่งรอบตัวบนโลกของมนุษย์ ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร แต่ระบบสัญลักษณ์ทำการควบคุมการสร้างความหมายของตัวบทให้เป็นไปอย่างมีความสลับ ซับซ้อนอย่างแฝงเร้น และต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละวัฒนธรรม

นักภาษาศาสตร์ชาวสวิส ได้อ้างอิงถึง แฟร์ดีนันด์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) ในการแบ่งสัญลักษณ์ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ ตัวหมาย (Signifier) เป็นรูปแบบทางกายภาพของสัญลักษณ์ เช่น คำที่ถูกเขียน เส้นต่างๆ ในหน้ากระดาษที่ก่อให้เกิดภาพวาด รูปภาพ หรือเสียง ส่วนที่สองคือ ตัวหมายถึง (Signified) คือบริบทภายในใจที่ถูกหมายถึงโดยตัวหมาย ดังนั้น คำว่า ต้นไม้ ไม่จำเป็นต้องเป็นต้นไม้ที่เฉพาะเจาะจง แต่หมายถึงบริบทที่ถูกสร้างขึ้นซึ่งทางวัฒนธรรมว่าเป็นความเป็นต้นไม้ กระบวนการทั้งหมดนี้เราเรียกว่า การสร้างความหมาย (นักภาษาศาสตร์.2553.182)

นงคราญ สุขสม ได้ให้ความหมายทฤษฎีสัญลักษณ์วิทยา (Semiology) สามารถถอดความหมายจากรากศัพท์เดิมคือ "ศาสตร์แห่งสัญลักษณ์" (Science of sign) ที่พยายามอธิบายถึงวิวัฒนาการของสัญลักษณ์ คือ การเกิดขึ้น การพัฒนา การเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการสื่อโทรม ตลอดจนการสูญสลายของสัญลักษณ์หนึ่งๆ ที่ปรากฏออกมาอย่างเป็นแบบแผนและระบบระเบียบ ทฤษฎีนี้กำเนิดมาจาก โซซูร์ (Saussure) นักภาษาศาสตร์ชาวสวิสเมื่อคริสต์ศตวรรษที่ 19 เขาถือว่าสัญลักษณ์เป็นศาสตร์ที่ศึกษาวิถีชีวิตของสัญลักษณ์ที่อยู่ในบริบทหนึ่งๆ (life of sign) สัญลักษณ์ (Sign) หมายถึงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อให้มีความหมาย (meaning) ของจริง/ตัวจริง (object) ในตัวบท (text) และในบริบท (context) หนึ่ง ตัวอย่างเช่น "แหวนหมั้น" เป็นสัญลักษณ์ใช้แทนความหมายที่แสดงถึงความผูกพันระหว่างหญิงชายคู่หนึ่งในบริบท ของสังคมตะวันตก หากเป็นบริบทของสังคมอื่นก็อาจจะใช้หมู กำไล หรือสิ่งอื่นเป็นสัญลักษณ์แทน เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าสัญลักษณ์เป็นสิ่งที่มีความหมายมากกว่าตัวมันเอง เป็นตัวแทนความหมายของความเป็นจริง (นงคราญ สุขสม. 2549: 57)

ความเกี่ยวข้องระหว่างสุนทรียศาสตร์กับศิลปะ

มนตรี เลากิตติศักดิ์ได้อธิบายความหมาย ศิลปะ นั้นเป็นศาสตร์ที่มีกระบวนการสร้างสรรค์ที่ใช้แนวคิด การตอบสนองต่อของความรู้สึกโดยผ่านสื่อชนิดต่างๆ ที่เรียกรวมกันว่า ผลงานศิลปะ ทั้งนี้ในการสร้างสรรค์เหล่านั้นมีทฤษฎีและหลักการรองรับอยู่ เช่น องค์ประกอบพื้นฐานทางศิลปะ (Element of Art) ที่ประกอบด้วยทฤษฎีที่เกี่ยวกับ เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีของการสร้างงานศิลปะ เช่น การวางองค์ประกอบ พื้นที่ว่าง พื้นผิว จังหวะ ลีลา ฯลฯ ที่เป็นการนำเอา องค์ประกอบพื้นฐานมาใช้ในการจัดสร้างให้เกิดเป็นผลงานทางศิลปะ โดยใช้วัสดุ สื่อและเทคนิคที่แตกต่างกันออกไป เช่น การเขียนด้วยสีน้ำ สีน้ำมัน การปั้นด้วยดิน การหล่อด้วยโลหะ การแกะไม้ ฯลฯ ผลงานทางศิลปะเหล่านี้มีลักษณะและคุณค่าทางสุนทรียะ โดยเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นจากสิ่งที่มีชีวิตที่มีความรู้ มีความสำนึก (Sentient beings) ซึ่งก็คงไม่พ้นไปจากความเป็นมนุษย์นั่นเอง งานศิลปะจึงเป็นสิ่งที่กระบวนการสร้างสรรค์ ในการใช้สื่อ และรูปแบบทางศิลปะ เพื่อแสดงออกหรือถ่ายทอดความรู้สึกจากศิลปินผู้สร้างผลงานไปยังผู้รับได้ดี ที่สุด ส่วนสุนทรียศาสตร์นั้นก็ไม่สามารถ

แยกออกจากเนื้อหาของศิลปะได้หรือปรัชญาของ ศิลปะก็คือเนื้อหาของสุนทรียศาสตร์นั่นเองแต่อย่างไรก็ตามเนื้อหาในส่วนที่เป็นสุนทรียศาสตร์นั้นกว้างขวางกว่าเนื้อหาที่เป็นปรัชญาของศิลปะ เพราะมิได้ มุ่งใช้แต่เพียงผลงานที่เป็นศิลปะเท่านั้นแต่ครอบคลุมไปถึงสิ่งที่มีใช้ผล งานศิลปะ เช่น ความงดงามที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติ หรือคิดที่ว่าถึงความงดงามสุนทรียศาสตร์มักจะมุ่งเน้นไปที่ประสบการณ์ หรือการมีประสบการณ์ทางสุนทรียะ หรือการจะให้ประสบการณ์ทางสุนทรียะเกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องของ "ความงาม" นั้นมีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่าง ศิลปะ และ สุนทรียศาสตร์ ความงามในทางสุนทรียศาสตร์นั้นเป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่สามารถให้คำอธิบาย อย่างเป็นสากลได้ เป็นไปได้ที่จะมีกับทุกสิ่งทุกอย่างทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ตามธรรมชาติหรือสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ส่วนความงามในทางศิลปะนั้นปรัชญาทางศิลปะเป็นการค้นหานิยามของความงาม เช่น ความงามเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการเป็นศิลปะหรือไม่ ถ้าศิลปะอาจจะงามหรือไม่งามก็ได้ ความงามจึงไม่ใช่สิ่งที่ดีที่สุดในการตัดสินความเป็นศิลปะจึงต้องมีเกณฑ์ที่ นำมาใช้ตัดสินความเป็นงานศิลปะหรือความงามในศิลปะ งานศิลปะนั้นได้นำเอาทัศนและกระบวนการเข้าด้วยกัน มุ่งที่กระบวนการในการสร้างสรรค์ศิลปะเป็นสำคัญ ความงามทางศิลปกรรมศาสตร์จึงเป็นความคิดที่ได้จากสุนทรียศาสตร์และปรัชญา ศิลปะมาเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์และคำอธิบาย อ้างอิงสำหรับกระบวนการและเป้าหมายของศิลปะ ความแตกต่างระหว่างความงามในแง่ของศิลปกรรมกับสุนทรียศาสตร์นั้นอาจจะพอ อธิบายให้เข้าใจได้ว่า ความงามในเชิงศิลปะนั้นมุ่งเน้นไปที่ความรู้สึกที่แฝงไปด้วยปรัชญาของการแก้ปัญหาภายในของศิลปิน แล้วแสดงออกมาทางสื่อเพื่อให้ผู้อื่นได้รับรู้ถึงความงดงาม ความประทับใจที่ตัวศิลปินมี ส่วนความงดงามในทางสุนทรียศาสตร์นั้นเป็นความงดงามที่เกิดขึ้นภายในตัวของ บุคคลแต่ละคนเมื่อไปสัมผัสกับสิ่งที่น่าปรารถนา สิ่งที่น่าพอใจ และมีความงดงามที่เป็นสากลโดยไม่จำเป็นต้องเกี่ยวพันกับปรัชญา หรือการแก้ไขปัญหาใดๆ เช่นความรู้สึกที่มีต่อความงดงามของแสงอาทิตย์ในยามรุ่ง หรือแสงในยามเย็น ที่ให้ความรู้สึกต่อผู้ที่พบเห็นและมนุษย์สามารถรับรู้ถึงความงดงามเหล่านี้ นั้นได้เหมือนกัน เป็นต้น (มนตรี เลากิตติศักดิ์.2558.ออนไลน์)

คุณค่าและความหมายของศิลปะ

ศิลปะเป็นคำที่มีความหมายทั้งกว้างและจำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ทัศนะของแต่ละคน แต่ละสมัยที่จะกำหนดแนวความคิดของศิลปะให้แตกต่างกันออกไป หรือแล้วแต่ว่าจะนำคำว่า "ศิลปะ" นี้ไปใช้ในแวดวงที่กว้างหรือจำกัดอย่างไร

ศิลปะ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ในสมัยโบราณ นักปราชญ์ได้ให้ความหมายของศิลปะ (Art) ไว้ว่า ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ไม่ได้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เพราะฉะนั้น ดินไม้ ภูเขา ทะเล น้ำตก ความงดงามต่าง ๆ ตามธรรมชาติจึงไม่เป็นศิลปะ ดอกไม้ที่เห็นว่าสวยงามนักหนา ก็ไม่ได้

เป็นศิลปะเลย ถ้าหากเรายึดถือตามความหมายนี้แล้ว สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นทั้งหลาย ก็ล้วนแล้วแต่เป็นศิลปะทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาพวาด ภาพพิมพ์ งานปั้น งานแกะสลัก เสื้อผ้าอาภรณ์ เครื่องประดับที่อยู่อาศัย ยานพาหนะ เครื่องใช้สอย ตลอดจนถึงอาวุธที่ใช้รบราฆ่าฟันกัน ก็ล้วนแต่เป็นศิลปะทั้งสิ้นไม่ว่ามนุษย์สร้างสิ่งที่ดีงาม เลิศหรือลัทธิการ หรือความน่าเกลียดน่าชังอย่างไรก็ตาม ล้วนแต่เป็นงานศิลปะอย่างนั้นหรือไม่

ศิลปะเป็นผลงานการสร้างสรรคในสมัยต่อมา มีผู้ให้ความหมายของศิลปะว่า ศิลปะเป็นผลงานการสร้างสรรค ซึ่งในความหมายนี้ เราต้องมาตีความหมายของคำว่า "การสร้างสรรค" กันเสียก่อน การสร้างสรรค (Creative) คือ การทำให้เกิดบางสิ่งบางอย่างขึ้นมา ที่ไม่เคยมีอยู่มาก่อน ทั้งที่เป็นผลิตผล หรือกระบวนการ หรือความคิด ดังนั้น สิ่งที่จะเป็นงานสร้างสรรคได้จะต้องเป็นประดิษฐ์กรรมใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนในโลก หรือเป็นกระบวนการใหม่ๆ ที่สร้างขึ้นมาเพื่อกระทำการบางสิ่งบางอย่างให้ประสบผลสำเร็จหรือเป็นการสร้างแนวคิดใหม่ที่จะนำไปสู่วิธีการใหม่ และแนวคิดที่นำสมัย สาเหตุนี้ที่เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค เพราะแนวคิดใหม่ จะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการหรือวิธีการใหม่ ที่จะนำไปสู่ผลผลิตหรือประดิษฐ์กรรมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นมาในโลก และตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆ ของมนุษย์ได้ เพื่อแทนที่ผลผลิต หรือประดิษฐ์กรรมเดิม ที่ตอบสนองได้ไม่พอเพียง หรือไม่เป็นที่พอใจ การสร้างสรรคในอีกความหมายหนึ่งจึงเกิดขึ้น คือ เป็นการทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งมีหลาย วิธี โดยอาจเป็นการปรับปรุงกระบวนการใหม่ ให้ได้ผลผลิตมากกว่าเดิม หรือเป็นการปรับปรุงรูปแบบผลผลิตใหม่ โดยใช้วิธีการเดิม แต่ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ก็ตาม เป็นการกระทำให้เกิดขึ้นจากการใช้แนวคิดแบบใหม่ ทั้งสิ้น และเป็นผลของวิธีการคิดที่เรียกว่า "ความคิดสร้างสรรค" ความคิดสร้างสรรคเป็นสิ่งที่อยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้โดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ความคิดสร้างสรรคเป็นความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะอย่างแยกกันไม่ออก หรืออาจกล่าวได้ว่า ศิลปะเป็นผลงานจากความคิดสร้างสรรค

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ศิลปะเป็นผลจากความคิดสร้างสรรค ดังนั้น สิ่งใดก็ตามที่มีความคิดสร้างสรรค ก็สามารถสร้างงานศิลปะได้ จากตอนต้นที่กล่าวว่า ศิลปะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น แสดงว่ามนุษย์เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค และสามารถสร้างงานศิลปะได้ แต่นอกเหนือจากมนุษย์แล้วยังมีสิ่งอื่นๆ อีกหรือไม่ที่มีความคิดสร้างสรรค ประวัติศาสตร์ของมนุษย์ และการศึกษา ค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ เราจะพบว่าสัตว์โลกหลายๆ ชนิดมีความคิด รู้จักความรักและมีสัญชาตญาณ แต่สิ่งเหล่านั้นจะจัดเป็นความคิดสร้างสรรคหรือไม่ สัตว์ทั้งหลายสามารถสร้างหรือกระทำการสิ่งใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการได้ดีกว่าเดิมหรือไม่ รู้จักพัฒนาแนวคิด กระบวนการ และผลผลิตให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ หากเราจะเปรียบเทียบย้อนหลังไปเมื่อหลายหมื่น-แสนปีก่อนหน้านี้เมื่อมนุษย์ยังอยู่ในถ้ำ ยังไม่

สวมเสื้อผ้า เก็บผลไม้กินหรือไล่จับสัตว์กินเป็นอาหารซึ่งมีชีวิตไม่ต่างจากสัตว์ทั้งหลายในทุกวันนี้ แต่ปัจจุบันมนุษย์มีมนุษย์มีบ้านอยู่สบาย มีเครื่องแต่งกายสวยงาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย สามารถไปได้ทั้งบนน้ำ ในน้ำ ในอากาศและอวกาศ มีเมือง มีระบบสังคม มีระเบียบปฏิบัติร่วมกัน มีกระบวนการพัฒนามนุษย์ที่จะสืบทอดดำรงเผ่าพันธุ์ต่อไป มีจริยศาสตร์ มีศาสนาและพิธีกรรม มีรูปแบบการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันอย่างหลากหลาย กระจายไปทั่วโลก ขณะที่สัตว์โลกอื่นๆ ยังคงดำรงชีวิตอยู่เดิมๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก ข้อแตกต่างนี้ บางทีอาจเป็นสิ่งพิสูจน์ได้ว่า มนุษย์เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ เพียงหนึ่งเดียวบนโลกนี้ ดังนั้นศิลปะจึงเป็นเรื่องของมนุษย์สร้างขึ้น โดยมนุษย์ และเพื่อมนุษย์เท่านั้น

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ศิลปะเป็นสิ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ซึ่งในความหมายเช่นนี้ แสดงว่าการที่มนุษย์คิดค้นกระทำขึ้นมาที่เป็นการกระทำใหม่ หรือเป็นการกระทำที่ดีขึ้นกว่าเดิมล้วนแต่เป็นงานศิลปะทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ถ้าเป็น อย่างนั้น แนวคิดใหม่ หรือ วิธีการประดิษฐ์กรรม ความเชื่อ ตลอดจนการดำรงชีวิตแบบใหม่

ศิลปะคือความงาม

เมื่อเราพูดถึง ศิลปะ เรามักจะหมายถึง ความงาม แต่ความงามในที่นี้เป็นเรื่องของคุณค่า (Value) ที่เป็นคุณค่าทางสุนทรียะแตกต่างจากคุณค่าทางเศรษฐกิจที่เป็นราคาของวัตถุ แต่เป็นคุณค่าต่อจิตใจความงามเกิดขึ้นด้วยอารมณ์ มิใช่ด้วยเหตุผล ความคิด หรือข้อเท็จจริง คนที่เคร่งครัดต่อเหตุผลหรือเพ่งเล็งไปที่คุณค่าทางวัตถุจะไม่เห็นความงามคนที่มีความรู้สึกละเอียดอ่อนไหวจะสัมผัสความงามได้ง่ายและรับได้มาก จากความงามให้ความยินดีซึ่งให้ความพอใจได้ทันทีโดยไม่ต้องมีเหตุผลและความยินดีนั้นเกิดขึ้นเองโดยไม่มีการบังคับ ความงามนั้นเกี่ยวข้องกับวัตถุก็จริงแต่ไม่ได้เริ่มที่วัตถุ แต่มันขึ้นอยู่กับอารมณ์ของคน ดังนั้น ความงามจึงเป็นอารมณ์ที่เป็นสุนทรียภาพหรืออารมณ์ที่ก่อให้เกิดความสุขเกิดขึ้น 1 ใน 3 ของความสุขที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ ซึ่งได้แก่ ความดี ความงาม และความจริง ผู้ที่ยอมรับและเห็นในคุณค่าของทั้งสามสิ่งนี้ จะเป็นผู้มีความสุข เนื่องจากความงามเป็นอารมณ์ ความรู้สึก นึกคิด ความงามจึงเป็นนามธรรม ดังนั้น การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเป็นการถ่ายทอดความงามผ่าน สื่อวัสดุต่างๆออกมา เพื่อให้ผู้ชมได้สัมผัส ได้พบเห็นและรับรู้ในสื่อที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดอารมณ์ทางความงามที่แตกต่างกันตามค่านิยมของแต่ละบุคคล ความงามบางอย่างไม่จำเป็นต้องเกิดจากสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีอยู่ในธรรมชาติก็มีความงามเหมือนกัน เช่น บรรยากาศขณะที่พระอาทิตย์ขึ้นหรือตกดิน ความสวยงามสดชื่นของดอกไม้ ทิวทัศน์ธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น งานศิลปะที่ดีจะให้ความพึงพอใจในความงามแก่ผู้ชมในขั้นแรกและจะให้ความสะท้อนใจที่

ศิลปะกลายเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป ความงามในงานศิลปะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความงามทางกาย (Physical Beauty) เป็นความงามของรูปทรงที่กำหนดเรื่องราวหรือเกิดจากการประสานกลมกลืนกันของทัศนธาตุเป็นผลจากการจัดองค์ประกอบทางศิลปะ

2. ความงามทางใจ (Moral Beauty) ได้แก่ ความรู้สึกหรืออารมณ์ที่แสดงออกมาจากงานศิลปะหรือ ที่ผู้ชมสัมผัสได้จากงานศิลปะนั้นๆ

ในงานศิลปะชิ้นหนึ่งๆ มีความงามทั้ง 2 ประเภทอยู่ร่วมกันแต่อาจแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่ง มากน้อยขึ้นอยู่กับประเภทของงาน เจตนาของผู้สร้างและการรับรู้ของผู้ชมด้วย

ความงามในศิลปะ เป็นการสร้างสรรค์ล้วนๆไม่เกี่ยวข้องกับความงามวัตถุในธรรมชาติ เป็นความงามที่แสดงออกได้แม้ในสิ่งที่น่าเกลียด หัวข้อ เรื่องราว หรือเนื้อหาที่ใช้สร้างงานนั้นอาจน่าเกลียด แต่เมื่อเสร็จแล้วก็ยังปรากฏความงามที่เกิดจากอารมณ์ที่ศิลปินแสดงออก ดังนั้น ความงามจึงเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่ว่าด้วยความงามที่ศิลปินแสดงออกในงานศิลปะซึ่งเรียกว่า "สุนทรียศาสตร์" มีข้อความที่ใช้กัน มาตั้งแต่สมัยเรอเนซองส์จนถึงทุกวันนี้ว่า"ศิลปะมิได้จำลองความงาม แต่สร้างความงามขึ้น"

ดังนั้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า "ศิลปะเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดความงาม และความพึงพอใจ"ที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์สืบเนื่องกันมาตั้งแต่อดีตอันยาวนานจนถึงปัจจุบัน และจะสร้างสรรค์ต่อไปในอนาคตให้อยู่คู่กับเผ่าพันธุ์มนุษย์ไปตราบนานเท่านาน โดยมีการสร้างสรรค์ พัฒนารูปแบบต่างๆ ออกไปอย่างมากมายไม่มีที่สิ้นสุด

ศิลปะในความหมายต่างๆ

ศิลปะ แต่เดิมหมายถึง งานช่างฝีมือ เป็นงานที่มนุษย์ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์ขึ้นด้วย ความประณีตวิจิตรบรรจง ฉะนั้น งานศิลปะจึงไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เป็นผลงานที่มนุษย์ใช้ปัญญาความศรัทธา และความพากเพียรพยายามสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่

คำว่า Art ตามแนวสากลนั้น มาจากคำ Arti และ Arte ซึ่งเริ่มใช้ในสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา ความหมายของคำ Arti นั้น หมายถึงกลุ่มช่างฝีมือในศตวรรษที่ 14 , 15 และ 16 คำ Arte มีความหมายถึงฝีมือ ซึ่งรวมถึงความรู้ของการใช้วัสดุของศิลปิน ด้วย เช่นการ การผสมสี ลงพื้นสำหรับการเขียนภาพสีน้ำมัน หรือการเตรียมและการใช้วัสดุอื่นอีก การจำกัดความให้แน่นอนลงไปว่าศิลปะคืออะไรนั้น เป็นเรื่องยาก เพราะว่าศิลปะเป็นงานสร้างสรรค์ ศิลปินมีหน้าที่ สร้างงานที่มีแนวคิดและรูปแบบแปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา ทฤษฎีศิลปะในสมัยหนึ่งอาจขัดแย้งกับของอีกสมัยหนึ่งอย่างตรงกันข้ามและทฤษฎีเหล่านั้นก็ล้วนเกิดขึ้นภายหลังผลงานสร้างสรรค์ที่เปลี่ยนแปลงและก้าวล้ำหน้าไปก่อน

แล้วทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม ทักษะเกี่ยวกับความหมายของศิลปะได้ถูกกำหนดตามการรับรู้ และตามแนวคิดต่างๆ อย่างกว้างขวาง โดย บุคคลต่างๆ ยกตัวอย่างได้ดังนี้

ศิลปะ คือ ผลแห่งความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ที่แสดงออกมาในรูปลักษณะต่างๆ ให้ปรากฏ ซึ่ง สุนทรียภาพ ความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ ความอัจฉริยภาพ พุทธิปัญญา ประสบการณ์ ทัศนคติและทักษะของแต่ละคน เพื่อความพอใจ ความรื่นรมย์ ขนบธรรมเนียม จารีต ประเพณีหรือ ความเชื่อทางศาสนา (พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2530)

ศิลปะ คือ ผลงานการสร้างสรรค์รูปลักษณะแห่งความพึงพอใจขึ้นมา และรูปลักษณะก่อให้เกิดอารมณ์รู้สึกในความงาม อารมณ์รู้สึกในความงามนั้นจะเป็นที่พึงพอใจได้ก็ต่อเมื่อ ประสาทสัมผัสของเรา ชื่นชมในเอกภาพ หรือความประสมกลมกลืนกันในความสัมพันธ์อันมีระเบียบแบบแผน (Herbert Read.1959)

ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก สติปัญญา ความคิด และ ความงาม (ชอุต นิมิเสมอ. 2534)

จากข้อความข้างต้นผู้วิจัยได้ให้นิยามความหมายศิลปะเป็นผลงานที่เกิดจากการแสดงออกของอารมณ์ ปัญญา และทัศนคติ รวมทั้งทักษะความชำนาญของมนุษย์ การสร้างสรรค์งานศิลปะในปัจจุบันมีแนวโน้มไปในทางการสร้างสรรค์ และการแสดงออกของอารมณ์และความคิด ดังนั้น งานศิลปะนั้นอย่างน้อยที่สุดควรก่อให้เกิดอารมณ์ และ ความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ เป็นงานที่สื่อให้ผู้ชมเกิดจินตนาการ นอกจากนั้น งานศิลปะที่ดีควรมีคุณค่าทางความงามซึ่งเกิดจากการใช้องค์ประกอบของสุนทรียภาพ

ศิลปะสมัยใหม่คริสต์ทศวรรษ 1860-1970

โดยทั่วไปคำว่า โมเดิร์น (Modern) คือคำวิเศษณ์ตรงกับคำว่า “สมัยใหม่” ในภาษาไทย หมายถึง ความใหม่ ความร่วมยุคร่วมสมัยศิลปะล้วนแล้วแต่ “ใหม่ (modern)” สำหรับผู้สร้างมันถึงแม้ว่าจะเป็นยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance, เรอเนอซองส์) ในฟลอเรนซ์ หรือในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ในนิวยอร์ก หรือศิลปะที่เขียนขึ้นในวันนี้ ในรูปแบบของศิลปะคริสต์ศตวรรษที่ 15 ก็ยัง “ใหม่ (modern)” ในความหมายนี้

หรืออีกนัยหนึ่ง ในความหมายแบบกำปั้นทุบดินสมัยใหม่ก็คือ สิ่งที่ไม่เก่าสิ่งที่ตรงกันข้ามกับ “เก่า” หรือ “ประเพณี” ดัง เช่นความสมัยใหม่ในบริบทของสังคมไทย ภาพเขียนของ ขวัญอินโข่ง หรือของสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ จึงสมัยใหม่สำหรับสังคมไทยในสมัยนั้นๆ

ลักษณะสำคัญของ “ศิลปะสมัยใหม่” (Modern Art) และ “ลัทธิสมัยใหม่” (Modernism, โมเดิร์นนิสม์) คือทัศนคติใหม่ๆ ที่มีต่ออดีตและอนาคต ซึ่งเป็นไปแบบสุดขั้วโดยเริ่มต้นมาตั้งแต่ปลาย

คริสต์ศตวรรษที่ 18 ที่ถือกันว่าเป็นยุคปฏิวัติของยุโรปศิลปินเริ่มที่จะให้การยอมรับการเขียนภาพ “เหตุการณ์ปัจจุบัน-ร่วมสมัย” ในยุคของตนว่าสามารถมีคุณค่าทางศิลปะได้เท่าเทียมกับภาพเขียนเรื่องราวในอดีตตั้งแต่ยุคโบราณหรือยุคประวัติศาสตร์จากคัมภีร์ไบเบิล

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองขนานใหญ่ทั่วยุโรปในปี 1848 ประกอบกับการอ่อนแรงของศิลปะแบบทางการ หรือ ศิลปะตามหลักวิชา (academic art) ทำให้กระแสศิลปะลัทธิสมัยใหม่ยิ่งเติบโต

จิตรกรแนว นีโอ-คลาสสิก (Neo-Classicism) อย่าง ฌาค ลุยส์ ดาวิด (Jacques Louis David) เขียนภาพเหตุการณ์การปฏิวัติฝรั่งเศส จิตรกรแนว โรแมนติซิสม์ (Romanticism) อย่าง ฟรานซิสโก เดอ โกยา (Francisco de Goya) เขียน ภาพเหตุการณ์ตอนที่หนีไปเลียงจากฝรั่งเศสสู่กรานสเปน เรื่องราวที่จิตรกรทั้งสอง เขียนในภาพของพวกเขาได้ช่วยแผ้วถางทางของศิลปะในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ดังที่เห็นได้จากงานศิลปะที่ปฏิเสธการเขียนภาพเกี่ยวกับอดีต ของศิลปิน เรียลลิสม์ (Realism, สัจนิยม) อย่างเช่น กุสตาฟกูร์เบต์ (Gustave Courbet) และ เอ็ดัวร์มานันต์ (Edouard Manet)

ในจุดเริ่มต้นของศิลปินสมัยใหม่ พวก อิมเพรสชันนิสต์ (Impressionist, Impressionism) และ โพสต์-อิมเพรสชันนิสต์ (Post-Impressionist, Post-Impressionism) จะ ทำการปฏิเสธทั้งการเขียนภาพเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และยังไม่สนใจขนบของการ สร้างภาพลวงตา (เขียนให้เหมือนจริงมาก) ซึ่งพัฒนามาตั้งแต่ยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา “ความใหม่” คือสิ่งที่ศิลปินสมัยใหม่ให้ความสำคัญทัศนคติแบบนี้จะปรากฏให้เห็นในแนวคิดเกี่ยวกับ “อวองท์-การ์ด” (avant-garde, หัวก้าวหน้า) คำนี้เป็นศัพท์ทางการทหาร หมายถึง ทหารแนวหน้า (advance guard) ศิลปินอวองท์-การ์ด หรือศิลปินหัวก้าวหน้า ได้กลายเป็นพวกที่ล้ำยุคล้ำสมัยของสังคม (ก้าว เร็วแซงหน้าจนชาวบ้านตามไม่ทัน) ถึงแม้ว่าความก้าวหน้ามากมายแบบนี้จะได้รับการ ยอมรับโดยทั่วไปแต่การที่ศิลปินอิสระจนหลุดพ้นไปจากกรอบของยุคสมัยบางทีก็ ถูกปฏิเสธจากนักประวัติศาสตร์ศิลป์อยู่เหมือนกัน บทบาท ของผู้อุปถัมภ์ศิลปะในอดีตอย่าง ศาสนจักร รัฐ และขุนนาง ที่ลดลงไปอย่างมากได้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ลัทธิสมัยใหม่ พัฒนาไปอย่างรวดเร็วเพราะศิลปินสมัยใหม่จะมีอิสระเสรีที่จะคิดและทำศิลปะที่แตกต่างไปจากอดีตซึ่งต้องทำตามความชอบของผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ การค้าขายศิลปะตามระบบทุนนิยมก็ยังเป็นตัวกระตุ้นให้ศิลปินทำการทดลองอะไรที่แปลกใหม่ คำว่า “ศิลปะเพื่อศิลปะ” ที่เริ่มแพร่หลายในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 ก็ยิ่งกระจายออกไปอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 คำๆ นี้สามารถใช้อธิบายศิลปะที่เกิดจากความคิดส่วนตัวของศิลปินที่มีความเป็นปัจเจกสูงเสียจนไม่ต้องการการอ้างอิงไปถึงประเด็นทางสังคมและศาสนา การเติบโตของ ศิลปะสมัยใหม่เป็นส่วนหนึ่งของการที่สังคมตะวันตกได้เปลี่ยนผ่านไปสู่ “ความเป็นอุตสาหกรรม”, “ความ

เป็นเมืองใหญ่แบบมหานคร” และการเป็นสังคมแบบวัตถุนิยมอย่างเต็มที่ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ศิลปินสมัยใหม่ได้ท้าทายรสนิยมของชนชั้นกลางโดยหาเรื่องและประเด็นใหม่ๆ รูปแบบใหม่ๆ ที่ดูแปลกประหลาดไปจากระเบียบแบบแผนดั้งเดิม

ศิลปะ สมัยใหม่มักจะมีแนวโน้มเกี่ยวกับ การเฉลิมฉลองเทคโนโลยีการค้นหาคณิตวิทยา และ การกระตุ้นด้วยความป่าเถื่อน (จากความสนใจในศิลปะของคนป่า (Primitivism)) ศิลปินได้แสดงออกแนวโน้มเหล่านั้นออกมาในรูปแบบที่แตกต่างหลากหลาย

แนวโน้มของการเฉลิมฉลองเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์ได้ปรากฏออกมาในรูปของการชื่นชม “ความเร็ว” ดังที่เห็นได้จากศิลปะในลัทธิฟิวเจอริซึม (Futurism) การใช้แนวคิดในเชิงวิทยาศาสตร์ปรากฏให้เห็นในงานของพวกคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) ในสหภาพโซเวียต

การค้นหาคณิตวิทยาจะมีอยู่ในงานของพวก ซิมบอลลิสซึม (Symbolism) ในยุโรปและสหรัฐอเมริกาเดอสติล หรือ เดอะ สไตล์ (De Stijl/The Style) ในเนเธอร์แลนด์นาบิส (Nabis) ในฝรั่งเศส ในคริสต์ศตวรรษ 1890 และ แดร์บลาวไรเตอร์ หรือ เดอะบลูไรเดอร์ (Der Blaue Reiter/The Blue Rider) ในเมืองมิวนิกเยอรมนี งานประเภทนี้ถือว่าเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบกับวัตถุนิยมในยุคสมัยใหม่ ความสนใจในความเถื่อนของศิลปะจากคนป่าและชาวเกาะอัฟริกันและชาวเกาะ หรือโอเชียนิก (Oceanic) จะปรากฏชัดในงานของ โพสต์-อิมเพรสชันนิซึม คิวบิซึม (Cubism) และ เยอรมัน เอ็กซ์เพรสชันนิซึม (German Expressionism) ในเยอรมนีช่วงต้นคริสต์ศตวรรษ 20 ความสนใจในสิ่งเหล่านี้เป็นตัวสะท้อนให้เห็นผลของลัทธิ “จักรวรรดินิยม” (Imperialism) ที่นิยมล่าอาณานิคม และอ้างว่าตน (ตะวันตก) “ค้นพบ” วัฒนธรรมของดินแดนอันไกลโพ้นเหล่านั้น

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ศิลปะแนวป๊อปอาร์ต (pop art)

3.1 ทฤษฎีศิลปะแนวป๊อปอาร์ต

3.1.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปะแนวป๊อปอาร์ต

ศูนย์กลางความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่ที่ยุโรปยาวนานร่วมๆ พันปี นับตั้งแต่ยุคกลางมาแต่พอมาถึงศตวรรษที่ 20 ฝั่งอเมริกาก็มีความเคลื่อนไหวที่น่าสนใจ และวัฒนธรรมของอเมริกาก็ส่งผลกระทบต่อคนทั้งโลกอย่างไม่น่าเชื่อ ด้วยการภาพยนตร์ฮอลลีวูดเป็นสื่อ นำภาพยนตร์นี้ก่อให้เกิดดารา แฟชั่น การโฆษณา และเพลงประกอบ ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อชีวิตคนรุ่นใหม่ไปทั่วทั้งโลก

ป๊อป อาร์ต คือแนวศิลปะที่เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบกับศิลปะลัทธิ แอ็บสแตรค เอ็กซ์เพรสชันนิซึม ซึ่งเน้นการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก การแสดงความเป็นส่วนตัว มีแนวทางเป็นของตัวเองและเป็นเรื่องของจิตวิทยา แต่ พ็อป อาร์ต กลับหยิบยืมเอาสิ่งที่มีอยู่แล้วในท้องตลาด เช่น วัสดุสำเร็จรูป มานำเสนออย่างมีชีวิตชีวา งานของ พ็อป อาร์ต มักจะมีอารมณ์ขัน ขี้เล่นและชอบเสียดสี

เย้ยหยันต่อศิลปะและชีวิต จุดกำเนิด ณ สหรัฐอเมริกาและอังกฤษ ประมาณราว พ.ศ.2498 ซึ่งล้าไปกับรากฐานบริบทของสังคม ศิลปินกลุ่มนี้มีความเชื่อว่าศิลปะจะต้องสร้างความตื่นเต้นอย่างฉับพลันให้แก่ผู้พบเห็น ซึ่งนับว่าเป็นผลจากการต่อยอดของการเปลี่ยนแปลงทิศทางการศิลปะมาตั้งแต่ แนวศิลปะแบบเรียลลิสม์ (Realism) ในช่วงกลางพุทธศตวรรษที่ 25 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเนื้อหาของศิลปะแนวป๊อปอาร์ตนั้นไม่เกี่ยวข้องกับประวัติ ศาสตร์ ศาสนา หรือ เทพนิยาย เหมือนกับยุคก่อนโดยสะท้อนสภาพแท้จริงของสังคมปัจจุบันตามความรู้สึกความเข้าใจของสามัญชนทั่วไป ในช่วงหนึ่ง เวลาหนึ่ง เป็นศิลปะที่เกี่ยวกับความสนุกสนานวุ่นวายของสังคม พลุ่งประดุจพลุ ขอบวันนี้ พุ่งนี้ล้มหายไปตามความนิยม กลุ่มศิลปินที่สร้างสรรค์งาน ชนิดนี้เชื่อว่า ศิลปะสร้างขึ้นจากสิ่งสัพเพเหระ ของชีวิตประจำวัน เป็นการแสดงความรู้สึกของประสบการณ์ที่พบเห็นของศิลปินในช่วงเวลานั้น ขณะนั้น ณ ที่แห่งนั้น เรื่องราวที่ศิลปินนำเสนอมีแตกต่างกันไป เช่น บางคนเขียนเรื่องเกี่ยวกับดารายอดนิยม เขียนภาพโฆษณา เรื่องง่ายๆ ใกล้เคียงๆ ตัวจึงทำให้หลายๆ คนเห็นว่างานแนวนี้ไม่ควรค่าแก่คำว่าศิลปะ เพราะเป็นความนิยมแค่ชั่ววันชั่วคืน ตื่นเต้น ฮือฮา พักหนึ่งก็จางหาย อย่างไรก็ตามกลุ่มที่นิยมในแนวนี้ก็ยังยืนยันว่า ป๊อปอาร์ตคือศิลปะ ที่กล่าวได้ว่า สิ่งเหล่านี้เป็นศิลปะ แน่จน เพราะผลงานนั้นกระตุ้นในการตอบสนองทางความรู้สึกอย่างนั้น ที่จริงแล้ว สิ่งที่เราถือว่าเป็นศิลปะ คือ สิ่งที่ศิลปินสร้างสรรค์ พวกเขามีความเชื่อเกี่ยวกับสุนทรียภาพว่า สุนทรียภาพ คือความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับสภาพต่างๆ ที่ปรากฏในโลกของอุตสาหกรรม โลกชนบท และโลกเศรษฐกิจ ศิลปินพยายามตอบสนองโลกที่แวดล้อมภายนอกเหล่านี้โดยแสดงความรู้สึกด้วยภาพ ซึ่งใช้วิธีการของแอบสแตรกเอ็กสเพรสชันนิสม์ คิวบิสม์ ตามความเหมาะสม ป๊อป อาร์ต คืองานศิลปะของคนเมือง เป็นวัฒนธรรมเมืองโดยแท้ หากลองเปรียบเทียบ “เรื่อง” หรือ “หัวเรื่อง” ที่ศิลปินในโบราณชอบนำไปเขียนภาพ ศาสนา ตำนาน และประวัติศาสตร์คงเป็นหัวเรื่องยอดนิยมในอดีต ในคริสต์คริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้น 20 ธรรมชาติและทิวทัศน์คือแรงบันดาลใจอันยิ่งใหญ่ เรื่องราวเกี่ยวกับคนและวิถีชีวิตของคนก็เช่นกัน จิตรกรกลุ่ม อิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เขียนภาพชีวิตคนในเมือง ปิกัสโซ (Picasso) และ มาติสส์ (Matisse) ต่างก็ทำเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและคนมาตลอดชีวิต มีแต่ พ็พ อาร์ต นี่แหละที่มีวัฒนธรรมพ็พในเมืองและสินค้าข้าวของต่างๆ เป็นแรงบันดาลใจ และเป็นครั้งแรกที่ศิลปินสนใจแสดงออกถึงปรัชญาของทุนนิยม บริโภคนิยมอย่างเอาจริงเอาจังในการสร้างสรรค์ผลงาน

อารี สุทธิพันธุ์ ได้ให้นิยามความหมาย ป๊อปอาร์ตเป็นแบบอย่างของศิลปะที่สะท้อนสภาพแท้จริงของสังคมปัจจุบัน ตามความรู้สึกความเข้าใจของสามัญชนทั่วไป ช่วงหนึ่ง เช่น ดารายอดนิยม คุณภาพอันเลิศเลอของสินค้า คำขวัญ ฯลฯ ศิลปะในกลุ่มนี้แสดงความวุ่นวายของสังคมซึ่งพลุ่งพล่านสว่างวาบขึ้นมาเหมือนพลุ นิยมในช่วงเวลาที่ไม่นานพอถึงวันรุ่งขึ้นก็อาจจะลืมนไปแล้ว อย่างไรก็ตามมีผู้กล่าวเอาไว้ว่าศิลปะที่สร้างขึ้นจากสิ่งสัพเพเหระของชีวิตปัจจุบัน เป็นการแสดงความรู้สึก

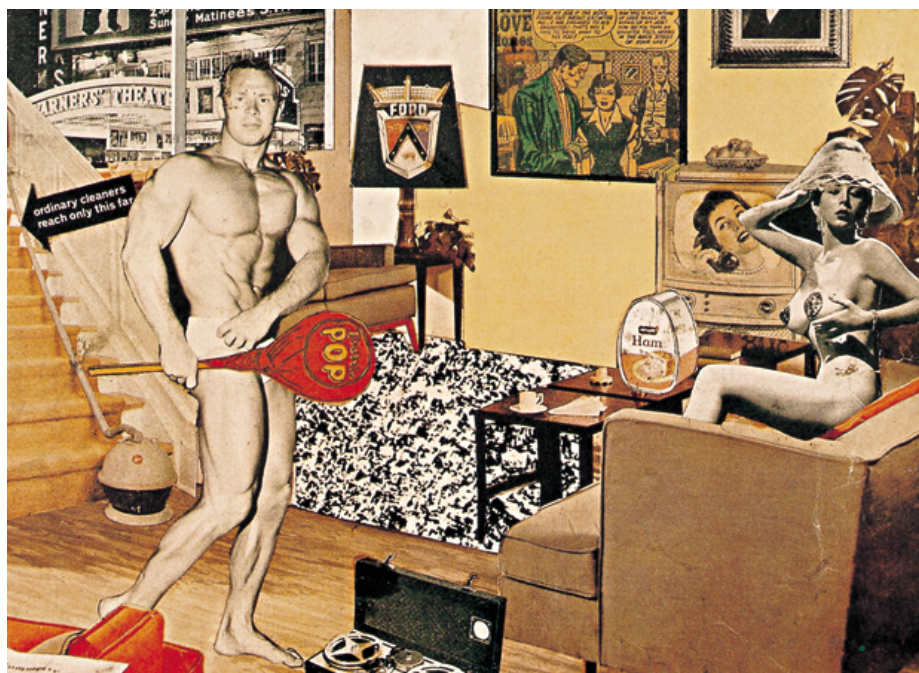
สะท้อนประสบการณ์ทั้งหมดของศิลปินในช่วงเวลาหนึ่ง และสถานที่แห่งหนึ่งเท่านั้น ซึ่งสะท้อนความรู้พื้นฐานธรรมดาที่ศิลปินมีส่วนร่วมอยู่ให้ปรากฏ (อารี สุทธิพันธุ์, 2516: 316)

จากประวัติของศิลปินกลุ่มเป็ปอาร์ตเป็นศิลปะที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ศิลปินในลัทธินี้มีความเชื่อว่าศิลปะสร้างขึ้นจากสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกของประสบการณ์ทั้งหมดของศิลปินในช่วงเวลาหนึ่ง และสถานที่แห่งหนึ่งเท่านั้น รูปแบบของศิลปะจะขึ้นอยู่กับความสนใจของศิลปินแต่ละคนที่ได้พบเห็นสิ่งเหล่านั้นอยู่ทุกวัน แม้แนวคิดรวมๆ ของ เป็ปอาร์ต คือ การท้าทายความคลาสสิกอันสูงส่งของศิลปะประเพณีที่อยู่ในกรอบระเบียบอันเคร่งครัด และยังทำการล้อเลียนหยอกเย้ากับความเป็นปัจเจกเฉพาะตัว ละเลยความเป็นต้นฉบับที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใครตามแนวทางของ ศิลปะสมัยใหม่ (โมเดิร์น อาร์ต) แต่เอาเข้าจริงๆ ศิลปินเป็ปแต่ละคนต่างก็มีรูปแบบที่เป็นลักษณะเฉพาะไม่เหมือนศิลปินอื่นๆ

3.1.2 ศิลปินและผลงานที่สำคัญของศิลปะแนวเป็ปอาร์ต

ศิลปินในแนวเป็ปอาร์ต ที่มีอิทธิพลต่อวงการการศิลปะและมีผลงานสำคัญ เช่น ริชาร์ด แฮมิลตัน (Richard Hamilton) มีผลงานชิ้นที่สำคัญแก่ 1. My Marilyn (paste up) 2. Just what is it that makes today's homes so different, so appealing 3. Titled interior ปีเตอร์ ฟิลลิปส์ (Peter Phillips) มีผลงานชิ้นที่สำคัญแก่ 1. Lion versus eagles 2. Custom painting No.5 3. Custom print I ทอม เวสเซลมันน์ (Tom Wesselmann) มีผลงานชิ้นที่สำคัญแก่ 1. Bathtub 2. Great American Nude No.98 3. Still Life No. 20 จอร์จ ซีเกล (George Segal) มีผลงานชิ้นที่สำคัญแก่ 1. Woman washing her feet in sink 2. The Restaurant window 3. Depression Bread Line ปีเตอร์ เบลค (Peter Blake) มีผลงานชิ้นที่สำคัญแก่ 1. On the Balcony 2. London Suite 3. Liberty Beauty Rose ซึ่งศิลปินเหล่านี้มีผลงานที่สำคัญต่อวงการศิลปะปัจจุบัน (Contemporary Art) เป็นอย่างมาดังต่อไปนี้

1. ริชาร์ด แฮมิลตัน (Richard Hamilton) มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่ Just what is it that makes today's homes so different, so appealing

ภาพประกอบ 2 Just what is it that makes today's homes so different, so appealing

ที่มา: <http://uk.phaidon.com/agenda/art/articles/2011/september/13/richard-hamilton-father-of-pop-art-1922-2011/>

Just what is it that makes today's homes so different, so appealing ภาพปะติด ขนาด 26 cm × 25 cm เขียนขึ้นปี 1956 แฮมิลตันต้องการแสดงให้เห็นตัวต่อสำคัญของอุตสาหกรรมสร้างวัฒนธรรมประชานิยม ด้วยการใช้ภาพร่างกายชายและหญิงมาแต่งให้สวยงามแต่ไม่เป็นธรรมชาติ การใช้เทคโนโลยีภาพและเสียงรวมทั้งบรรยากาศของใช้ในครัวเรือนที่ทันสมัย นำมาทำให้สมบูรณ์แบบด้วยการจัดแต่งไม่จำเพาะเจาะจง นอกจากนี้ องค์ประกอบของภาพยังเป็นการรวบรวมสื่อทัศนศิลป์สมัยใหม่แทบทุกชนิด (ป๊อปอาร์ต 2552: 40)

2. ปีเตอร์ ฟิลลิปส์ (Peter Phillips) มีผลงานชิ้นที่สำคัญได้แก่ Lion versus eagles

ภาพประกอบ 3 Lion versus eagles

ที่มา: <http://www.mutualart.com/Artwork/Lions-versus-Eagles/25A3C4C79F0BFF81>

Lion versus eagles ภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 213 cm × 153 cm เขียนขึ้นปี 1962 ภาพสิงโตปะทะอินทรีนี้มีวิธีเล่าเรื่องด้วยการผสมผสานรูปจำลองนี้ที่ทำให้เกิดผลที่แตกต่างศิลปะแบบเรอเนซองส์ เนื่องจากรูปจำลองคือเจ้าของเรื่องราวซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการผสมผสานองค์ประกอบของภาพที่แตกต่างกันมากกว่าแค่ถ่ายทอดโดยอาศัยการลำดับภาพ

3. I ทอม เวสเซลมันน์ (Tom Wesselmann) มีผลงานชิ้นที่สำคัญ ได้แก่ Bathtub3

ภาพประกอบ 4 Bathtub3

ที่มา: <https://www.flickr.com/photos/swederland3/72272871>

Bathtub3 ภาพเขียนสีน้ำมัน ,พลาสติก,วัตถุต่างๆ ขนาด 213 x 270 x45 cm เขียนปี 1963 เป็นการผสมผสานระหว่างภาพเขียนและวัตถุจริงได้แก่ ผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดหน้า ตะกร้าผ้า ม่านห้องน้ำ ในงานศิลปะสมัยใหม่ เทคนิคการสร้างภาพเหล่านี้โดยปกติจะใช้เพื่อให้เหมือนจริงเช่นเดียวกับคิวบิสต์ แต่ในภาพนี้เทคนิคดังกล่าวกลับใช้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตรงกันข้าม กล่าวคือเพื่อเพิ่มความเป็นภาพลวงตา โดยผลงานชิ้นนี้ศิลปินได้จำกัดจินตนาการด้วยสภาพแวดล้อมในภาพ จินตนาการทางเพศเหล่านี้ถูกกักไว้ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาด โดยไม่ผิดหลักโฆษณา ในบริบทโฆษณาท่ามกลางวัฒนธรรมร่วมสมัยของสังคมอเมริกันจากการที่เขาบล้างด้านมืดเรื่องเพศที่มักเห็นในจิตรกรรมฝรั่งเศส ทำให้งานของเขา มุ่งเน้นเรื่องความไม่จริงแต่กลับกัน พวกวัตถุต่างๆที่เขานำมาจากของจริงกลับทำให้ประเด็นนี้เด่นชัดขึ้น ของจริงที่กลับไปอยู่ในส่วนที่มีแต่ของปลอม (ป๊อปปอาร์ท.2552: 90)

4. ปีเตอร์ เบลค (Peter Blake) มีผลงานชิ้นที่สำคัญ ได้แก่ On the Balcony

ภาพประกอบ 5 On the Balcony

ที่มา: <http://dione-scott.squarespace.com/peter-blake-2/>

On the Balcony เป็นหนึ่งในภาพเขียนสีน้ำมัน ขนาด 121 x 91 cm เขียนปี 1955-1957 ภาพนี้ดูเหมือนไม่มีอะไรเลยแต่ศิลปินได้วางผลงานชิ้นโบว์แดงเอาไว้ระดับเดียวสิ่งละอันพันละน้อยซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนกลุ่มใหญ่และด้วยขนาดเล็ๆของรูปภาพ มาเน่ ที่เห็นก็เป็นเพียงรูปที่ถูกคัดลอกขึ้นมาใหม่ซึ่งอยู่ในกรอบสี่ทองแค่นั้น ถึงแม้ความเก๋ยงเนื่องกันระหว่างวัตถุอันหลากหลายในภาพอาจดูยากที่จะเข้าใจ แต่ภาพจิตรกรรมของศิลปินได้หยิบยกประเด็นของสถานะของงานศิลปะ ในยุคของการคัดลอกงานด้วยกลวิธีต่างๆขึ้นและได้ชี้ให้เห็นอย่างไม่เป็นทางการว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแนวคิดของเรานับตั้งแต่ยุคศิลปินฝรั่งเศสเฟื่องฟูนั้นเป็นผลจากมุมมองที่สับสนของพวกเราเอง(ป๊อปอาร์ต2552: 28)

3.2 รอย ลิชเชินสไตน์ (Roy Lichtenstein)

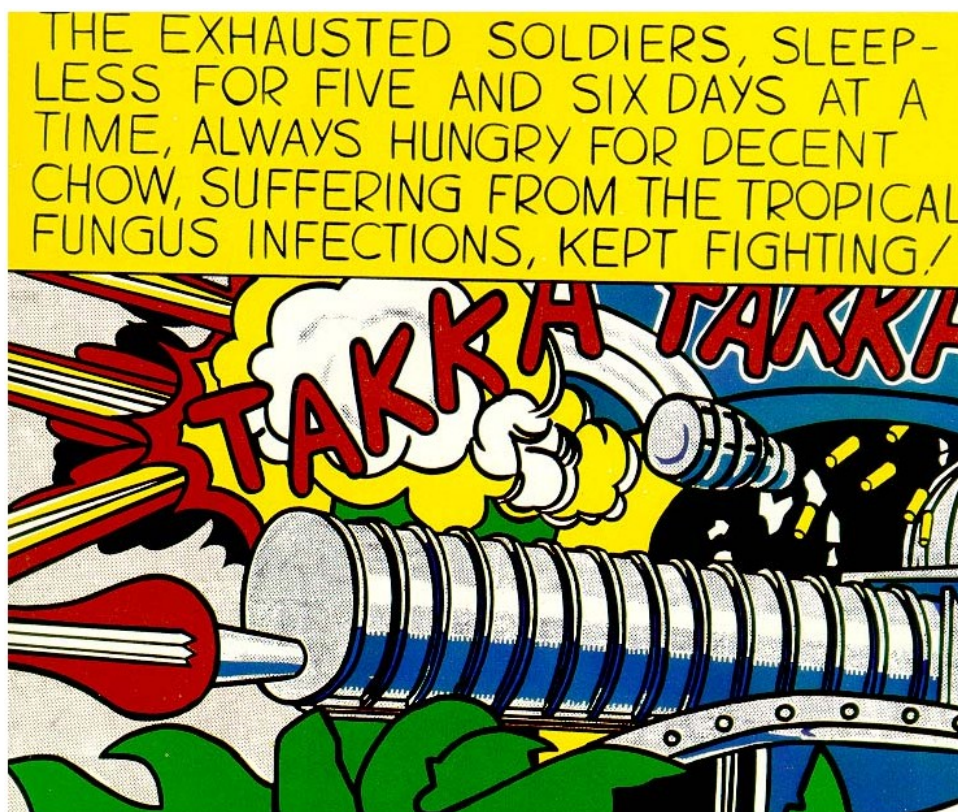
3.2.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

รอย ฟอกซ์ ลิชเชินสไตน์ (อังกฤษ: Roy Fox Lichtenstein; 27 ตุลาคม ค.ศ. 1923 – 29 กันยายน ค.ศ. 1997) เป็นศิลปินป๊อปอาร์ตชาวอเมริกัน ที่มีผลงานโดดเด่นร่วมกับศิลปินอื่นๆ อาทิ แอนดี วอร์ฮอล, แจสเปอร์ จอนส์ และเจมส์ โรเซนควิสต์ งานของเขาเป็นการนิยามสมมติฐานเบื้องต้นมากกว่าการล้อเลียน ซึ่งงานส่วนมากได้รับแรงบันดาลใจหลักมาจากบทการ์ตูน ลิชเชินสไตน์ผลิตผลงานที่มีองค์ประกอบค่อนข้างแม่นยำ งานของเขาได้รับอิทธิพลจากโฆษณาที่โด่งดัง และหนังสือการ์ตูน รอยได้กล่าวว่า ป๊อปอาร์ตไม่ใช่ภาพเขียนแนวอเมริกัน แต่เป็นภาพเขียนแนวอุตสาหกรรม ภาพเขียนของเขาได้จัดแสดงในหอศิลป์เลโอ กัสเตลลี (Leo Castelli) ในนครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม ค.ศ. 2013 อีกทั้งภาพ Woman with Flowered Hat ได้รับการประมูลในราคาที่สูงที่สุด

ช่วงหาเอกลักษณ์เฉพาะตัวใน ค.ศ. 1960 ลิชเชินสไตน์เริ่มสอนที่มหาวิทยาลัยรัตเกอส์ (Rutgers) ช่วงนี้เขาได้รับอิทธิพลอย่างมากจากแอลัน แคพราว ซึ่งเป็นอาจารย์ที่สอนอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกันกับเขา จากบริบทรอบข้างทำให้เขาสนใจในภาพแบบ Protopop ในปีต่อมาลิชเชินสไตน์ได้สร้างงานจิตรกรรมแนวป๊อปเป็นชิ้นแรก โดยใช้ภาพแบบตัวการ์ตูนและเทคนิคที่ได้มาจากแผ่นป้ายโฆษณา ซึ่งกระแสมความนิยมรูปแบบนี้ได้ต่อเนื่องไปถึงปี 1965 รวมไปถึงการการใช้ป้ายโฆษณาเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค และอุตสาหกรรมในครัวเรือน งานแรกของเขาเป็นงานขนาดใหญ่ โดยใช้เทคนิคแบบตัดเส้นหนา และ จุดแบบ Ben-Day งานแรกที่ออกมาคือ Look Mickey งานชิ้นนี้เกิดจากคำทำนายของลูกชาย โดยลูกชายของเขาได้ชี้ไปที่ภาพการ์ตูนมิกกี้ เมาส์ และกล่าวว่า "พ่อไม่มีทางวาดได้ดีเท่ามันหรอก" ในปีเดียวกันนี้ เขาได้สร้างงานอื่นๆ ขึ้นอีก 6 ชิ้นโดยสร้างมาจากตัวละครในการ์ตูนและกระดาษห่อหุ้มมากฝรั่งใน ค.ศ. 1961 เลโอ กัสเตลลีได้จัดแสดงงานของลิชเชินสไตน์ที่หอศิลป์ของเขาในนิวยอร์ก ซึ่งลิชเชินสไตน์ถือเป็นศิลปินคนแรกที่ได้จัดแสดงงานเดี่ยวเป็นของตนเองในหอศิลป์กัสเตลลีเพียงผู้เดียว ใน ค.ศ. 1962 งานทั้งหมดในชุดนี้ได้ถูกซื้อโดยนักสะสมตั้งแต่ออนงาน จะได้รับการจัดแสดง ภาพเขียนทั้งหมดในชุดนี้ได้สร้างขึ้นในช่วง 1961-1962 โดยมุ่งเน้นไปที่อุปกรณ์เครื่องใช้ในบ้าน เช่น รองเท้าผ้าใบ ฮอตดอก และลูกกอล์ฟ ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1963 เขาลาออกจากตำแหน่งอาจารย์มหาวิทยาลัย Douglass ที่ Rutgers

3.2.2 ผลงานของศิลปิน

1. takka takka

ภาพประกอบ 6 takka takka

ที่มา: http://www.leninimports.com/roy_lichtenstein_gallery.html

สีแมคนาบนผ้าใบ ขนาด 173 x 143 cm วาดขึ้นปี 1962 ภาพนี้แสดงถึงความรุนแรงของสงครามโดยใช้สีสันที่แสดงให้เห็นความรุนแรงของมนุษย์ที่มีจิตใจเยี่ยงสัตว์ป่า

2. m-maybe

ภาพประกอบ 7 m-maybe

ที่มา: <http://sixties.twoday.net/stories/6463118>

สีแมกนบบนผ้าใบ ขนาด 152 x 152 cm เขียนขึ้นปี 1965 ภาพหญิงสาวที่กำลังรอคอยอย่างไร้จุดหมาย และอาจมีบางคนทำให้เธอเป็นเช่นนี้ แต่เหตุการณ์อาจไม่เป็นอย่างนี้ก็ได้ เพราะศิลปินไม่ได้ใช้วิธีการถ่ายทอดภาพของหล่อนในแบบปกติทั่วไป นั่นคือการทำให้เห็นว่า หญิงผู้สิ้นหวังกำลังรู้สึกคลุมเครือ ไม่สามารถชี้ชัดอะไรได้ สาเหตุเพราะคนที่เคยเข้าใจกันกลับกลายเป็นพวกหลอกหลวงนั่นเอง

3. In the car

ภาพประกอบ 8 In the car

ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/In_the_Car

สีแมกนบบนผ้าใบ ขนาด 172 cm × 203.5 cm เขียนขึ้นปี 1963 ภาพนี้เป็นส่วนหนึ่งในชุดต้นปี 1960 ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความรักของหนุ่มสาวในการสนทนาที่แสนโรแมนติกของทั้งคู่

3.2.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน

แนวคิดและการทำงานของลิชเชนส์ไตน์ ศิลปินป๊อปอาร์ตชาวอเมริกัน งานของเขาส่วนมากได้รับแรงบันดาลใจหลักมาจากบทการ์ตูน ผลงานมีองค์ประกอบแม่นยำ รอยกล่าวว่า "ป๊อปอาร์ตไม่ใช่ภาพเขียนแนวอเมริกัน แต่เป็นภาพเขียนแนวอุตสาหกรรม"

ลิชเชนส์ไตน์ใช้น้ำมันและสีแมกนาในผลงานจิตรกรรมที่ดังที่สุดของเขา เช่น drowning girl 1963 (ปัจจุบันแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานศิลปะสมัยใหม่ MOMA ในนิวยอร์ก) ภาพนี้ใช้การวาดภาพแบบ

เส้นขอบหนา สีทึบ และการจุด รูปภาพที่โด่งดังและถูกพูดถึงอย่างมากของเขา คืองานที่มีชื่อว่า Whaam! (วาดขึ้นในปี ค.ศ. 1963 ปัจจุบันแสดงอยู่ที่หอศิลป์เทตมอดิเร็น ลอนดอน) ได้รูปแบบมาจาก ภาพการ์ตูนบนผืนผ้าใบ ในปี ค.ศ. 1962 เป็นหนึ่งเรื่องใน หนังสือการ์ตูนชื่อ DC Comics' All-American Men of War เป็นภาพที่เล่าถึงการยิงระเบิดใส่กันระหว่างเครื่องบินรบ เป็นภาพการ์ตูนที่เริ่ม ใช้การสร้างคำโดยเลียนเสียงธรรมชาติ งานจิตรกรรมแนว Still Life ของลิซเซนสไตน์ ประติมากรรม และภาพวาดที่อยู่ในช่วง 1972 จนถึงช่วงต้นทศวรรษที่1980 นั้น มีหลากหลายรูปแบบ รวมไปถึงแบบ ขนบดั้งเดิมเช่น ผลไม้ ดอกไม้ และแจกัน ในงานชุด Reflection ที่สร้างขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1988 ใน ค.ศ. 1990 ลิซเซนสไตน์กลับมาใช้รูปแบบเดิมๆ อย่างเช่นผลงานที่ผ่านมา Interiors (1991–1992) ได้ ทำให้เห็นความด้าเดี้ยนที่พบเห็นได้ทั่วไปของสภาพแวดล้อมที่ได้แรงบันดาลใจมาจากโฆษณา เครื่องเรือน ที่ศิลปินพบเจอในสมุดโทรศัพท์หรือป้ายโฆษณา

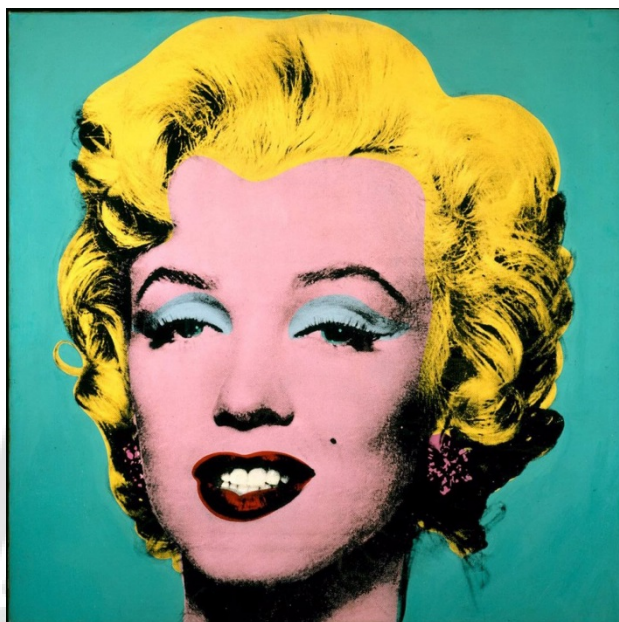
3.3 แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol)

3.3.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

แอนดี้ วอร์ฮอล (อังกฤษ: Andy Warhol) เป็นศิลปินชาวอเมริกัน เขาเป็นหนึ่งในผู้นำกลุ่ม ศิลปะแนว ป๊อปอาร์ต (pop art) ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากจนได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งใน สัญลักษณ์ของงาน แนวนี้ งานของเขาสะท้อนให้เห็นถึงความสนใจในเรื่อง คนดัง วงการบันเทิง และการโฆษณาซึ่งกำลังเจริญรุ่งเรืองเป็นอย่างมากในช่วงยุค 60 หลังจากการประสบความสำเร็จในงานวาด ภาพประกอบ แอนดี้ก็กลายเป็นบุคคลมีชื่อเสียงตามที่เขาหวังเอาไว้ งานของแอนดี้มีหลายประเภท ตั้งแต่งานมีเดียไปจนถึง ภาพเขียน ภาพจิตรกรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพพิมพ์สกรีน ประติมากรรม ภาพยนตร์ และดนตรี นอกจากนี้เขายังเป็นศิลปินรุ่นแรกๆที่นำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในการศิลปะด้วย นอกจากงานเหล่านี้แล้วแอนดี้ยังเป็นผู้ก่อตั้งนิตยสารและเขียนหนังสืออีก หลายเล่ม อาทิ เช่น The Philosophy of Andy Warhol และ Popism: The Warhol Sixties แม้ในช่วงระยะหลังของชีวิตแอนดี้ จะไม่ค่อยทำงานศิลปะออกมาเท่าไร แต่เขาก็ยังคงมีงานในด้านอื่นๆ ออกมาให้เห็นอยู่อย่างต่อเนื่อง เช่น งานโฆษณา หรือ งานแสดงที่เขาได้รับเชิญจากภาพยนตร์ซีรีส์เรื่อง เรือรักเรือสำราญ (Love Boat) และนั่นยังเป็นการตอกย้ำถึงความสำเร็จของเขา หลังจากการแสดงงานครั้งสุดท้ายใน ยุโรป เมื่อกลับมานิวยอร์กได้ระยะหนึ่ง แอนดี้ก็เสียชีวิตลงในปี 1987

3.3.2 ผลงานของศิลปิน

1. Green Marilyn

ภาพประกอบ 9 Green Marilyn

ที่มา: <http://brickworkgallery.com/portfolio/marilyn-green/>

ภาพ Green Marilyn ค.ศ. 1962 ซิลก์สกรีนบนผ้าใบ ขนาด 55x65 ซม. ปัจจุบันเป็นสมบัติของเอกชน ในนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เป็นอีกภาพที่โด่งดังของเขา โดยนำเอาภาพมาวรีลิน มอนโร ดาราสาวผู้มีชื่อเสียงมาระบายบนผ้าใบ สีที่แตกต่างแสดงให้เห็นถึงมุมมองที่ต่างไป กล่าวกันว่าแอนดี้ วอร์ฮอล ได้สร้างให้ดาราสาวเป็นที่จับต้องได้แก่ชาวอเมริกัน นักวิจารณ์ศิลปะอเมริกันถือว่า งานศิลปะของวอร์ฮอลได้บอกกล่าวให้คนอเมริกันรู้ถึงสิ่งที่เคยเป็นมา และกำลังเป็นอยู่ในช่วงเวลาของเขา

2. campbell's soup cans 1

ภาพประกอบ 10 campbell's soup cans 1

ที่มา: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Warhol-Campbell_Soup-1-screenprint-1968.jpg

campbell's soup cans 1 ขนาด 51x41 cm ในช่วงสุดท้ายของปี 1962 ไม่นานหลังจากที่เขาได้รับประทานซุปกระป๋องแคมป์เบลล์เสร็จที่เขาได้หันไปสร้างรูปภาพด้วยกระบวนการ ภาพพิมพ์ สีลค์ สกรีน อันเป็นเทคนิคที่คิดค้นมาเพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นผลงานที่เปรียบเหมือนลายเซ็นของเขา และสามารถเชื่อมโยงของเขาวิธีการทำศิลปะอย่างใกล้ชิดกับผู้โฆษณา (moma.2559.ออนไลน์)

3. 80 two dollar bills

ภาพประกอบ 11 80 two dollar bills

ที่มา: <http://max77210.free.fr/warhol/80two.html>

ซิลค์สกรีนบนผ้าใบ ขนาด 210 x 96 cm ธนบัตรดอลลาร์ที่แทนคำว่าเงินที่ต้นฉบับรูปภาพ
ธนบัตรจริงกับปลอมที่ใช้บนผืนผ้าใบด้วยเทคนิคซิลค์สกรีน

3.3.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน

แนวคิดและการทำงานวอร์ฮอลเป็นศิลปินประสบความสำเร็จด้านการงาน ชื่อเสียง และเงิน
เพื่อนร่วมงานกล่าวว่า เขาเป็นนักธุรกิจที่ดีและเป็นศิลปินที่มีความสามารถ มีความคิดหลักแหลม ฉับ
ไว ทันเหตุการณ์ วอร์ฮอลเป็นศิลปินที่มีความสามารถรอบด้าน ทั้งการออกแบบ งานโฆษณา งาน
จิตรกรรม ภาพพิมพ์ และภาพยนตร์ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการเขียนหนังสือด้วย วอร์ฮอล
เขียนหนังสือไว้เล่มหนึ่งชื่อ The Philosophy of Andy Warhol ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1975
ช่วงปลายของชีวิต วอร์ฮอลสนใจจิตรกรรมยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา (Renaissance) ของยุโรป จึงศึกษา

ผลงานของศิลปินชั้นครูบางคนก็นำผลงานมาสร้างขึ้นในรูปแบบใหม่ เช่น นำผลงานจิตรกรรม The Last Supper ของ เลโอนาร์โด ดา วินชี (Leonardo da Vinci ค.ศ. 1452-1519) มาทำเป็นภาพพิมพ์ นำภาพ Birth of Venus ของ ซานโดร บอตติเชลลี (Sandro Botticelli ค.ศ. 1445-1510) มาสร้างเป็นงานจิตรกรรม

ในปี ค.ศ. 1986 วอร์ฮอลสร้างงานชุดภาพเหมือนตนเองและภาพเหมือนเลนิน (Vladimir Ilyich Lenin ค.ศ. 1870-1924) ผู้นำคนแรกของสหภาพสาธารณรัฐสังคมนิยมโซเวียต ซึ่งเป็นผลงานชุดสุดท้ายก่อนที่เขาจะเสียชีวิต

แม้วอร์ฮอลจะประสบความสำเร็จด้านศิลปะ แต่ดูเหมือนชีวิตส่วนตัวจะไม่มีความสุขนัก เขาไม่ได้แต่งงานเพราะเป็นผู้นิยมรักร่วมเพศ จึงอาศัยอยู่กับมารดาในนิวยอร์กและเลี้ยงแมวไว้เป็นเพื่อนแก้เหงา วอร์ฮอลเสียชีวิตจากการผ่าตัดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1987 เป็นการปิดฉากชีวิตของศิลปินแนวหน้าของคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐

วอร์ฮอลเคยกล่าวว่า "โลกในอนาคตจะทำให้คนมีชื่อเสียงอยู่ได้เพียง 15 นาทีเท่านั้น" (Famous for 15 minutes) เพราะอิทธิพลของการสื่อสารที่รวดเร็ว ผู้คนรับรู้เร็วแต่ก็ลืมสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว คำพูดของวอร์ฮอลคงต้องยกเว้นในกรณีของตัวเอง เพราะแม้เขาจะเสียชีวิตไปแล้ว เกือบสองทศวรรษ ทว่าชื่อเสียงและผลงานของเขาก็คงเป็นที่รู้จักและคงอยู่มาจนทุกวันนี้

3.4 โยชิโตะโมะ นาระ (Yoshitomo Nara)

3.4.1 ประวัติความเป็นมาของศิลปิน

โยะชิโตะโมะ นะระ เป็นศิลปินชาวญี่ปุ่น ที่มีชื่อเสียงระดับโลก และทรงอิทธิพลมากที่สุดคนหนึ่ง ของญี่ปุ่นในช่วงกระแส Pop Art ในยุค 90's นาระเกิดในปี ค.ศ.1959 ที่เมืองฮิโรซากิ จังหวัดอาโอโมริ ประเทศญี่ปุ่น จบการศึกษาศิลปะในระดับปริญญาตรีและโทที่ Aichi Prefectural University of Fine Arts and Music แล้วบินไปเรียนศิลปะต่อที่ ศูนย์คาเดมี ดุสเซลดอร์ฟ (Kunstakademie Duesseldorf) ประเทศเยอรมนี หลังจากนั้นก็กลับมาทำงานศิลปะและพำนักอยู่ที่กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ทั้งภาพวาดและประติมากรรมของนาระจะมีบุคลิกแบบการ์ตูนเด็ก หรือที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 'มังงะ' (manga) รวมถึงสัตว์ โดยเฉพาะสุนัข ที่กลับแสดงอารมณ์ในทางตรงข้าม (ผิดกับคน) คือดูอบอุ่น อ่อนโยน และเป็นมิตร ซึ่งล้วนเป็นแรงบันดาลใจมาจากความทรงจำในวัยเด็ก นาระฉีกตัวเองออกจากศิลปินร่วมสมัยของญี่ปุ่น ที่ทำงานศิลปะในแนวทางเดียวกัน (Cartoon Pop Art) อย่าง ทาคาชิ มูราคา มิ (Takashi Murakami) และ อิซุรุ คาซาฮาระ (Izuru Kasahara) ด้วยการรวมความเป็นญี่ปุ่นกับตะวันตก สร้างผลงานที่ทั้งอารมณ์เฝ้ายวนกวนอารมณ์ให้กับผู้ชมงานของเขา

3.4.2 ผลงานของศิลปิน

1. your dog

ภาพประกอบ 12 your dog

ที่มา: <http://collections.artsmia.org/art/102644/your-dog-nara-yoshitomo>

Fiberglass ขนาด 188 x 122 x 246 cm , 74 x 48 x 97 in ปี 2002 ผลงานประติมากรรม
สุนัขที่เปรียบเสมือน จิตวิญญาณของเพื่อนที่คอยเฝ้ามองภัยอันตรายและคอยป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นกับ
คุณ

2. well

ภาพประกอบ 13 well

ที่มา: http://www.gottfried-helnwein-child.com/child_in_art/yoshitomo_nara.html

สีอะคริลิก บนผ้าใบ ปีที่เขียน 1999 เป็นผลงานที่แสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกที่อ่อนค้ำย
ของโบเด็กหญิงที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบข้าง

3. sleepless night (sitting)

ภาพประกอบ 14 sleepless night (sitting)

ที่มา: <https://onlineonly.christies.com/s/neon-dreams-editioned-works-by-kusama-murakami-and-nara/sleepless-night-sitting-46/1799>

เทคนิค Resin, wood and mixed media ขนาด 13.5 x 6 x 5.5 in (34.29 x 15.24 x 13.97 cm) ปี 2007 สไตล์การทำงานที่โดดเด่นของนาราได้ดึงเอาวิธีการแกะสลักญี่ปุ่นคลาสสิกและเยื่อกระดาษ ศิลปินได้นำภาพหนังสือการ์ตูนป๊อป ที่มีใบหน้าเหมือนของเด็กที่แสดงความไม่พอใจ ความเบื่อหน่ายในการก่อจลาจล จนนอนไม่หลับในเวลากลางคืน

3.4.3 แนวความคิดและวิธีการสร้างผลงาน

นาระจะมีบุคลิกแบบการ์ตูนเด็ก หรือที่ภาษาญี่ปุ่นเรียกว่า 'มังงะ' (manga) รวมถึงสัตว์ โดยเฉพาะสุนัข ที่กลับแสดงอารมณ์ในทางตรงข้าม (ผิดกับคน) คือดูอบอุ่น อ่อนโยน และเป็นมิตร ซึ่งล้วนเป็นแรงบันดาลใจมาจากความทรงจำในวัยเด็ก อย่างไรก็ตามงานของนาระยังได้รับอิทธิพลมาจากศิลปะในสมัยเรเนซองส์ งานป๊อปอาร์ตของญี่ปุ่น และงานสไตล์มินิมอลลิซึม งานของเขาไม่ได้มีแค่

การวาดภาพสีน้ำมัน หรือสีอะคริลิคเท่านั้น แต่ยังมีทั้งศิลปะจัดวางที่ทำจากไฟเบอร์ และพลาสติก ชื่อเสียงของนาระเป็นที่ยอมรับมาตั้งแต่มีการแสดงนิทรรศการเดี่ยวมากกว่า 40 งาน ตั้งแต่อายุเพียง 25 ปี เท่านั้น

4. การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม หมายถึง รูปแบบของคำถามเป็นชุดๆ ที่ได้ถูกรวบรวมไว้อย่างมีหลักเกณฑ์ และเป็นระบบ เพื่อใช้ วัดสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างหรือประชากรเป้าหมายให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงทั้งในอดีต ปัจจุบันและการ คาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต แบบสอบถามประกอบด้วย รายการคำถามที่สร้างอย่างประณีต เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นหรือข้อเท็จจริง โดยส่งให้กลุ่มตัวอย่างตามความสมัครใจ การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลนั้น การสร้างคำถามเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้วิจัยเพราะว่าผู้วิจัยอาจไม่มีโอกาสได้พบปะกับผู้ตอบแบบสอบถามเพื่ออธิบายความหมาย ของข้อคำถามที่ต้องการเก็บรวบรวม แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือวิจัยชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมากเพราะการเก็บรวบรวมข้อมูลสะดวกและสามารถใช้วัดได้อย่างกว้างขวางการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามสามารถทำได้ด้วยการสัมภาษณ์หรือให้ผู้ตอบด้วยตนเอง

โครงสร้างของแบบสอบถาม

โครงสร้างของแบบสอบถามประกอบไปด้วย 3 ส่วนสำคัญ ดังนี้

1. หนังสือนำหรือคำชี้แจง โดยมากมักจะอยู่ส่วนแรกของแบบสอบถาม อาจมีจดหมายนำอยู่ด้านหน้าพร้อมคำขอบคุณ โดยคำชี้แจงมักจะระบุถึงจุดประสงค์ที่ให้อตอบแบบสอบถาม การนำคำตอบที่ได้ไปใช้ประโยชน์ คำอธิบายลักษณะของแบบสอบถาม วิธีการตอบแบบสอบถามพร้อมตัวอย่าง ชื่อ และที่อยู่ของผู้วิจัย ประเด็นที่สำคัญคือการแสดงข้อความที่ทำให้ผู้ตอบมีความมั่นใจว่า ข้อมูลที่จะตอบไปจะไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคลจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบและมีการพิทักษ์สิทธิของผู้ตอบด้วย
2. คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น การที่จะถามข้อมูลส่วนตัวอะไรบ้างนั้นขึ้นอยู่กับกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยดูว่าตัวแปรที่สนใจจะศึกษานั้นมีอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัว และควรถามเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นในการวิจัยเท่านั้น
3. คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือตัวแปรที่จะวัด เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบในเรื่องของคุณลักษณะหรือตัวแปรนั้น (เกียรติสุตา ศรีสุข.2552)

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาคุณลักษณะที่จะวัดการศึกษาค้นคว้าได้จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวความคิดหรือสมมติฐานการวิจัย จากนั้นจึงศึกษาคุณลักษณะหรือตัวแปรที่จะวัดให้เข้าใจอย่างละเอียดทั้งเชิงทฤษฎีและนิยามเชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 2 กำหนดประเภทของข้อคำถามในแบบสอบถามอาจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. คำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเต็มที่ ซึ่งคาดว่าจะได้คำตอบที่สมบูรณ์ตรงกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่าคำตอบที่จำกัดวงให้ตอบ คำถามปลายเปิดจะนิยมใช้กันมากในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถคาดเดาได้ล่วงหน้าว่าคำตอบจะเป็นอย่างไร หรือใช้คำถามปลายเปิดในกรณีที่ต้องการได้คำตอบเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างคำถามปลายปิด แบบสอบถามแบบนี้ข้อเสียคือมักจะถามได้ไม่มากนักการรวบรวมความคิดเห็นและการแปลผลมักจะไม่มีความยุ่งยาก

2. คำถามปลายปิด (Close Ended Question) เป็นคำถามที่ผู้วิจัยมีแนวคำตอบไว้ให้ผู้ตอบเลือกตอบจากคำตอบที่กำหนดไว้เท่านั้นคำตอบที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ล่วงหน้ามักได้มาจากการทดลองใช้คำถามในลักษณะที่เป็นคำถามปลายเปิดหรือการศึกษาค้นคว้ากรอบแนวความคิด สมมติฐานการวิจัย และนิยามเชิงปฏิบัติการคำถามปลายเปิดมีวิธีการเขียนได้หลายแบบ เช่น แบบให้เลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง แบบให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวแบบผู้ตอบจัดลำดับความสำคัญหรือแบบให้เลือกคำตอบหลายคำตอบ

ขั้นที่ 3 การร่างแบบสอบถาม

เมื่อผู้วิจัยทราบถึงคุณลักษณะหรือประเด็นที่จะวัด และกำหนดประเภทของข้อคำถามที่จะมีอยู่ในแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงลงมือเขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมทุกคุณลักษณะหรือประเด็นที่จะวัด โดยเขียนตามโครงสร้างของแบบสอบถามที่ได้กล่าวไว้แล้ว และหลักการในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนว่าต้องการจะถามอะไรบ้างโดยจุดมุ่งหมายนั้นจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่จะทำ 2. ต้องสร้างคำถามให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพื่อป้องกันการมีข้อคำถามนอกประเด็นและมีข้อคำถามจำนวนมาก 3. ต้องถามให้ครอบคลุมเรื่องที่จะวัดโดยมีจำนวนข้อคำถามที่พอเหมาะไม่มากหรือน้อยเกินไปแต่จะมากหรือน้อยเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมที่วัด ซึ่งตามปกติพฤติกรรมหรือเรื่องที่จะวัดเรื่องหนึ่งนั้นควรมีข้อคำถาม 25-60 ข้อ 4. การเรียงลำดับข้อคำถามควรเรียงลำดับให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันและแบ่งตามพฤติกรรมย่อยไว้เพื่อให้ตอบเห็นชัดเจนและง่ายต่อการตอบนอกจากนั้นต้องเรียงคำถามง่ายไว้เป็นข้อแรกเพื่อชักจูงให้ผู้ตอบอยาก

ตอบคำถามต่อส่วนคำถามสำคัญไม่ควรเรียงไว้ตอนท้ายของแบบสอบถามเพราะความสนใจในการตอบของผู้ตอบอาจจะน้อยลงทำให้ตอบอย่างไม่ตั้งใจซึ่งจะส่งผลเสียต่อการวิจัยมาก 5. ลักษณะของข้อความที่ดีข้อความที่ดีของแบบสอบถามนั้นควรมีลักษณะดังนี้

1.1 ข้อคำถามไม่ควรยาวจนเกินไปควรใช้ข้อความสั้นกะทัดรัดตรงกับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับเรื่อง

1.2 ข้อความหรือภาษาที่ใช้ในข้อความต้องชัดเจนเข้าใจง่าย

1.3 ค่าเฉลี่ยในการตอบแบบสอบถามไม่ควรเกินหนึ่งชั่วโมงข้อคำถามไม่ควรมากเกินไปจนทำให้ผู้ตอบเบื่อหน่ายหรือเหนื่อยล้า

1.4 ไม่ถามเรื่องที่เป็นความลับเพราะจะทำให้ได้คำตอบที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

1.5 ไม่ควรใช้ข้อความที่มีความหมายกำกวมหรือข้อความที่ทำให้ผู้ตอบแต่ละคนเข้าใจความหมายของข้อความไม่เหมือนกัน

1.6 ไม่ถามในเรื่องที่รู้แล้วหรือถามในสิ่งที่วัดได้ด้วยวิธีอื่น

1.7 ข้อคำถามต้องเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างคือต้องคำนึงถึงระดับการศึกษาความสนใจสภาพเศรษฐกิจ ฯลฯ

1.8 ข้อคำถามควรถามเพียงประเด็นเดียวเพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนและตรงจุดซึ่งจะง่ายต่อการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

1.9 คำตอบหรือตัวเลือกในข้อคำถามควรมีมากพอ หรือให้เหมาะสมกับข้อคำถามนั้น แต่ถ้าไม่สามารถระบุได้หมดก็ให้ใช้ว่า อื่นๆ โปรดระบุ

1.10 ควรหลีกเลี่ยงคำถามที่เกี่ยวกับค่านิยมที่จะทำให้ผู้ตอบไม่ตอบตามความเป็นจริง

1.11 คำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม ต้องสามารถนำมาแปลงออกมาในรูปของปริมาณ และใช้สถิติอธิบายข้อเท็จจริงได้ เพราะปัจจุบันนิยมใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นแบบสอบถามควรคำนึงถึงวิธีการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย (จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. 2545)

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแบบสอบถามหลังจากที่สร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วผู้วิจัยควรนำแบบสอบถามนั้นมาพิจารณาทบทวนอีกครั้ง เพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข และควรให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแบบสอบถามนั้นด้วยเพื่อที่จะได้นำข้อเสนอแนะและข้อวิพากษ์วิจารณ์ของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถามเป็นการนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างเล็กๆ เพื่อนำผลมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ซึ่งการวิเคราะห์หรือตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามทำได้หลายวิธี แต่ที่สำคัญมี 2 วิธี ได้แก่

1. **ความตรง (Validity)** หมายถึง เครื่องมือที่สามารถวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัดโดย แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ 1.1 ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือ การที่แบบสอบถามมีความครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัดหรือไม่ ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพ คือ ค่าความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC: Index of item Objective Congruence) หรือดัชนีความ เหมาะสม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินเนื้อหาของข้อถามเป็นรายข้อ 1.2 ความตรงตามเกณฑ์ (Criterion-related Validity) หมายถึง ความสามารถของแบบวัดที่สามารถวัดได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง แบ่งออกได้เป็นความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์และความเที่ยงตรงตามสภาพสถิติที่ใช้วัดความเที่ยงตรงตามเกณฑ์ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ทั้งของ Pearson และ Spearman และ ค่า t-test เป็นต้น 1.3 ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึงความสามารถของแบบสอบถามที่สามารถวัดได้ตรงตามโครงสร้างหรือทฤษฎี ซึ่งมักจะมีในแบบวัดทางจิตวิทยาและแบบวัดสติปัญญาสถิติที่ใช้วัดความเที่ยงตรงตามโครงสร้างมีหลายวิธี เช่น การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) การตรวจสอบในเชิงเหตุผล เป็นต้น

2. **ความเที่ยง (Reliability)** หมายถึง เครื่องมือที่มีความคงเส้นคงวา นั่นคือ เครื่องมือที่สร้าง ขึ้นให้ผลการวัดที่แน่นอนคงที่จะวัดกี่ครั้งผลจะได้เหมือนเดิม สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเที่ยงมีหลายวิธีแต่นิยมใช้กันคือ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ คอนบาร์ช (Conbach's Alpha Coefficient: α coefficient) ซึ่งจะใช้สำหรับข้อมูลที่มีการแบ่งระดับการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ. 2544)

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ผู้วิจัยจะต้องทำการแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้จากการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม และตรวจ สอบความถูกต้องของถ้อยคำหรือสำนวน เพื่อให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพผู้ตอบอ่านเข้าใจได้ตรงประเด็น ที่ผู้วิจัยต้องการ ซึ่งจะทำให้ผลงานวิจัยเป็นที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์แบบสอบถาม จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเพื่อนำไปใช้จริงในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม เป้าหมาย โดยจำนวนที่จัดพิมพ์ควรมากกว่าจำนวนเป้าหมายที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล และควรมีการพิมพ์สำรองไว้ในกรณีที่แบบสอบถามเสียหรือสูญหายหรือผู้ตอบไม่ ตอบกลับ แนวทางในการจัดพิมพ์แบบสอบถามมีดังนี้

1. การพิมพ์แบ่งหน้าให้สะดวกต่อการเปิดอ่านและตอบ
2. เว้นที่ว่างสำหรับคำถามปลายเปิดไว้เพียงพอ
3. พิมพ์อักษรขนาดใหญ่ชัดเจน
4. ใช้สีและลักษณะกระดาษที่เอื้อต่อการอ่าน

หลักการสร้างแบบสอบถาม

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับผู้ตอบ ใช้ข้อความที่สั้น กระชับ ได้ใจความ แต่ละคำถามควรมีนัย เพียงประเด็นเดียวหลีกเลี่ยงการใช้ประโยคปฏิเสธซ้อนไม่ควรใช้คำย่อ หลีกเลี่ยงการใช้คำที่เป็นนามธรรมมาก ไม่ชี้นำการตอบให้เป็นไปแนวทางใดแนวทางหนึ่ง หลีกเลี่ยงคำถามที่ทำให้ผู้ตอบเกิดความลำบากใจในการตอบ คำตอบที่มีให้เลือกต้องชัดเจนและครอบคลุมคำตอบที่เป็นไปได้ หลีกเลี่ยงคำที่สื่อความหมายหลายอย่างไม่ควรเป็นแบบสอบถามที่มีจำนวนมากเกินไป ไม่ควรให้ผู้ตอบใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามนานเกินไปข้อความคำถามควรถามประเด็นที่เฉพาะเจาะจงตามเป้าหมายของการวิจัย คำถามต้องน่าสนใจสามารถกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ตอบ(เพ็ญแข แสงแก้ว.2541)

เทคนิคการใช้แบบสอบถาม

วิธีใช้แบบสอบถามมี 2 วิธี คือการส่งทางไปรษณีย์กับการเก็บข้อมูลด้วยตนเองซึ่งไม่ว่ากรณีใดต้องมีจุดหมายระบุวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลตลอดจนความสำคัญของข้อมูลและผลที่คาดว่าจะได้รับเพื่อให้ผู้ตอบตระหนักถึงความสำคัญและระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม

การทำให้อัตราตอบแบบสอบถามสูงเป็นเป้าหมายสำคัญของผู้วิจัยข้อมูลจากแบบสอบถามจะเป็นตัวแทนของประชากรได้เมื่อมีจำนวนแบบสอบถามคืนมามากกว่าร้อยละ 90 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป แนวทางที่จะทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนในอัตราที่สูง มีวิธีการดังนี้

มีการติดตามแบบสอบถามเมื่อให้เวลาผู้ตอบไประยะหนึ่งระยะเวลาที่เหมาะสมในการติดตามคือ 2 สัปดาห์ หลังครบกำหนดส่งอาจจะติดตามมากกว่าหนึ่งครั้ง

วิธีการติดตามแบบสอบถามอาจใช้จดหมาย ไปรษณีย์ โทรศัพท์ เป็นต้น

ในกรณีที่ข้อความถามอาจจะถามในเรื่องของส่วนตัวผู้วิจัยต้องให้ความมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับ

ข้อเด่นและข้อด้อยของการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

การใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีข้อเด่นและข้อด้อยที่ต้องพิจารณาประกอบในการเลือกใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ข้อเด่นของการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีดังนี้ คือ

1. ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจะเป็นวิธีการที่สะดวกและ ประหยัดกว่าวิธีอื่น
2. ผู้ตอบมีเวลาตอบมากกว่าวิธีการอื่น

3. ไม่จำเป็นต้องฝึกอบรมพนักงานเก็บข้อมูลมากเหมือนกับวิธีการสัมภาษณ์หรือวิธีการสังเกต

4. ไม่เกิดความลำเอียงอันเนื่องมาจากการสัมภาษณ์หรือการสังเกตเพราะผู้ตอบเป็นผู้ตอบข้อมูลเอง

5. สามารถส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบทางไปรษณีย์ได้

6. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเก็บข้อมูล

ข้อดีของการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีดังนี้คือ

1. ในกรณีที่ส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบทางไปรษณีย์มักจะได้แบบสอบถามกลับคืนมาน้อย และต้องเสียเวลาในการติดตามอาจทำให้ระยะเวลาการเก็บข้อมูลล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้

2. การเก็บข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามจะใช้ได้เฉพาะกับกลุ่มประชากรเป้าหมายที่อ่านและเขียนหนังสือได้เท่านั้น

3. จะได้ข้อมูลจำกัดเฉพาะที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้นเพราะการเก็บข้อมูลโดยวิธีการใช้แบบสอบถามจะต้องมีคำถามจำนวนน้อยข้อที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

4. การส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ หน่วยตัวอย่างอาจไม่ได้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเองก็ได้ทำให้คำตอบที่ได้มีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความจริง

5. ถ้าผู้ตอบไม่เข้าใจคำถามหรือเข้าใจคำถามผิดหรือไม่ตอบคำถามบางข้อหรือไม่ตรงตรงให้รอบคอบก่อนที่จะตอบคำถามก็จะทำให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนได้โดยที่ผู้วิจัยไม่สามารถย้อนกลับไปสอบถามหน่วยตัวอย่างนั้นได้อีก

6. ผู้ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาทางไปรษณีย์อาจเป็นกลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างจากกลุ่มผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา ดังนั้นข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์จะมีความลำเอียงอันเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างได้ (อุทุมพร จามรมาน. 2544)

5. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นายเกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ และคณะ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความเป็นมาแนวคิด ทฤษฎี และกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2. เพื่อศึกษาถึงมูลเหตุที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 3. เพื่อวิเคราะห์ และให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนทั่วไปในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ มีจำนวน 410 ตัวอย่าง โดยสถิติที่นำมาศึกษาได้แก่ ความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean)

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการทดสอบสมมติฐานกลุ่มตัวอย่างในระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ผลการศึกษา

1. ความรู้ความเข้าใจ การรับรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประชาชนที่ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ โดยส่วนมากเป็นกลุ่มตัวแปร ดังนี้ผู้ที่อาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล นักเรียน/นักศึกษา ผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ผู้รับจ้างในภาคเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม และผู้ไม่มีรายได้ รวมถึงกลุ่มผู้มีรายได้ต่อเดือน 5,000-9,999 บาท

2. ทศนคติ ความคิดเห็นต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพรรคการเมือง หน้าทีปบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับปัญหาสังคม ถ้าจะแก้ปัญหาคอร์รัปชัน ประชาชนอยากให้แก้ปัญหโดยวิธีการ ออกกฎหมายเพิ่มโทษคนหาผิดให้มากขึ้น ซึ่งประชาชนคิดว่าแหล่งที่มาของเงินที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้หาเสียง มาจากนายทุนให้เงินสนับสนุนพรรค แล้วพรรคให้ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทน

ประชาชนเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพราะเป็นคนดีมีผลงาน มีกิริยาท่าทางเรียบร้อย นอบน้อมถ่อมตนและรับฟังปัญหาชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ (เกรียงศักดิ์ โชติจรุงเกียรติ; และคณะ. 2554: บทคัดย่อ)

กนกกาญจน์ วรสีหะ มีจุดประสงค์ในงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาอุปลักษณะที่ใช้ในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยเพื่อวิเคราะห์หมโนทัศน์หรือมุมมองเกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมืองของนักหนังสือพิมพ์ตามแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชานของเลคอฟและจอนห์สัน ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์รวบรวมจากหนังสือพิมพ์รายวัน 3 ชื่อฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ สยามรัฐ และมติชนระหว่างเดือนมกราคม 2552 ถึง เดือน พฤษภาคม 2553 ผลการวิจัยพบว่าในการรายงานข่าวมีการใช้ถ้อยคำอุปลักษณะเปรียบเทียบกับผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐเป็นคู่ต่อสู้และเปรียบเทียบการชุมนุมทางการเมืองเป็นการทำสงคราม ถ้อยคำอุปลักษณะสะท้อนหมโนทัศน์หรือมุมมองของนักหนังสือพิมพ์ต่อการชุมนุมว่า “การชุมนุมคือการทำสงคราม” การใช้อุปลักษณะในการรายงานข่าวการชุมนุมทางการเมืองในหนังสือพิมพ์ไทยทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีทางภาษาและหมโนทัศน์หรือมุมมองที่เกี่ยวกับการทำสงคราม (กนกกาญจน์ วรสีหะ. 2553: บทคัดย่อ)

จำเอก ลำราญ ทองสิงห์คลี มีวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้

1. แนวคิดวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล
2. ความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยของพนักงานส่วนตำบล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ สัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานส่วนตำบล จำนวน 15 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากพนักงานส่วนตำบลทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 66 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. พนักงานส่วนตำบลมีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยึดมั่น และเชื่อถือในความสำคัญและศักดิ์ศรีของบุคคลเคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองเป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเองมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ

2. พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะหญิงหรือชายควรมีสิทธิในทางการเมืองสามารถที่จะพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองมีการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลต่อผู้บริหารประเทศ แต่ก็ยังมีแนวคิดที่ว่าในระบอบประชาธิปไตยของไทยในปัจจุบันไม่ควรจะมีการเมือง ภาคประชาชน เช่น

กลุ่มเสื้อเหลืองเสื้อแดงเข้ามาเกี่ยวข้องกับทหารควรจะเข้ามาระงับความวุ่นวายจากกลุ่มการเมืองภาคประชาชน **คำสำคัญ:** วัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตยพนักงานส่วนตำบล อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (จำเริญ สำนวน ทองสิงห์คลี. 2556: บทคัดย่อ)

จากเนื้อบางส่วนข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่าประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ยังมีประชาชนอีกส่วนยังเคารพในกติกาของการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและการปกครองเป็นผู้มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองของตนและมีความเชื่อมั่นในตนเองมองโลกในแง่ดี มีความไว้วางใจเพื่อนมนุษย์วิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผลและเป็นไปในทางสร้างสรรค์ไม่มีจิตใจเป็นเผด็จการ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นาย ไสภณ อ่อนนุ่ม
วันเดือนปีเกิด	14 ธันวาคม 2527
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	1130/1 ถนน นครไชยศรี เขต ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547	มัธยมศึกษา จาก โรงเรียนวัดราชาธิวาส
พ.ศ.2553	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) ภาควิชา ทัศนศิลป์ สาขา ศิลปะภาพพิมพ์ จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ.2559	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม) ภาควิชา ทัศนศิลป์ สาขา ศิลปะจินตทัศน์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์: กรณีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสะท้อนการเมืองและสังคมผ่านตัวการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2475-พ.ศ.2557 ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นในขณะนั้นผ่านการแสดงออกทางทัศนศิลป์ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์ตามหลักวิธีการทางทัศนศิลป์ (Methodology of Visual Art) และผลงานแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art) โดยถ่ายทอดแรงบันดาลใจทางผลงานสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คน คือ รอย ลิชเชนสไตน์ (Roy Lichtenstein) แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol) โยชิโตโมะ นาระ (Yoshitomo Nara) 3) เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรค์งานศิลปะเรื่องปัญหาความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยและนำเสนอต่อสาธารณะชนเพื่อรับรู้สาเหตุของปัญหาโดยใช้ศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาในความเข้าใจในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยและใช้ผลงานศิลปะเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาความขัดแย้งในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะเพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard of Accidental Sampling) จำนวน 98 คน แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 6 ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 HERO 1 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 HERO 2 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 HERO 3 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธี

สร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 HERO 4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูล ผลงานชิ้นที่ 5 HERO 5 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) โดยใช้สถิติพรรณนา แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าชมนิทรรศการศิลปะ N=98

ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	55	56.12
หญิง	43	43.88
รวม	98	100
อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	23	23.47
19 - 25 ปี	38	38.78
26 - 35 ปี	30	30.61
36 - 45 ปี	6	6.12
46 - 60 ปี	1	1.02
61 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	98	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	23	23.47
ปริญญาตรี	49	50.00
ปริญญาโท	25	25.51
ปริญญาเอก	1	1.02
รวม	98	100

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.12 และเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.88 สำหรับอายุของผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 19-25 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.78 รองลงมาอยู่ระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.61 ส่วนอายุ 46- 60 ปีมีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากับจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 และระดับการศึกษาของผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา ปริญญาโท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.51 ส่วนจำนวนที่น้อยที่สุดคือ ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02 เป็นต้น

สำหรับค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) มีคะแนนระดับความคิดเห็นดังต่อไปนี้

คะแนนค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย
1.00 - 1.80	น้อยที่สุด

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)			
1. สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ	3.86	.518	มาก
2. วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ	4.00	.603	มาก
3. บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ	3.98	.718	มาก
4. รูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ	4.17	.658	มาก
5. การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ	4.08	.742	มาก
6. พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ	4.19	.637	มาก
รวมด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)	4.05	.080	มาก

จากตาราง 2 ผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 98 คนมีความคิดเห็นต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .080ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาหลายด้าน พบว่า พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.19ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .637 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือรูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .658 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสถานที่ในการจัดแสดงผลงาน

ศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .518 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 HERO 1 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลงานชิ้นที่ 1

ผู้วิจัยทำการนำเสนอแสดงความแข็งแรงของซูเปอร์ฮีโร่ที่สามารถชนะอุปสรรคในปัญหาต่างๆที่กำลังเข้ามาในภายภาคหน้าที่พร้อมแบกรับปัญหาที่ประชากรไว้วางใจในการแก้ไข

ภาพประกอบ 20 ภาพที่ 1 “HERO 1” ขนาด 51 x 35 cm เทคนิค ETCHING (ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 HERO 1 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)			
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.14	.609	มาก
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.28	.588	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.16	.653	มาก
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.30	.578	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)	4.22	.033	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)			
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.14	.689	มาก
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.31	.616	มากที่สุด
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์	4.17	.643	มาก
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.22	.682	มากที่สุด
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.13	.668	มาก
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.30	.630	มากที่สุด
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)	4.22	.029	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)			
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน	4.06	.571	มาก
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.29	.537	มากที่สุด
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงชื่อเสียงของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.23	.623	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
14.	เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	4.32	.636	มากที่สุด
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์ โลหะกัดกรด (Etching)		4.22	.046	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย				
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.09	.576	มาก
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.30	.596	มากที่สุด
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.16	.637	มาก
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	4.21	.613	มากที่สุด
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและ ความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย		4.19	.026	มาก
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1”				
19.	ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และ เทคนิคการทำงาน	4.24	.593	มากที่สุด
รวมด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1”		4.24	.593	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ประเมินจำนวน 98 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” ดังต่อไปนี้

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .593 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 และ .029 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .026 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .588 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .653 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .609 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .616 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .630 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .668 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .636 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ

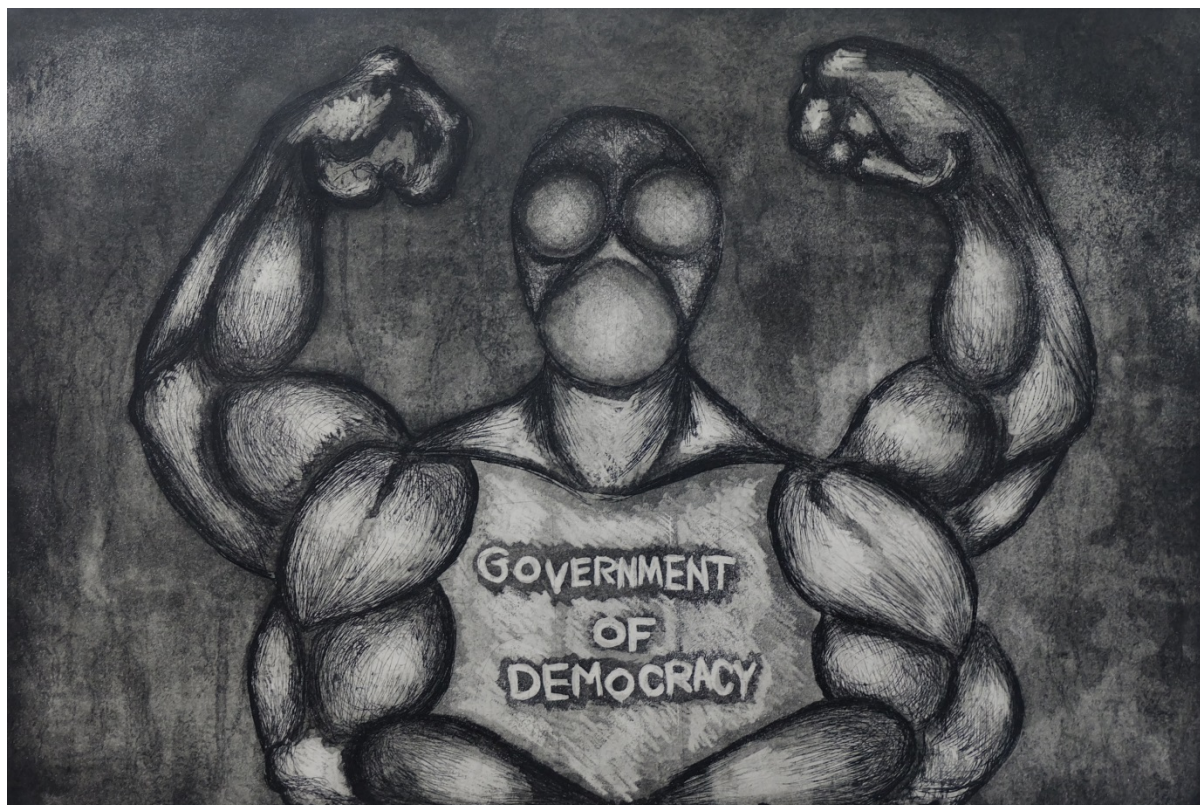
ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .537 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .571 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .596 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .576 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 HERO 2 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลงานชิ้นที่ 2

การแสดงออกถึงค้ำทางของซูเปอร์ฮีโร่ที่กำลังโอบอุ้มรัฐบาลที่เกิดจากการเลือกตั้งใน
ระบอบการเมืองการปกครอง แบบประชาธิปไตยโดยผ่านการเลือกตั้งจากประชาชน

ภาพประกอบ 21 ภาพที่ 2 “HERO 2” ขนาด 50.5 x 34 cm เทคนิค ETCHING (ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 HERO 2 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)			
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.28	.605	มากที่สุด
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.37	.563	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.26	.647	มากที่สุด
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.33	.588	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)	4.31	.035	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)			
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.36	.596	มากที่สุด
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.28	.552	มากที่สุด
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์	4.31	.664	มากที่สุด
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.32	.602	มากที่สุด
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.28	.639	มากที่สุด
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.28	.588	มากที่สุด
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)	4.30	.039	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)			
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน	4.27	.566	มากที่สุด
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.33	.570	มากที่สุด
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.34	.641	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
14.	เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	4.32	.619	มากที่สุด
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์ โลหะกัดกรด (Etching)		4.31	.037	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย				
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.20	.591	มาก
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.27	.529	มากที่สุด
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.23	.639	มากที่สุด
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	4.22	.601	มากที่สุด
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและ ความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย		4.23	.046	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2”				
19.	ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และ เทคนิคการทำงาน	4.32	.567	มากที่สุด
รวมด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2”		4.32	.567	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ประเมินจำนวน 98 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” ดังต่อไปนี้

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .037 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .035 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .563 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .588 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .664 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .647 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .596 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .570 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .552 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .641 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .570 มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน

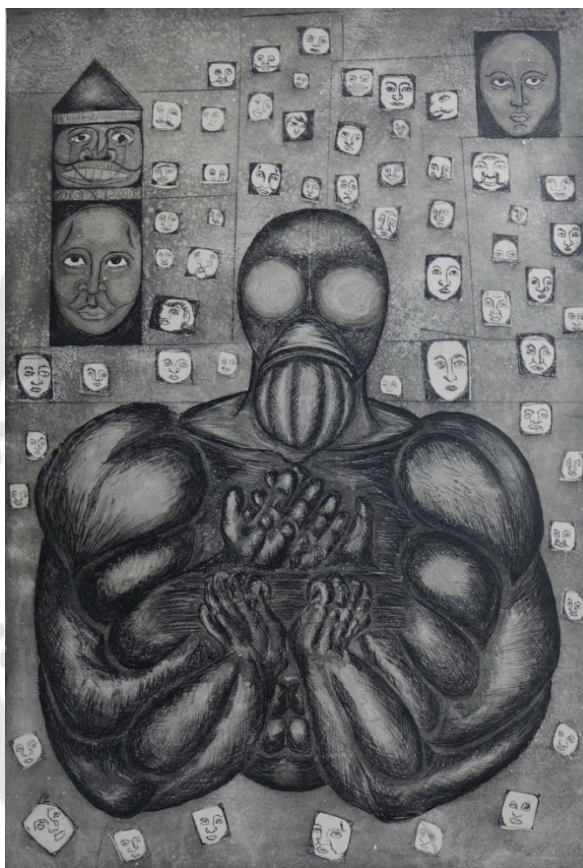
ระดับมากที่สุด และความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .529 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .591 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 HERO 3 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลงานชิ้นที่ 3

ผลงานชิ้นนี้ต้องการแสดงให้เห็นการคาดหวังของประชากรที่มีต่อนายกรัฐมนตรีที่เข้ามาแก้ไขปัญหาภายในประเทศ ผู้วิจัยต้องการสื่อถึงความหมายโดยการสร้างเป็นหน้าตาต่างๆเล็กๆที่มีคนกำลังมองออกมาด้วยการแสดงอารมณ์สีหน้าที่ชัดเจนกับความรู้สึกต่อผู้ที่เข้ามาแก้ไขปัญหาที่เหล่าประชาชนคาดหวังไว้

ภาพประกอบ 22 ภาพที่ 3 “HERO 3” ขนาด 51 x 33.5 cm เทคนิคETCHING (ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้น
ที่ 3 HERO 3 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)			
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.37	.537	มากที่สุด
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.55	.558	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.63	.525	มากที่สุด
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.40	.551	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)	4.54	.015	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)			
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.44	.627	มากที่สุด
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.40	.551	มากที่สุด
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์	4.47	.541	มากที่สุด
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึง ความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.44	.557	มากที่สุด
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึง ความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.62	.508	มากที่สุด
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.50	.561	มากที่สุด
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัว ผลงานศิลปะ (Artwork)	4.48	.039	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)			
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมา สร้างผลงาน	4.62	.508	มากที่สุด
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.56	.639	มากที่สุด
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึง ข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.55	.540	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
14.	เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	4.52	.542	มากที่สุด
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์ โลหะกัดกรด (Etching)		4.56	.016	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย				
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.54	.540	มากที่สุด
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.57	.556	มากที่สุด
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.51	.502	มากที่สุด
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	4.50	.523	มากที่สุด
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและ ความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย				
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3”				
19.	ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และ เทคนิคการทำงาน	4.67	.513	มากที่สุด
รวมด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3”		4.67	.513	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ประเมินจำนวน 98 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” ดังต่อไปนี้

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .513 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .016 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .015 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .039 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .525 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .551 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .537 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .561 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .551 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน

ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .542 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .556 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .540 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .523 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 HERO 4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลงานชิ้นที่ 4

ผลงานชิ้นนี้ต้องการแสดงให้เห็นความสามารถของซูเปอร์ฮีโร่ที่เหมือนกับตัวแทนของนายกรัฐมนตรีในการผลักดันระบบเศรษฐกิจให้มีเงินหมุนเวียนภายในประเทศ อย่างเป็นระบบ

ภาพประกอบ 23 ภาพที่ 4 “HERO 4” ขนาด 51 x 33 cm เทคนิค ETCHING (ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 HERO 4 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)			
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ	4.34	.591	มากที่สุด
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	4.32	.567	มากที่สุด
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.50	.613	มากที่สุด
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.40	.587	มากที่สุด
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)	4.39	.019	มากที่สุด
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)			
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	4.55	.577	มากที่สุด
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.52	.560	มากที่สุด
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์	4.48	.613	มากที่สุด
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.39	.549	มากที่สุด
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.41	.571	มากที่สุด
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.38	.584	มากที่สุด
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)	4.45	.022	มากที่สุด
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)			
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน	4.42	.608	มากที่สุด
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	4.43	.626	มากที่สุด
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงชื่อเสียงของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.47	.578	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
14.	เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	4.31	.564	มากที่สุด
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์ โลหะกัดกรด (Etching)		4.41	.028	มากที่สุด
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย				
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.47	.578	มากที่สุด
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.46	.559	มากที่สุด
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.37	.581	มากที่สุด
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	4.39	5.68	มากที่สุด
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและ ความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย		4.42	.010	มากที่สุด
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4”				
19.	ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และ เทคนิคการทำงาน	4.52	.522	มากที่สุด
รวมด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4”		4.52	.522	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ประเมินจำนวน 98 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ดังต่อไปนี้

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .522 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .022 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .010 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .019 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .591 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .577 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .560 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .584 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .626 มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมากที่สุด และเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .564 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .559 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .581 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 5 HERO 5 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลงานชิ้นที่ 5

เป็นการนำเสนอเรื่องราวอดมนุษย์ที่เปรียบเสมือนนายกรัฐมนตรียุคในท่ายกรัฐธรรมนูญที่เป็น กฎหมายสูงสุดของรัฐ เป็นกฎหมายแม่บทของกฎหมายทั้งหลายในรัฐ กฎหมายใดที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญต้องถือเป็นโมฆะ กฎหมายทั้งหมดในรัฐจำเป็นต้องเป็นไปตามแนวทางของระบบประชาธิปไตย

ภาพประกอบ 24 ภาพที่ 5 “HERO 5” ขนาด 51 x 33 cm เทคนิค ETCHING (ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบประเมินความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 5 HERO 5 กลุ่มตัวอย่าง 98 คน (N=98)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)			
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ	3.72	.639	มาก
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ	3.84	.728	มาก
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ	4.03	.680	มาก
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ	4.05	.664	มาก
รวมด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)	3.91	.038	มาก
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)			
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ	3.87	.652	มาก
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ	4.00	.578	มาก
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์	3.93	.630	มาก
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.92	.713	มาก
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.98	.658	มาก
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.00	.626	มาก
รวมด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)	3.95	.046	มาก
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)			
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน	3.72	.622	มาก
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ	3.95	.632	มาก
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.97	.695	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย
14.	เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการ สร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	3.89	.640	มาก
รวมด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์ โลหะกัดกรด (Etching)		3.88	.033	มาก
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบ ประชาธิปไตย				
15.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.93	.579	มาก
16.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของ การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย	4.09	.558	มาก
17.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย	3.92	.637	มาก
18.	ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	3.91	.690	มาก
รวมด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและ ความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย		3.96	.060	มาก
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”				
19.	ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ทางด้านสุนทรีย์ศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และ เทคนิคการทำงาน	3.96	.608	มาก
รวมด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”		3.96	.608	มากที่สุด

สรุปผลข้อมูลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ประเมินจำนวน 98 คน มีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ดังต่อไปนี้

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .608 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .060 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .664 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .680 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .728 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และความสวยงามของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .626 และ .578 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .658 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และแนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .652 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .695 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .632 มีระดับความคิดเห็นอยู่ใน

ระดับมาก และความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .622 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .579 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .690 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิจัยหัวข้อ การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์: กรณีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ สามารถสรุปผลดำเนินการและผลงานวิจัยได้ดังนี้

ความมุ่งหมายการวิจัย

ในงานการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสะท้อนการเมืองและสังคมผ่านตัวการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ในช่วงเวลาปี พ.ศ. 2475-2557 ที่เกิดเหตุการณ์ขึ้นในขณะนั้นผ่านการแสดงออกทางทัศนศิลป์
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างสรรค์ตามหลักวิธีการทางทัศนศิลป์ (Methodology of Visual Art) และผลงานแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art) โดยถ่ายทอดแรงบันดาลใจทางผลงานสร้างสรรค์งานของศิลปิน 3 คน คือ
 - 2.1 รอย ลิชเทนสไตน์ (Roy Lichtenstein)
 - 2.2 แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol)
 - 2.3 โยชิโตะโมะ นาระ (Yoshitomo Nara)
3. เพื่อนำข้อมูลจากการศึกษามาสร้างสรรค์งานศิลปะเรื่องปัญหาความเข้าใจในระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยและนำเสนอต่อสาธารณชนเพื่อรับรู้สาเหตุของปัญหาโดยใช้ศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการบรรเทาปัญหาในความเข้าใจในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

ขอบเขตของงานวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามจุดหมายที่ตั้งไว้ จึงได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษางานวิจัยเอกสารวิชาการและตำราที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. เพื่อศึกษาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหนังสือการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่
3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะได้

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ อาจารย์ นิสิต นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลทั่วไปที่สามารถเข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ เพื่อเป็นผู้เลือกประเมินผลงานแบบสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Haphazard of Accidental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยรวมถึงสื่อการตูนซูเปอร์ฮีโร่ ทัศนศิลป์แนวทง ป๊อปอาร์ต (pop art) ข้อมูลที่ใช้อ้างอิงทางศิลปะ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์เป็นภาพร่างจำนวน 20 รูป โดยให้ผู้เชี่ยวชาญเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และนำมาสร้างสรรค์ผลงานมีเครื่องมือวิจัยได้ดังนี้

1. ผลงานสร้างสรรค์ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) จำนวน 5 รูป
2. แบบสอบถามจากผู้เข้าชมนิทรรศการเพื่อประกอบการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามงานวิจัย

1. ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)
 - 1.1 สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.2 วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ
 - 1.3 บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ
 - 1.4 รูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ
 - 1.5 การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ
 - 1.6 พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ
2. ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)
 - 2.1 ความสวยงามของผลงานศิลปะ
 - 2.2 ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ
 - 2.3 ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ
 - 2.4 ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ
3. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)
 - 3.1 แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ
 - 3.2 เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ
 - 3.3 ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์

3.4 รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3.5 ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3.6 ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

4. ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)

4.1 ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน

4.2 ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ

4.3 เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของการขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

4.4 เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง

5. ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

5.1 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

5.2 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

5.3 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

5.4 ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย

6. ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1-5: HERO 1-5

6.1 ผู้ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1-5 “ HERO 1-5 ” ทางด้านสุนทรีย์ ศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. จัดแสดงผลงานศิลปะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านทัศนศิลป์คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 ภาพ ณ หอศิลป์วัฒนธรรม ชั้น 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้ชื่อ นิทรรศการว่า “ 4 view art thesis” ระหว่างวันที่ 15-20 มิถุนายน พ.ศ. 2559

2. แจกแบบสอบถามให้กับผู้เข้าชมนิทรรศการศิลปะ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อผลงานศิลปะในหัวข้อเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ กรณีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

3. รวบรวมแบบสอบถาม ระหว่างวันที่ 15-20 มิถุนายน พ.ศ.2559 โดยได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 98 คน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้านิทรรศการ) ใช้สถิติการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานใช้สถิติร้อยละในการวิเคราะห์
2. ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ประเมินที่เข้าชมนิทรรศการศิลปะโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะส่วนบุคคลที่เข้าชมงานนิทรรศการศิลปะ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และผลการประเมินด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)

1. เพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.12
2. เพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43.88
3. อายุต่ำกว่า 18 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.47
4. อายุ 19 - 25 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.78
5. อายุ 26 - 35 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 30.61
6. อายุ 36 – 45 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12
7. อายุ 46 – 60 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02

8. อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.00
9. ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 23.47
10. ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00
11. ระดับการศึกษา ปริญญาโท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.51
12. ระดับการศึกษา ปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.02

จากข้อมูลแบบสอบถามพบว่า ผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 56.12 สำหรับอายุของผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-25 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 38.78 และระดับการศึกษาของผู้ชมนิทรรศการส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

ผู้ตอบแบบประเมินจำนวน 98 คนมีความคิดเห็นต่อสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .080 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาหลายด้าน พบว่า พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .637 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือรูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .658 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .518 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 2)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 1 HERO 1 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .593 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลง ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) และด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 และ .029 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .026 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายชื่อ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .588 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .653 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .609 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .616 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .630 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .668 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .636 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .537 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .571 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหา และความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .596 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .576 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 3)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 2 HERO 2 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .037 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลง ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .035 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายชื่อ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .563 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .588 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .664 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความโดดเด่นของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .647 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .596 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .570 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.28 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .552 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .641 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ

ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .570 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .566 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.27 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .529 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .591 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 4)

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 3 HERO 3 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .513 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .016 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .015 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .039 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .525 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .551 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ย

น้อยที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .537 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .561 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .551 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .508 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .542 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .556 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .540 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .523 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 5)

ส่วนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 4 HERO 4 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .522 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับ

ตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .022 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลง ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .010 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .019 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายชื่อ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .613 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .587 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ความสวยงามของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .591 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.55 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .577 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .560 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .584 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่าเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .626 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .564 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.47 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .578 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ผู้ชมสามารถ

เข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .559 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .581 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 6)

ส่วนที่ 6 วิเคราะห์ข้อมูลผลงานชิ้นที่ 5 HERO 5 ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินมีความคิดเห็นที่มีต่อผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .608 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .060 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายข้อ ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) พบว่า ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .664 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .680 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .728 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และความสวยงามของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .639 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) พบว่า ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .626 และ .578 ตามลำดับ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

.658 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และแนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .652 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) พบว่า เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .695 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .632 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .622 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหา และความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .558 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก รองลงมา ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .579 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และ ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .690 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก (ตาราง 7)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์: กรณีการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยในประเทศไทยจากแหล่งที่มาต่างๆ เช่น งานวิจัย หนังสือ และข่าวสารจากสื่ออื่นๆ เพื่อนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูลเกี่ยวกับการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ และได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับผลงานศิลปะ ทฤษฎีการสร้างผลงานแนวทาง ป๊อปอาร์ต (pop art) รวมถึงได้ศึกษาและวิเคราะห์ผลงานศิลปินที่เกี่ยวข้อง 3 คน ได้แก่ รอย ลิชเชนสไตน์ (Roy Lichtenstein) แอนดี้ วอร์ฮอล (Andy Warhol) โยชิโตะโมะ นาระ (Yoshitomo Nara) ทฤษฎีสัญวิทยา ทฤษฎีจินตนาการและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เพื่อศึกษาและทราบถึงความสำคัญความสำคัญของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยใช้การสร้างสรรคผลงานศิลปะภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) เพื่อสะท้อนให้ผู้เข้าชมนิทรรศการและประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง

ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition) ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .080 ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยพื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เนื่องจากพื้นที่ภายในหอศิลป์ค่อนข้างเล็ก จึงทำให้ผู้เข้าชมนิทรรศการเดินชมผลงานได้ทั่วถึงในพื้นที่แสดงงาน และสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .518 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สถานที่ในการจัดนิทรรศการมีข้อจำกัดจึงไม่สามารถทำผลงานสร้างสรรค์ขนาดใหญ่ได้เท่าที่ควร แต่ในด้านวิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ บรรยายภาคโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ รูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ และการจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการอยู่ในระดับมาก จึงมีผลทำให้ภาพรวมด้านสถานที่อยู่ในระดับมาก

ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยการถ่ายทอดความงามในเชิงศิลปะนั้นมุ่งเน้นไปที่ความรู้สึกที่แฝงไปด้วยเนื้อหาเรื่องราวของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่แทรกในสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ ผลงานศิลปะสร้างมีแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมผลงานศิลปะ โดยจัดวางองค์ประกอบของผลงานที่มีจุดเด่นเป็นรูปผู้ชายสวมหน้ากากกันสสารเคมี ซึ่งแสดงให้เห็นเป็นการแอบแฝงความหมายของการป้องกันการทำลายระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยจากภายนอก สู่ภายใน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .029 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงาน ที่มีเนื้อหาอธิบายถึงซูเปอร์ฮีโร่ที่เหมือนกับภาพตัวแทนของผู้คนที่เข้ามาดูแลปัญหาที่เกิดขึ้นให้ลุล่วง โดยใช้การคุมโทนสี ขาว เทา และ ดำ มาช่วยดึงความโดดเด่นของน้ำหนักแสงเงาของตัวผลงานศิลปะที่ถ่ายทอดออกมา ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น การเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .026 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง ผลกระทบของความขัดแย้งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย นั้นเท่ากับผู้ชมได้ตระหนักในผลเสียของความขัดแย้งและเข้าใจถึง ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง ด้านความพึงพอใจใน

ภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .593 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงรูปแบบการนำเสนอผลงาน ที่มีเนื้อเกี่ยวกับการเมืองการปกครองผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยเป็นไปในทางที่ดี

ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .035 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ โดยสื่อ ความหมายถึงการโอบอุ้มรัฐบาลที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งเข้ามาปกครองประเทศ ซึ่งเป็นการสร้างเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ ส่งผลความพึงพอใจกับผู้ชมผลงานศิลปะ โดยอธิบายทางสัญวิทยา เป็นรูปแบบทางกายภาพของสัญลักษณ์ เช่น คำที่ถูกเขียน เส้นต่างๆ ในหน้ากระดาษที่ก่อให้เกิดภาพวาด รูปภาพ หรือเสียง ส่วนที่สองคือ ตัวหมายถึง (Signified) คือบริบทภายในใจที่ถูกหมายถึงโดยตัวหมาย ดังนั้น ยกตัวอย่างคำว่า ต้นไม้ ไม่จำเป็นต้องเป็นต้นไม้ที่เฉพาะเจาะจง แต่หมายถึงบริบทที่ถูกสร้างซึ่งทางวัฒนธรรมว่าเป็น ความเป็นต้นไม้ กระบวนการทั้งหมดนี้เรียกว่า การสร้างความหมาย (ถั่วสุชา วงษ์วานิช.2553.182) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .039 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ถึงแนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ เป็นการถ่ายทอดเนื้อเรื่อง รูปทรงและสัญลักษณ์ ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่ไม่ซับซ้อน เข้าใจง่ายกับผู้ชมผลงานศิลปะ ที่แสดงออกด้วยบุคคลสวมใส่หน้ากากกันแก๊ส ที่ผู้วิจัยได้รับอิทธิพลจากเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย พ.ศ. 2549 มาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะที่แสดงออกถึงความผิดพลาดที่เกิดจากระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลให้ผู้ชมผลงานเข้าใจถึงปัญหาของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้เป็นอย่างดี ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง ผลกระทบของความขัดแย้งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย สามารถเข้าใจถึง ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่ง

แสดงให้เห็นให้ผู้เข้าชมเข้าใจในเนื้อหาที่ถ่ายทอดได้เป็นอย่างดี ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 2 “ HERO 2” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .567 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงรูปแบบการนำเสนอผลงาน ที่มีเนื้อกับการเมืองการปกครองผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยเป็นไปในทางที่ดี

ผลงานชิ้นที่ 3 “ HERO 3”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .015 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ความโดดเด่นของผลงานชิ้นนี้ คือ การจัดวางตัวซูเปอร์ฮีโร่อยู่ตรงกลางเป็นจุดเด่นแล้วมีกรอบสี่เหลี่ยมเล็กที่มีใบหน้าคนใส่ลงไปแสดงออกถึงการจ้องมองซูเปอร์ฮีโร่ที่กำลังทำหน้าที่ปกป้องบ้านเมือง ซึ่งใช้โทนสีขาว เทา และดำเพื่อให้เห็นความชัดเจนของน้ำหนักแสงเงา ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .039 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ได้ว่าแนวคิดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย พลเมืองกับรัฐสามารถรวมเป็นหุ้นส่วนที่สนับสนุนและเกื้อกูลกัน ไม่ล้มล้างหรือยุคนละฝ่าย เพราะพลเมืองต้องอาศัยการทำงานเชิงโครงสร้างโดยภาครัฐ เพื่อประโยชน์ต่อบ้านเมืองและสังคม ดังนั้น การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม จึงเป็นของคู่กัน ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรด (Etching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .016 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็นความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรดที่นำมาสร้างผลงาน มีผลต่อการรับรู้เรื่องการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .023 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็นผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลกระทบของความขัดแย้งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยตระหนักได้ว่าการทำหน้าที่ความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมืองของตนอย่างตื่นตัว รู้เท่าทันและใช้ปัญญาและมีส่วนร่วมคือการกำหนดชีวิตสาธารณะของตนเอง

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “ HERO 3” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .513 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงรูปแบบ การนำเสนอผลงาน ที่มีเนื้อกับการเมืองการปกครองผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยเป็นไปในทางที่ดี

ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .019 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็นความโดดเด่นของผลงาน โดยการนำเสนอจุดเด่นของซูปเปอร์ฮีโร่ในการสร้างระบบเศรษฐกิจที่สามารถหาเงินตราจากต่างชาติเข้ามาหมุนเวียนภายในประเทศ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .022 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็น แนวคิดผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของระบบเศรษฐกิจที่มีต่อการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม และเข้าใจงานต่อผู้เข้าชมผลงานศิลปะ เพื่ออธิบายความเข้าใจถึงเศรษฐกิจในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคของประชากร รวมถึงด้านการใช้บริการและการท่องเที่ยวที่มีปัจจัยกระตุ้นต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ และยังอาจอธิบายได้ว่าเป็นเครือข่ายจำกัดโดยพื้นที่และเครือข่ายสังคม ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .028 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็นความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีผลต่อการอธิบายถึงระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีผลกับระบบเศรษฐกิจได้เป็นอย่างดี ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .010 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็นผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลกระทบของความขัดแย้งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่อาจมีผลกระทบกับระบบเศรษฐกิจแล้วพร้อมร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .522 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงรูปแบบ การนำเสนอผลงาน ที่มีเนื้อเกี่ยวกับการเมืองการปกครองผ่านสื่อการ์ตูนซูปเปอร์ฮีโร่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยเป็นไปได้ในทางที่ดี

ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”

ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.91 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .038 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็น ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจด้วยสื่อออกมาในรูปแบบโฆษณาชวนเชื่อเพื่อให้ผู้ผลงานศิลปะเข้าใจในระบบ

การเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ได้เป็นอย่างดี ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .046 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็น ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองในระบบการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยและสามารถเข้าใจในเนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะที่แสดงออกได้เป็นอย่างดี ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .033 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็นความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน มีผลต่อการรับรู้เรื่องการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .060 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็นผู้ชมสามารถเข้าใจถึงผลกระทบของความขัดแย้งของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดีแล้วพร้อมที่จะร่วมมือและพัฒนาความสัมพันธ์ร่วมกัน ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .608 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากการวิเคราะห์เห็น ผู้ชมสามารถเข้าใจถึงรูปแบบ การนำเสนอผลงาน ที่มีเนื้อกับการเมืองการปกครองผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้วิจัยเป็นอย่างดีในทางที่ดี

จากผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปะ 5 ชิ้น HERO 1-5 มีค่าเฉลี่ยมากถึงมากที่สุด สืบเนื่องมาจากเนื้อหาที่สื่อออกมาจากผลงานศิลปะสามารถสร้างความเข้าใจในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ผลงานศิลปะที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นมาร่วมกันนี้ยังสะท้อนให้ผู้ชมผลงานได้ตระหนักในหน้าที่พลเมืองแล้วหรือยัง พร้อมกับการตั้งคำถามและหาคำตอบ ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการให้ผู้ชมได้ผลงานภาพพิมพ์และได้ถูกคิดถึงความหมายที่สื่อออกมาจากตัวผลงาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1. ผู้เข้าชมผลงานมีความตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย
2. เข้าใจถึงปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งของระบบการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศชาติ
3. งานวิจัยเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ให้ความสนใจ 2 ด้าน
 - 3.1 เป็นประโยชน์กับผู้ให้ความสนใจที่เกี่ยวกับการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย

3.2 เป็นประโยชน์ผู้ที่สนใจทฤษฎีศิลปะป๊อปอาร์ต (POP ARTS) และเรื่องรางข้อมูลเกี่ยวกับการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลงานศิลปะจากงานวิจัยที่สร้างขึ้นในรูปแบบภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (ETCHING) ซึ่งต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอนในการสร้างผลงาน โดยเริ่มจากการวางแผนในการดำเนินงานที่มีเวลาจำกัด เช่น ระยะเวลาการกัดกรวด เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก โดยการคำนวณระยะเวลาให้ดี ถ้ากัดเร็วเกินไปอาจทำให้การอัดหมึกเสร็จออกมาเป็นสีเทาหรือต่าง อีกกรณีใช้เวลากัดกรวดมากเกินไปอัดหมึกออกมาจะดำเกินน้ำหนักที่ต้องการ จึงควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจน

2. ในการสร้างผลงานศิลปะหาตัวตนและแนวทางที่ชัดเจนเพื่อที่ถ่ายทอดออกมาได้อย่างลึกซึ้ง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงวัฒนธรรม.การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475. สืบค้นเมื่อ 19 ธันวาคม 2558, จาก

<http://www.m-culture.go.th/ilovethaiculture/index.php/2013-07-01-03-11-16/2013-08-07-06-47-27/item/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%81%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B9%84%E0%B8%97%E0%B8%A2-%E0%B8%9E%E0%B8%A8-2475>

การเลือกตั้ง และระบบเลือกตั้ง.รูปแบบ แนวคิด และทางปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2558, จาก

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/624694>

กัจจกร สุนพงษ์ศรี.ศิลปะสมัยใหม่.พิมพ์ครั้งที่1.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2554.

เกียรติสุดา ศรีสุข. (2552). ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: ครองช้าง 2531.

ความหมายการเมืองการปกครอง. สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2558, จาก http://www.baanjommyut.com/library_4/politics/01_1.html

คุณสมบัติและข้อห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ว. สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2558, จาก

<http://news.thaipbs.or.th/content/%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%AB%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%B1%E0%B8%84%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%81%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B9%89%E0%B8%87-%E0%B8%AA%E0%B8%A7>

จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร . (2540). สวัสดิการสังคมทางแก่วิกฤตสังคมไทย. กรุงเทพฯ: ฟาอภัย.

จินตนา ธนวิบูลย์ชัย. (2545). การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา. หน่วยที่ 8-15 .

นนทบุรีย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2535). รัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฐานข้อมูลการเมืองการปกครองสถาบันพระปกเกล้า. สมบูรณาญาสิทธิราชย์. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2558, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%9A%E0%B8%B9%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%B2%E0%B8%8D%E0%B8%B2%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%97%E0%B8%98%E0%B8%B4%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%8A%E0%B8%A2%E0%B9%8C> (วันที่ค้นข้อมูล: 19 ธันวาคม 2558)

ณัฐฐา วงษ์วานิช. (2553). *รายการปฏิบัติการล่าฝัน*. Academy Fantasia: มุมมองสณญวิทยา และปรากฏการณ์วิทยา.

ทักษ์ เฉลิมเตียรณ. (2552). ใน พรหมณี ฉัตรพลรักษ์, ม.ร.ว. ประกายทอง สิริสุข และอำรงค์ดี เพชรเลิศอนันต์ (ผู้แปล). *การเมืองระบบพ่อขุนอุปถัมภ์แบบเผด็จการ*. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. พิเชิต ฤทธิ์จัญญ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร. 2544.

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2542). *เหตุแห่งการปฏิวัติสยาม 2475*. สัมภาษณ์นิตยสารสารคดี “4 มิถุนายน 2475 ฉบับที่ 172: มิถุนายน 2542”.

นงคราญ สุขสม. (2549, มกราคม-มีนาคม). *คุยเฟื่องเรื่องลี้ลับ*. *เมืองโบราณ*. 29(1): 57.

นายแพทย์ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2553). *การ์ตูนแห่งชาติ ชนชั้น ชีวีต*. กรุงเทพฯ: มติชน.

บุศยมาศ นันทวัน. (2552). *ป๊อปอาร์ต-เคลาส์ ฮอนเนฟ*. เชียงใหม่: ไพนอาร์ท.

บทความสมาคมนิเวศลิษฐ์แห่งประเทศไทย . สันติสัญญาจำกัดการทดลองอาวุธนิเวศลิษฐ์ (Limited Test Ban Treaty). สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2558, จาก <http://www.nst.or.th/article/article0145.htm>

บทบาหน้าพิสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.). สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2558, จาก <http://www.seal2thai.org/sara/sara025.htm>

พรหมินทร์ พรหมเกิด. (2556). *สังคมวิทยาการเมือง*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิเชิต ฤทธิ์จัญญ. (2544). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือราชภัฏพระนคร.

มนตรี เลากิตติศักดิ์. *ความเกี่ยวข้องระหว่างสุนทรียศาสตร์กับศิลปะ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, จาก <http://lannaartist.rmutl.ac.th/index.php?md=content&id=233&jb=view>

โลกส่วนตัวของพีคส์โซ่ ศิลปินอัจฉริยะ / เดวิด ดักลาส ดันแคน ; แปลโดย ณรงค์ จันทร์เพ็ญ. กรุงเทพฯ: แม่น้ำ.

ศรัณยู หมั่นทรัพย์. (2550). การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง: ฐานรากของการเมืองภาคพลเมือง.

วารสารสถาบันพระปกเกล้า. 6(2): 101-115.

ศิริพร ดาบเพชร; คมคาย มากบัว; และประจักษ์ แป๊ะสกุล. (2551). *ประวัติศาสตร์ไทย ม.4-ม.6*.

กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ศิริพร สุขเมธารัตน์. (2553). *ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สภาผู้แทนราษฎร. คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และข้อห้ามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. สืบค้นเมื่อ

13 ตุลาคม 2558, จาก http://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_news.php?nid=10867&filename=index (วันที่ค้นข้อมูล: 13 ตุลาคม 2558)

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. (2470, 8 ตุลาคม). *ลักษณะการปกครอง*

ประเทศสยามแต่โบราณ.ทรงแสดงปาฐกถาที่สามัคยาจารย์สมาคม.

อมร รักษาสัตย์. พระราชอำนาจตามกฎหมาย. สืบค้นเมื่อ 11 ธันวาคม 2558, จาก

<http://www.mcu.ac.th/BO/Files/Doc/Article/artFile48.doc>

อารี สุทธิพันธุ์. (2516). *ศิลปนิยม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

อุทุมพร จามรมาน. (2544). *แบบสอบถามการสร้างและการใช้*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ฟันนี้พลับ
พิชชิง.

เอก ตั้งทรัพย์วัฒนา. (2551). *คำและความคิดในรัฐศาสตร์ร่วมสมัย เล่ม 2*. กรุงเทพฯ: วี. พรินท์
(1991).

Daniels, Les. Marvel. (1993). *Five Fabulous Decades of the World's Greatest Comics*.

Harry N. Abrams.

Filmer, Robert . (1991). *Patriarcha and Other Writings*. Cambridge: Cambridge University
Press.

Guru.หลักของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.

สืบค้นเมื่อ 23 ตุลาคม 2558, จาก <http://guru.sanook.com/16732/>

Human Revolution Organization Designation .วิเคราะห์นโยบายหาเสียงเลือกตั้ง 2 พรรคใหญ่.

สืบค้นเมื่อ 14 ตุลาคม 2558, <https://humanrevod.wordpress.com/2011/07/02/policy-analysis/>

Marvel Thailand Fan . ประวัติตัวละคร. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2558, จาก

<https://marvelthailandfan.wordpress.com/category/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%84%E0%B8%A3/>

Matteson Art. Magritte Gallery for the Surrealism-Paris Years 1926-1930. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2558, จาก <http://www.mattesonart.com/1926-1930-surrealism-paris-years.aspx>

Melich, Jiri S. (2011). "Paternalism". In Kurian, George Thomas et al. *The Encyclopedia of Political Science*. Washington, D.C.: CQ Press.

Moma.pop art. สืบค้นเมื่อ 21 มีนาคม 2559, จาก https://www.moma.org/learn/moma_learning/themes/pop-art

Retro Henshin Hero . ขบวนการ5สี . สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2558, จาก [http://www.kartoon-discovery.com/henshinhero/Retro%20Henshin%20Heroes%20-- Super%20Sentai%20page1.htm](http://www.kartoon-discovery.com/henshinhero/Retro%20Henshin%20Heroes%20--%20Super%20Sentai%20page1.htm)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร. พิศรวัธ ภู่ทอง

คณะ ศิลปกรรมศาสตร์

ภาควิชาทัศนศิลป์: ศิลปะจินตทัศน์

2. ดร. เด่นพงษ์ วงศาโรจน์

คณะ ศิลปกรรมศาสตร์

ภาควิชาทัศนศิลป์: ศิลปะจินตทัศน์

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ชมผลงานศิลปะ

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ชมผลงานศิลปะ

แบบสอบถาม

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานศิลปะที่สะท้อนความคิดในบริบทของการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย ผ่านสื่อการ์ตูนชุดเปอร์ซิโร่ ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประเมินเพื่อพัฒนาผลงานศิลปะต่อไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 18 ปี
☐ 19 – 25 ปี
☐ 26 – 35 ปี
☐ 36 – 45 ปี
☐ 46 – 60 ปี
☐ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าประเมินที่เข้าชมผลงานศิลปะ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านสถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ (Exhibition)					
1. สถานที่ในการจัดแสดงผลงานศิลปะ					
2. วิธีการนำเสนอผลงานศิลปะ					
3. บรรยากาศโดยรวมในห้องนิทรรศการที่จัดแสดงผลงานศิลปะ					
4. รูปแบบความเหมาะสมและวิธีการจัดวางผลงานศิลปะ					
5. การจัดแสงสว่างภายในห้องนิทรรศการ					
6. พื้นที่สำหรับเดินชมผลงานศิลปะ					

ผลงานชิ้นที่ 1

HERO 1

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)					
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)					
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์					
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)					
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน					
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัณฑ์กรตที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
14. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัณฑ์กรตที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง					
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย					
15. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
16. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
17. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
18. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1”					
19. ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ผลงานชิ้นที่ 2

HERO 2

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)					
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)					
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์					
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมืองของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)					
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน					
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
14. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง					
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย					
15. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
16. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
17. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
18. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 2”					
19. ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ผลงานชิ้นที่ 3

HERO 3

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)					
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)					
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์					
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)					
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน					
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
14. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง					
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย					
15. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
16. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
17. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
18. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3”					
19. ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ผลงานชิ้นที่ 4

HERO 4

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)					
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)					
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์					
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)					
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน					
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
14. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง					
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย					
15. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
16. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
17. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
18. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4”					
19. ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ผลงานชิ้นที่ 5

HERO 5

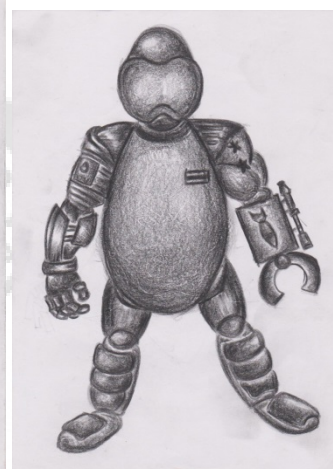
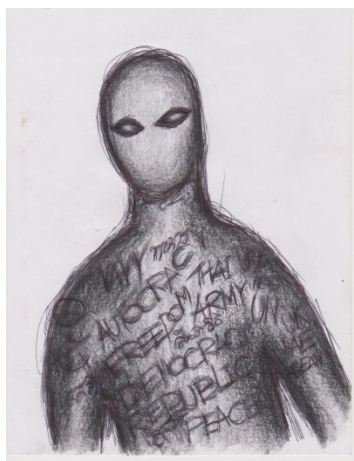
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการรับรู้ทางสุนทรียศาสตร์กับผลงานศิลปะ (Aesthetics)					
1. ความสวยงามของผลงานศิลปะ					
2. ความเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงานศิลปะ					
3. ความโดดเด่นของผลงานศิลปะ					
4. ผลงานศิลปะสร้างแรงดึงดูดใจต่อผู้ชมงานศิลปะ					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด (Concept) กับตัวผลงานศิลปะ (Artwork)					
5. แนวคิดโดยรวมของผลงานศิลปะ					
6. เนื้อหาเรื่องราวของตัวผลงานศิลปะ					
7. ความน่าสนใจของรูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาสร้างสรรค์					
8. รูปทรงและสัญลักษณ์ที่นำมาใช้สามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
9. ผลงานศิลปะสามารถสื่อถึงความหมายของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
10. ผลงานศิลปะสามารถสร้างจิตสำนึกในหน้าที่พลเมือง ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านกลวิธีสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในรูปแบบ ภาพพิมพ์โลหะกัดกรวด (Etching)					
11. ความสมบูรณ์ของเทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่นำมาสร้างผลงาน					
12. ความสมบูรณ์ของรายละเอียดต่างๆ ในผลงานศิลปะ					

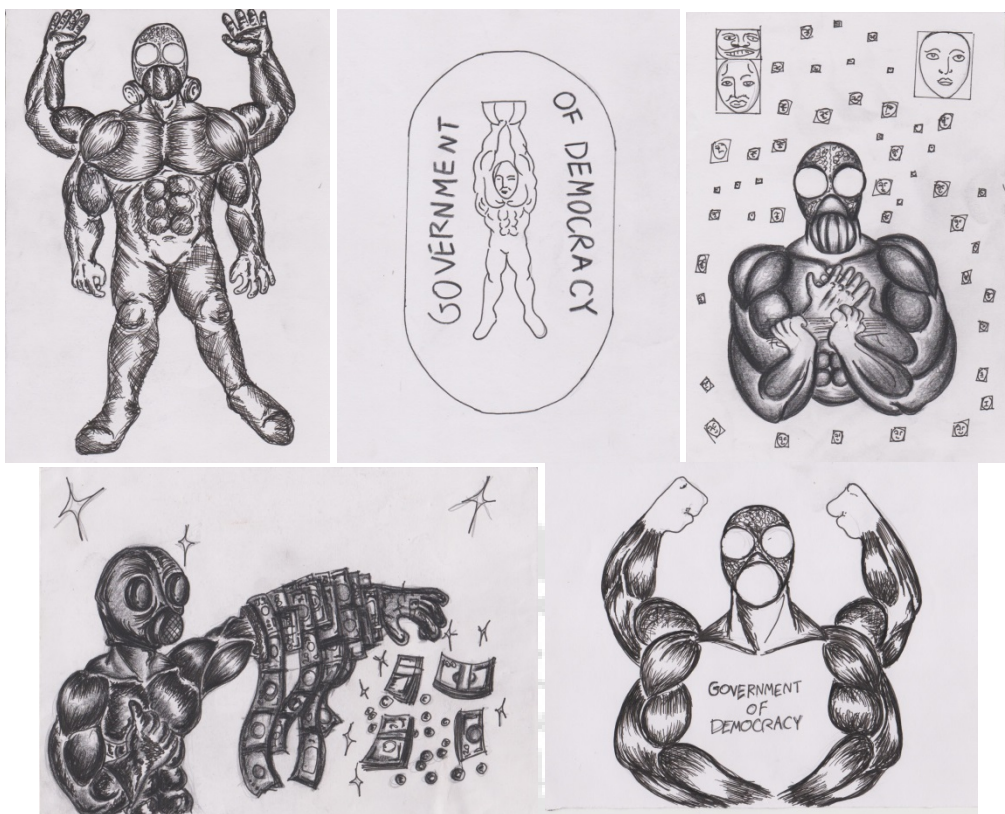
รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้ประเมิน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
13. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลถึงข้อเสียของ การขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
14. เทคนิคภาพพิมพ์โลหะกัดกรวดที่ใช้สร้างผลงาน ส่งผลต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง					
ด้านความเข้าใจถึงผลกระทบของปัญหาและความสำคัญในการเมืองการปกครองแบบประชาธิปไตย					
15. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง"ปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
16. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ผลกระทบของความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
17. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
18. ผู้ชมสามารถเข้าใจถึง "ความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง" ของการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย					
ด้านความพึงพอใจในภาพรวมของ ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”					
19. ชมมีความพึงพอใจในภาพรวมของผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5” ทางด้านสุนทรียศาสตร์ แนวความคิด ตัวผลงานศิลปะ และเทคนิคการทำงาน					

ภาคผนวก ค

ภาพร่างผลงานและ
ภาพกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

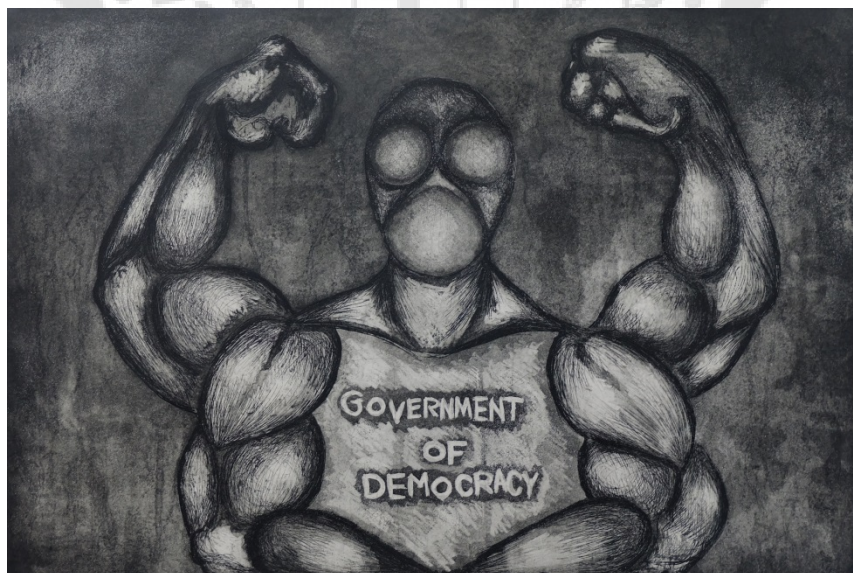

ภาคผนวก ง

ภาพผลงานภาพพิมพ์โลหะกัดกรด HERO 1-5
จากงานวิจัย การศึกษาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์: กรณีการเมืองการปกครอง
แบบประชาธิปไตยผ่านสื่อการ์ตูนซูเปอร์ฮีโร่

ผลงานชิ้นที่ 1 “HERO 1”

ผลงานชิ้นที่ 2 “HERO 2”

ผลงานชิ้นที่ 3 “HERO 3”

ผลงานชิ้นที่ 4 “HERO 4”

ผลงานชิ้นที่ 5 “HERO 5”

ภาคผนวก จ

ภาพนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะ

4 view art thesis

ณ หอศิลป์วัฒนธรรม ชั้น 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ระหว่างวันที่ 15-20 มิถุนายน พ.ศ. 2559

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นาย ไสภณ อ่อนนุ่ม
วันเดือนปีเกิด	14 ธันวาคม 2527
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	1130/1 ถนน นครไชยศรี เขต ดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547	มัธยมศึกษา จาก โรงเรียนวัดราชาธิวาส
พ.ศ. 2553	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) ภาควิชา ทัศนศิลป์ สาขา ศิลปะภาพพิมพ์ จาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2559	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม) ภาควิชา ทัศนศิลป์ สาขา ศิลปะจินตทัศน์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ